

ATHEX
Χρηματιστήριο Αθηνών

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ - ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την περίοδο 1^η Ιανουαρίου 2016 – 31 Δεκεμβρίου 2016

**Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς**

ΟΜΙΛΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
Λ. Αθηνών 110
Τ.Κ. :10442
Τηλ.: 2103366800
Φαξ: 2103366101

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	28
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	53
ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007.....	56
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	58
3. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	64
4. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	67
4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	68
4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	70
4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	71
4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	73
5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	74
5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ	75
5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	76
5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	80
5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	98
5.5. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΤΗΕΧClear ΣΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ EMIR	104
5.6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	105
5.7. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ	105
5.8. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	107
5.9. ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (‘TRADING’).....	108
5.10. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (‘CLEARING’).....	108
5.11. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (‘SETTLEMENT’)	109
5.12. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ.....	109
5.13. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ.....	110
5.14. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	111
5.15. ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (MARKET DATA)	111
5.16. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ.....	111
5.17. ΕΣΟΔΑ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	112
5.18. ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Χnet, ΚΠ ΧΑΚ – Sibex, Υποστήριξης Πληροφορικής)	112
5.19. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	113
5.20. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΜΕ ΤΟ ΧΑΚ/SIBEX	114
5.21. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	114
5.22. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	115
5.23. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.....	115
5.24. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	118

5.25.	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	119
5.26.	ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	119
5.27.	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ.....	119
5.28.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	120
5.29.	ΕΞΟΔΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	120
5.30.	ΕΞΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ.....	120
5.31.	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	121
5.32.	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	121
5.33.	ΤτΕ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ.....	121
5.34.	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	122
5.35.	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ	122
5.36.	ΔΑΠΑΝΕΣ ΝΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	122
5.37.	ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	123
5.38.	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	126
5.39.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	127
5.40.	ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	128
5.41.	ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	129
5.42.	ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ.....	130
5.43.	ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥ	130
5.44.	ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	131
5.45.	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	132
5.46.	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	135
5.47.	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ.....	135
5.48.	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	137
5.49.	ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥ	138
5.50.	ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ.....	139
5.51.	ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	141
5.52.	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ.....	142
5.53.	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΕΣΕΔ).....	142
5.54.	ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ	143
5.55.	ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ	144
5.56.	ΕΠΙΔΙΚΕΣ Ή ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	144
5.57.	ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	145

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του Ν.3556/2007)

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ

1. εξ όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση της 31.12.2016 και τα αποτελέσματα της χρήσης 2016 της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο,
2. εξ όσων γνωρίζουμε, η συνημμένη έκθεση 2016 του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις, τη θέση της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν,
3. εξ όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις του 2016 είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» την 27.3.2017 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.athexgroup.gr

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2017

Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ
ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΝΑΣ
Α.Δ.Τ.: Χ-066165

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ.: ΑΚ-218278

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ
Α.Δ.Τ.: ΑΚ-088810

2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 (σύμφωνα

με τον Ν.3556/2007, άρθρο 4)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (Χρηματιστήριο Αθηνών ή ΑΤΗΕΧ ή Εταιρεία) παρουσιάζει την Έκθεσή του για τις ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της περιόδου που έληξε την 31.12.2016, σύμφωνα με το άρθρο 136 του Κ.Ν. 2190/1920 και των άρθρων 4 & 5 του Ν.3556/2007.

Οι ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έκλεισε την 31.12.2016 στις 643,6 μονάδες, αυξημένος κατά 1,9% από τις 631,4 μονάδες στο τέλος του 2015. Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €41,3 δις, μειωμένη κατά 5,7% σε σχέση με το 2015 (€43,8 δις).

Η συνολική αξία συναλλαγών το 2016 (€15,1 δις) είναι μειωμένη κατά 20,9% σε σχέση με το 2015 (€19,1 δις), ενώ η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών ανήλθε σε €60,5 εκ. έναντι €85,7 εκ. το 2015, εμφανίζοντας μείωση κατά 29,4%.

Σημειώνεται ότι το 2015 το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέμεινε κλειστό για 25 εργάσιμες ημέρες (τις 2 τελευταίες ημέρες του Ιουνίου και όλο τον Ιούλιο) λόγω της τραπεζικής αργίας και της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls).

Στην αγορά παραγώγων, παρόλη την αύξηση κατά 3,3% του συνολικού όγκου συναλλαγών (2016: 15,8 εκ. συμβόλαια, 2015: 15,3 εκ. συμβόλαια), η πτώση των τιμών στην υποκείμενη αγορά μετοχών οδήγησε σε μείωση κατά 40% του μέσου εσόδου ανά συμβόλαιο (2016: €0,105, 2015: €0,175). Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 7,4% (63,5 χιλιάδες συμβόλαια) σε σχέση με το 2015 (68,6 χιλιάδες συμβόλαια).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Οργανωμένη Αγορά

Νέες εισαγωγές

Τον Αύγουστο του 2016, πραγματοποιήθηκε η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των μετοχών της εταιρείας INTERCONTINENTAL INTERNATIONAL Α.Ε.Ε.Α.Π., στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μέσω Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου με Ιδιωτική Τοποθέτηση, κατά την οποία αντλήθηκαν €14,5 εκατ. Αποτελεί την πρώτη εταιρεία η οποία κατά την εισαγωγή της αξιοποίησε τη δυνατότητα που παρέχει το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου, σύμφωνα με την οποία μια εταιρεία μπορεί να εισάγει πρωτογενώς τις μετοχές της, επιτυγχάνοντας επαρκή διασπορά μέσω Ιδιωτικής Τοποθέτησης.

Τον Οκτώβριο του 2016, πραγματοποιήθηκε η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση του εταιρικού ομολόγου της εταιρείας HOUSEMARKET Α.Ε., μέλος του ομίλου FOURLIS, στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Οργανωμένης Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ύψους €40 εκατ. Η κάλυψη της έκδοσης του εταιρικού ομολόγου πραγματοποιήθηκε μέσω Δημόσιας Προσφοράς, αξιοποιώντας το Ηλεκτρονικό Βιβλίο Προσφορών (Η.ΒΙ.Π.), το νέο μηχανισμό άντλησης κεφαλαίων που παρέχεται από το Χρηματιστήριο Αθηνών.

Τον Δεκέμβριο του 2016, η εταιρεία CENERGY HOLDINGS S.A., μέλος του ομίλου εταιρειών VIOHALCO SA/NV, προέβη σε δευτερογενή εισαγωγή των μετοχών της στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μετά την ολοκλήρωση της διασυνοριακής συγχώνευσης με απορρόφηση, των εισηγμένων εταιρειών ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ.

Σημαντικές Εταιρικές πράξεις – Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου

Το 2016 τρεις εισηγμένες εταιρείες (NEXANS ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε., ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε., και TRASTOR Α.Ε.Ε. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ) προέβησαν σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, με άσκηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, αντλώντας €41,9 εκατ. συνολικά.

Η εταιρεία ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε. προέβη σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, με κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων της και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ της εταιρείας J&P ΑΒΑΞ Α.Ε., αντλώντας €35 εκατ.

Τον Οκτώβριο του 2016, πραγματοποιήθηκε η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση του εταιρικού ομολόγου της εταιρείας Forthnet Α.Ε., στην Κατηγορία Σταθερού Εισοδήματος της Κύριας Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μέσω Δημόσιας Προσφοράς και Ιδιωτικής Τοποθέτησης. Το συνολικό ποσό που αντλήθηκε ανήλθε σε €70 εκατ.

Οι εταιρείες ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε., ΝΗΡΕΥΣ Α.Ε. και ΜΑΡΦΙΝ INVESTMENT GROUP Α.Ε. προχώρησαν σε εισαγωγή προς διαπραγμάτευση νέων μετοχών τους οι οποίες προέκυψαν από μετατροπή ομολογίων υφιστάμενων μετατρέψιμων ομολογιακών δανείων.

Υλοποιήθηκαν πέντε εταιρικοί μετασχηματισμοί. Συγκεκριμένα:

- Η εταιρεία ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ Α.Ε. προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση της μη εισηγμένης εταιρείας ΠΑΝΕΛΚΟ Α.Ε.
- Η εταιρεία ΒΙΟΗΑΛΚΟ SA/NV προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση της εισηγμένης εταιρείας ΕΛΒΑΛ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε., και των μη εισηγμένων εταιρειών ΔΙΑΤΟΥΡ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε., ΑΛΚΟΜΕΤ Α.Ε. και ΕΥΦΙΝΑ S.A.
- Η εταιρεία ΝΗΡΕΥΣ Α.Ε. προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση της μη εισηγμένης εταιρείας SEAFARM IONIAN Α.Ε.
- Η εταιρεία ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ Α.Τ.Ε.Ε. προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση των μη εισηγμένων εταιρειών ΤΕΧΝΟΚΑΡ Α.Β.Ε.Ε. και ΒΕΛΜΑΡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ Α.Ε.Β.Ε.
- Η εταιρεία JUMBO Α.Ε.Ε. προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση της μη εισηγμένης εταιρείας ΤΑΝΟΣΙΡΙΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

Εναλλακτική Αγορά

Τον Ιούλιο του 2016, πραγματοποιήθηκε η ένταξη προς διαπραγμάτευση του εταιρικού ομολόγου της εταιρείας Μ.Λ.Σ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. στην Κατηγορία Σταθερού Εισοδήματος της Εναλλακτικής Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ύψους €4 εκ. Πρόκειται για το πρώτο εταιρικό ομόλογο που εντάχθηκε στην Εναλλακτική Αγορά και η κάλυψη της έκδοσης πραγματοποιήθηκε μέσω Ιδιωτικής Τοποθέτησης.

Αναγνώριση

Τον Ιούλιο του 2016, το Χρηματιστήριο Αθηνών χαρακτηρίστηκε από την εποπτική αρχή της κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ, Securities and Exchange Commission (SEC), ως «Αναγνωρισμένη Αγορά Αξιών του Εξωτερικού» (Designated Offshore Securities Market - DOSM), σύμφωνα με τον Κανόνα 902(β) του Κανονισμού S του Νόμου περί Αξιών του 1933 των ΗΠΑ. Με την εξέλιξη αυτή, το Χρηματιστήριο Αθηνών εντάσσεται στην ομάδα των μεγάλων ξένων χρηματιστηρίων που ήδη έχουν λάβει αυτή την αναγνώριση.

Η αναγνώριση του Χρηματιστηρίου Αθηνών ως DOSM επιφέρει συγκεκριμένα πλεονεκτήματα στους επενδυτές και τους εκδότες:

- Κάθε είδους κινητές αξίες που εκδίδονται στην Ελλάδα και είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών μπορούν πλέον να πωλούνται χωρίς να απαιτείται από τον πωλητή να σχηματίζει προηγουμένως την εύλογη πεποίθηση ότι ο αγοραστής βρίσκεται εκτός των Ηνωμένων Πολιτειών. Πριν την αναγνώριση, οι επενδυτές που επιθυμούσαν να πωλούν τέτοιες κινητές αξίες (π.χ. μετοχές ή εταιρικά ομόλογα που εκδίδονταν από εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιρείες σε ιδιωτική τοποθέτηση σύμφωνα με τους νόμους των ΗΠΑ) έπρεπε να λάβουν ορισμένα μέτρα για να ελέγξουν τη θέση του αγοραστή πριν τη διενέργεια της πώλησης. Με αυτή την αναγνώριση, οι επενδυτές θα είναι σε θέση πλέον να πωλούν τέτοιους τίτλους χωρίς να χρειάζεται να ακολουθούν διαδικασίες για να εξασφαλίζουν ότι οι τίτλοι δεν αγοράζονται από αγοραστή που βρίσκεται στις ΗΠΑ ή από υπήκοο των ΗΠΑ.

- Αναμένεται να αναπτυχθεί μία πιο ρευστή δευτερογενής αγορά, η οποία θα καταστήσει τις ιδιωτικές τοποθετήσεις Ελληνικών κινητών αξιών που εκδίδονται από τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες πιο ελκυστικές για τους επενδυτές των ΗΠΑ.
- Επιπλέον, η αναγνώριση του Χρηματιστηρίου Αθηνών ως DOSM αναμένεται να διευκολύνει τη διάχυση αναλύσεων κατά τη διάρκεια προσφορών κινητών αξιών (συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών τοποθετήσεων μετοχών και εταιρικών ομολόγων) από εκδότες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο για τουλάχιστον 12 μήνες.

Βελτιώσεις στο Μοντέλο Διαπραγμάτευσης

Στο πλαίσιο της προσπάθειας συνεχούς προσαρμογής του Μοντέλου διαπραγμάτευσης των Αγορών που λειτουργεί το (ATHEX), στα πρότυπα των αντίστοιχων ευρωπαϊκών αγορών προωθήθηκε μια σειρά βελτιώσεων στις Αγορές και τα Προϊόντα, οι οποίες, με τη σειρά τους, συνετέλεσαν στην ανάλογη θεσμική προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου και των Συστημάτων που το υποστηρίζει.

Οι βελτιώσεις αυτές συνοπτικά έχουν ως εξής:

- Καθορισμός κριτηρίων ρευστότητας με βάση τα οποία θα τοποθετούνται οι μετοχές της Κύριας Αγοράς σε Ζώνες Συναλλακτικής δραστηριότητας προκειμένου εφεξής να δίνεται η δυνατότητα διαμόρφωσης των παραμέτρων του μοντέλου διαπραγμάτευσης (όπως ενδεικτικά τα όρια ημερήσιας διακύμανσης τιμής, οι υποχρεώσεις των Ειδικών Διαπραγματευτών) ανά Ζώνη Συναλλακτικής δραστηριότητας.
- Αναπροσαρμογή του μεγέθους συμβολαίου των παραγώγων προϊόντων «Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης» και «Δικαιώματα Προαίρεσης» επί του Δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap
- Αναδιαμόρφωση των διαδικασιών διαχείρισης των παραγώγων προϊόντων έπειτα από Αναστολή ή/και Διαγραφή του υποκείμενου
- Εκσυγχρονισμός του Μοντέλου Ειδικής Διαπραγμάτευσης της Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών
- Αποτελεσματικότερος τρόπος προσδιορισμού της Τιμής Κλεισίματος των Μετοχών.

Αναβάθμιση των Εποπτικών δυνατοτήτων

Η αναβάθμιση τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και σε τεχνογνωσία των Εποπτικών δυνατοτήτων του ATHEX είχε ως αποτέλεσμα κατ' αρχήν να βελτιωθεί σημαντικά η κατανόηση της υφιστάμενης συναλλακτικής συμπεριφοράς και να γίνει πιο αποτελεσματική η προληπτική εποπτεία που οφείλει να ασκεί το ATHEX, με αποδεκτό για τους συμμετέχοντες (Μέλη) τρόπο.

Εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών υποστήριξης των συμμετεχόντων

Με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου παροχής υπηρεσιών προς τους συμμετέχοντες στις Αγορές του ATHEX (Μέλη, Εκκαθαριστικά Μέλη, Θεματοφύλακες, Αναμεταδότες και Προμηθευτές Λογισμικού) και την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των σχετικών θεμάτων λειτουργίας που ανακύπτουν έγιναν οι ακόλουθες ενέργειες:

- Επανακαθορισμός, εκσυγχρονισμός και βελτιστοποίηση διαδικασιών,
- Αξιοποιώντας τις τεχνολογικές δυνατότητες σύγχρονων ticketing εργαλείων για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αιτημάτων.

Ετήσιος Έλεγχος Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Ολοκληρώθηκε με πολύ θετικά αποτελέσματα τόσο ως προς τον έλεγχο όσο και ως προς την ουσιαστική ανταπόκριση σε αυτόν, ο Ετήσιος Έλεγχος Κανονιστικής Συμμόρφωσης όλων των Μελών και Χειριστών του Ομίλου, στα πλαίσια που προβλέπονται από τους σχετικούς Κανονισμούς αλλά και τις επιταγές της European Securities & Markets Authority (ESMA).

Η βασική επιδίωξη και επιτυχία του εν λόγω ελέγχου ήταν να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο αगाστής και συνεχούς συνεργασίας με τους Υπευθύνους Κανονιστικής Συμμόρφωσης ώστε να επιβεβαιωθεί η απαιτούμενη από το θεσμικό πλαίσιο θεσμική επάρκεια και μέσω αυτής της διαδικασίας να γίνουν όπου απαιτούνται οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες ώστε το σύνολο της Αγοράς να διατηρείται οργανωτικά, χρηματοοικονομικά και λειτουργικά σε επίπεδο ανάλογο με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Περιφερειακές συνεργασίες: SIBEX

Το 2016 αποτέλεσε το δεύτερο έτος της συνεργασίας με το Χρηματιστήριο του SIBEX κατά το οποίο ο στόχος ήταν η περαιτέρω ανάπτυξη των Αγορών και της συνεργασίας εν γένει. Στην κατεύθυνση αυτή πραγματοποιήθηκαν ή τέθηκαν οι βάσεις για την υλοποίηση των παρακάτω δράσεων:

- Υποστήριξη προωθητικής τιμολογιακής πολιτικής του SIBEX με σκοπό την αύξηση του επενδυτικού ενδιαφέροντος στις Αγορές του, μέσω της σχετικής προσαρμογής των σχετικών προμηθειών Εκκαθάρισης από την ATHEXClear
- Υποστήριξη και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς το SIBEX αναφορικά με το σχεδιασμό Παραγώνων προϊόντων με υποκείμενες αξίες Ελληνικές τράπεζες.
- Στο πλαίσιο της διερεύνησης ενδιαφέροντος για τα παραπάνω προϊόντα και με σκοπό την προώθηση των υφιστάμενων επενδυτικών επιλογών του SIBEX στην Ελληνική Αγορά, πραγματοποιήθηκε roadshow στις μεγαλύτερες Ελληνικές Εταιρείες-Μέλη της Αγοράς Παραγώνων που κατέχουν και την ιδιότητα του Ειδικού Διαπραγματευτή. Οι εν λόγω συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν από στελέχη του SIBEX σε συνεργασία με στελέχη του Ομίλου τα οποία είχαν επωμιστεί το συντονισμό και οργάνωσή τους.
- Στο πλαίσιο των συζητήσεων με το SIBEX αναφορικά με τη συνεργασία σε θέματα ανάπτυξης Αγορών Ενέργειας, ως σημαντική δράση αναγνωρίζεται η από κοινού συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Horizon2020. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα έγινε από κοινού μεταξύ ATHEX, ΧΑΚ, SIBEX και άλλων 6 εταιρών (φορείς, ερευνητικά & εκπαιδευτικά ιδρύματα) και συγκεκριμένα στο call με τίτλο *Making the energy efficiency market investible*. Μεταξύ των παραπάνω εταιρών βρίσκεται και το Πανεπιστήμιο του Sibiu.
- Για τις ανάγκες της βελτίωσης των μετα-συναλλακτικών εργασιών των Μελών από τη Ρουμανία πραγματοποιήθηκαν σειρά συναντήσεων με αντικείμενο την αλλαγή του μοντέλου χρηματικών κινήσεων μέσω της συμμετοχής της ATHEXClear στο σύστημα πληρωμών της Κεντρικής Τράπεζας της Ρουμανίας (NBR).
- Σημειώνεται ότι το Χρηματιστήριο SIBEX βρίσκεται σε διαδικασία επίσημων συζητήσεων με το Χρηματιστήριο του Βουκουρεστίου (BVB) αναφορικά με την απορρόφηση του πρώτου από το δεύτερο.

Περιφερειακές συνεργασίες: ΧΑΚ

Κατά τη διάρκεια του 2016 ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών σε στενή συνεργασία με το ΧΑΚ παρουσίασαν σημαντική πρόοδο ή έφεραν σε πέρας σειρά θεμάτων που εκκρεμούσαν ή που προέκυψαν ως επιχειρησιακές ανάγκες κατά τη διάρκεια της χρονιάς και σχετίζονταν με τη λειτουργία των δύο Χρηματιστηρίων:

- Σε συνέχεια περσινού αιτήματος του ΧΑΚ προστέθηκε η δυνατότητα εισαγωγής προς διαπραγμάτευση στο ΟΑΣΗΣ κινητών αξιών διαπραγματεύσιμων σε € (εκτός της ήδη υπάρχουσας κατάστασης σε GBP) και οι οποίες δεν αποστέλλονται προς εκκαθάριση και διακανονισμό στο KAM (Κεντρικό Μητρώο). Στο συγκεκριμένο πλαίσιο αναπτύχθηκε στο ΟΑΣΗΣ η δυνατότητα σηματοδότησης των διαφορετικών φορέων εκκαθάρισης ανά προϊόν.
- Σε απόκριση αιτήματος του ΧΑΚ πραγματοποιήθηκαν βελτιωτικές παρεμβάσεις στο Σ.Α.Τ. για τις ανάγκες του έργου «Διαχείριση Δημοσίου Χρέους» ώστε να ολοκληρωθούν νέες προδιαγραφές της Β' φάσης του.
- Ο Όμιλος κατά τη διάρκεια της χρονιάς βρέθηκε σε στενή συνεργασία με το ΧΑΚ και την Τράπεζα Κύπρου για τις ανάγκες της διαγραφής της Τράπεζας Κύπρου από το Χρηματιστήριο Αθηνών και τη

μεταφορά της στο London Stock Exchange με παράλληλη εισαγωγή (dual listing) της στο ΧΑΚ. Στα πλαίσια αυτά έχει εκπονηθεί σχετικό έργο παροχής υπηρεσιών προς το ΧΑΚ.

- Εξυπηρέτηση αιτήματος ΧΑΚ αναφορικά με το μηνιαίο υπολογισμό των δικαιωμάτων των Χειριστών στο Σ.Α.Τ. και τη δημιουργία αρχείου κινήσεων Χειριστών.
- Σημαντική δράση αναφορικά με τη σχέση συνεργασίας με το ΧΑΚ αποτέλεσε η από κοινού συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Horizon2020. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα έγινε από κοινού μεταξύ ΑΤΗΕΧ, ΧΑΚ, SIBEX και άλλων 6 εταιρών (φορείς, ερευνητικά & εκπαιδευτικά ιδρύματα) και συγκεκριμένα στο call με τίτλο *Making the energy efficiency market investible*.
- Σημειώνεται ότι το 2016 σηματοδοτεί τη δεκαετή συνεργασία μεταξύ των δύο Χρηματιστηρίων που ξεκίνησε ως Κοινή Πλατφόρμα ΧΑ-ΧΑΚ σε περιβάλλον Παραγωγής στις 30 Οκτωβρίου του 2006.

Δίκτυο ΧΝΕΤ

Αναφορικά με το Δίκτυο Υπηρεσιών ΧΝΕΤ, σε ένα περιβάλλον όπου οι Συμμετέχοντες στο Δίκτυο ΧΝΕΤ με Ελληνική Τράπεζα Διακανονισμού συνεχίζουν να επηρεάζονται από capital controls, επετεύχθη:

- αύξηση του αριθμού των Συμμετεχόντων κατά 3 (ΠΕΡΒΑΝΑΣ Α.Ε.Π.Ε.Υ., MERIT Α.Ε.Π.Ε.Υ και ΜΑΥΡΙΚΗΣ Α.Ε.Π.Ε.Υ.) και των Αγορών καθώς προστέθηκε στο δίκτυο η αγορά της Φρανκφούρτης
- αύξηση της αξίας συναλλαγών και της μέσης ημερήσιας αξίας συναλλαγών κατά 5% (σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015).

Σημαντικό είναι ότι για την υποστήριξη και διατήρηση αυτής της θετικής ανταπόκρισης στις παρεχόμενες στο Δίκτυο Υπηρεσιών του ΧΝΕΤ σχεδιάσθηκαν και ολοκληρώθηκαν ήδη οι ακόλουθες ενέργειες:

- μεταφέρθηκε ο διακανονισμός των συναλλαγών στην αγορά της Γερμανίας από τη CBF στη Citi, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα εκτέλεσης συναλλαγών σε αυτή την αγορά, και
- υλοποιήθηκε η μεταφορά του διακανονισμού συναλλαγών σε Ευρώ των αγορών ΧΝΕΤ (πλην του Βελγίου) σε εμπορικό λογαριασμό στην Alpha Bank ως λύση στο πρόβλημα της αδυναμίας πραγματοποίησης αγορών σε Ευρώ των Συμμετεχόντων στο ΧΝΕΤ με Ελληνική τράπεζα διακανονισμού.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια ανάπτυξης της υπηρεσίας ΧΝΕΤ:

- Προστέθηκε η δυνατότητα πραγματοποίησης συναλλαγών στις περιφερειακές αγορές της Γερμανίας και στην Αγορά που διαπραγματεύεται σε Ευρώ στο Λονδίνο.
- Υποστηρίχθηκε η μετάβαση της αγοράς της Ισπανίας σε διήμερο κύκλο διακανονισμού (T+2).
- Αναπτύχθηκε η διαχείριση των ημερών που είναι εργάσιμες για τις υπηρεσίες διαπραγμάτευση, αλλά αργίες για τις διαδικασίες εκκαθάρισης σε ξένες αγορές.
- Υποστηρίχθηκε η δυνατότητα διακανονισμού σε Ευρώ και εκτός του Target 2 (σε εμπορική τράπεζα διακανονισμού) ώστε να υποστηρίζονται οι απαιτούμενοι έλεγχοι που αφορούν τους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων και να είναι δυνατή η χρήση κεφαλαίων εξωτερικού για αγορά μετοχών και από τα μέλη του ΧΝΕΤ με ελληνική τράπεζα διακανονισμού.

Για την υποστήριξη όλων των παραπάνω, πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στο ΣΑΤ αλλά και στα περιφερειακά συστήματα, εκκαθάρισης διακανονισμού και τιμολόγησης.

Στρατηγικό πλάνο συνεργασίας για την επιδιωκόμενη αναδιάρθρωση της Ελληνικής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η στρατηγική επιλογή για την επέκταση του ΑΤΗΕΧ σε νέα προϊόντα, υπηρεσίες και αγορές, διαφοροποιώντας σημαντικά το χαρτοφυλάκιο των πηγών εσόδου του με ταυτόχρονη αξιοποίηση των υποδομών και της τεχνογνωσίας του επιτυγχάνοντας οικονομίες κλίμακας αποτέλεσε την αφετηρία, μετά από μια αρχική μελέτη σκοπιμότητας, για συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους στην Ελληνική Αγορά Ενέργειας προς την επίτευξη του εθνικού στόχου προσαρμογής της στο Ευρωπαϊκό Μοντέλο λειτουργίας των αγορών αυτών (Target Model), εντός των απαιτούμενων χρονοδιαγραμμάτων.

Data Vendors

Κατά το 2016 έγινε μια σημαντική επικοινωνιακή προσπάθεια ώστε να αναδειχθούν τα πλεονεκτήματα της υφιστάμενης πολιτικής διάθεσης data feed του ΑΤΗΕΧ, οι ευκολίες προσβασιμότητας που παρέχονται καθώς και οι τρόποι με τους οποίους μπορούν να τις αξιοποιήσουν στον μέγιστο βαθμό.

Ως αποτέλεσμα, παρά την αρνητική συγκυρία, είναι αξιοσημείωτο ότι προστέθηκαν στο πελατολόγιο του ΑΤΗΕΧ 7 διεθνείς οίκοι Non Display customers (διέκοψαν την συνεργασία 2, συνεπώς υπήρξε αύξηση του αριθμού των πελατών κατά 5) και το έσοδο από Data Vendors ανήλθε σε 3,3 εκ €, εμφανίζοντας αύξηση κατά 3,1% έναντι 3,2 εκ. το 2015.

Τροποποιήσεις στον Κανονισμό Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) σύμφωνα με τις αποφάσεις 1/736/2.11.2015 (ΦΕΚ Β' 2558/26.11.2015) & 7/759/29.6.2016 (ΦΕΚ Β' 2130/11.07.2016) του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (Ε.Κ.) και την απόφαση αρ. 6/27.06.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ΑΤΗΕΧCSD) όπως ισχύει από τις 30/6/2016.

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου, το οποίο εντάσσεται επίσης στο πλαίσιο προετοιμασίας του Ομίλου για την έγκαιρη υλοποίηση (το 2017) των αναγκαίων προσαρμογών στη λειτουργία της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό αρ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (CSD Regulation ή CSDR), οι κυριότερες αλλαγές του Κανονισμού Λειτουργίας Σ.Α.Τ. που σταδιακά, στο διάστημα από 2/11/2015 μέχρι 2/1/2017, υλοποιούνται και τίθενται σε εφαρμογή, αφορούν στα ακόλουθα:

- Ακριβέστερη οριοθέτηση των υπηρεσιών που παρέχονται από το Διαχειριστή Σ.Α.Τ. μέσω καταχώρησης τίτλων στον Ειδικό Λογαριασμό της Μεριδάς Επενδυτή, προκειμένου: α) να μην παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς τίτλων στον Ειδικό Λογαριασμό μόνο για σκοπούς φύλαξης, β) να εξαλειφθεί το φαινόμενο ύπαρξης Μεριδών Επενδυτή στο Σ.Α.Τ. χωρίς δήλωση χρήσης από Χειριστή. Δεδομένου ότι στο νέο περιβάλλον υπό τον Κανονισμό CSDR, η ΑΤΗΕΧCSD δεν θα μπορεί να λειτουργεί, όπως σήμερα, ως Χειριστής του Ειδικού Λογαριασμού, παράλληλα με τις ενημερωτικές ενέργειες των Χειριστών προς τους πελάτες της, προγραμματίζονται σχετικές δράσεις ενημέρωσης των επενδυτών από την ΑΤΗΕΧCSD (ως Διαχειριστής Σ.Α.Τ.).
- Θέσπιση συμπληρωματικών υποχρεώσεων προς τους Χειριστές Σ.Α.Τ. σχετικά με την καταχώρηση στοιχείων Μεριδών Επενδυτή και την έγκαιρη επικαιροποίησή τους στο Σ.Α.Τ., αμελλητί με τη γνωστοποίηση κάθε μεταβολής τους από την πλευρά των επενδυτών-πελατών τους και τουλάχιστον μία (1) φορά το χρόνο.
- Βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών χρηματικών διανομών εισηγμένων εταιρειών, ιδίως στην περίπτωση των δικαιούχων που δεν επιθυμούν να εισπράττουν τα διανεμόμενα χρηματικά ποσά μέσω των Χειριστών τους, με αποτέλεσμα ένας σημαντικός αριθμός δικαιούχων να μην εισπράττουν τελικά τα ποσά που δικαιούνται λόγω άγνοιας των αντίστοιχων εταιρικών γεγονότων ή μη έγκαιρης σχετικής ενημέρωσης τους. Συγκεκριμένα, όσο εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι που δεν μπορεί να επιβληθεί η υποχρεωτική είσπραξη χρηματικών καταβολών στους δικαιούχους αποκλειστικά και μόνο μέσω Χειριστή, αποσκοπώντας στον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου πλαισίου προς όφελος (εξοικονόμηση χρόνου και αντίστοιχου συνολικού κόστους) των δικαιούχων, παρέχεται η δυνατότητα δήλωσης και καταχώρησης στο Σ.Α.Τ. μέσω Χειριστή, τουλάχιστον ενός (1) Διεθνούς Αριθμού Τραπεζικού Λογαριασμού (IBAN), στον οποίο ο δικαιούχος επιθυμεί να εισπράττει τα διανεμόμενα ποσά. Για την αξιοποίηση των παρεχομένων δυνατοτήτων από τους δικαιούχους, παράλληλα με τις ενημερωτικές ενέργειες των Χειριστών προς τους πελάτες τους, προγραμματίζονται σχετικές δράσεις ενημέρωσης του επενδυτικού κοινού από την ΑΤΗΕΧCSD (ως Διαχειριστής Σ.Α.Τ.).
- Θέσπιση συμπληρωματικών υποχρεώσεων προς το Διαχειριστή ΣΑΤ (ΑΤΗΕΧCSD) που απορρέουν από το Ν.4182/2013 («Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις») για την ομαλή εκτέλεση μεταφορών αξιών λόγω μεταβίβασης με κληρονομιά, κληροδοσία ή οιονεί καθολική διαδοχή. Συγκεκριμένα, οι αλλαγές αφορούν στην πρόβλεψη, με τη λήψη της γνωστοποίησης θανάτου επενδυτή, ο Διαχειριστής του Σ.Α.Τ. να καταχωρεί στη Μεριδα Επενδυτή του θανόντος στο ΣΑΤ, ενδείξεις για την ημερομηνία θανάτου, την ημερομηνία γνωστοποίησης του θανάτου, καθώς και την ημερομηνία τελευταίας ενέργειας (μεταφορά αξιών

λόγω κληρονομικής διαδοχής ή παροχή πληροφόρησης) στην οποία προέβησαν οι νόμιμοι κληρονόμοι του θανόντος επενδυτή.

Εκτέλεση σύνθετων εταιρικών πράξεων εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της υποδομής συνδέσμων (links) της ATHEXCSD με αλλοδαπές χρηματιστηριακές αγορές και τις παρεχόμενες σχετικές υπηρεσίες Αποθετηρίου επί αλλοδαπών τίτλων («υπηρεσίες Investor CSD»).

Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι ακόλουθες εταιρικές πράξεις:

- Φεβρουάριος 2016: Διασυνοριακή συγχώνευση της «ΕΛΒΑΛ Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.» (ΕΛΒΑΛ), με την εταιρεία VIOHALCO (με απορρόφηση της πρώτης από την δεύτερη).
- Δεκέμβριος 2016: Διασυνοριακή συγχώνευση της «Σωληνουργία Κορίνθου Εταιρεία Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία» (ΣΩΛΚ) και της «Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. Εταιρεία Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΛΚΑ) με την εταιρεία Cenergy Holdings S.A (με απορρόφηση των 2 πρώτων από την τελευταία).
- Νοέμβριος 2016 – Μάρτιος 2017: Διαγραφή της «ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ» από το Χρηματιστήριο Αθηνών, δημιουργία νέας μητρικής εταιρείας και εισαγωγή/διαπραγμάτευση των μετοχών της στο LSE (παράλληλα με το ΧΑΚ).

Βελτίωση και επέκταση υφιστάμενων υπηρεσιών Αποθετηρίου επί αλλοδαπών τίτλων («υπηρεσίες Investor CSD») της εταιρείας ATHEXCSD, στο πλαίσιο επέκτασης των παρεχομένων υπηρεσιών του Δικτύου XNET.

Οι σχετικές δράσεις και έργα αφορούν:

- Τη βελτίωση των υποδομών λειτουργίας των παρεχομένων υπηρεσιών στις υφιστάμενες αγορές του Δικτύου XNET, ιδίως για την κάλυψη αναγκών στο υφιστάμενο πλαίσιο λειτουργίας των capital controls.
- Την επέκταση των υπηρεσιών σε νέες αγορές, στη Ν.Α. Ευρώπη (Ρουμανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Κροατία, Σερβία) στο πλαίσιο του Δικτύου SEE Link, καθώς και στη Μέση Ανατολή (Ιράν).

Βελτίωση των επιδόσεων του συστήματος συναλλαγών ΟΑΣΗΣ

Η βελτίωση των επιδόσεων και της ποιότητας των υπηρεσιών διαπραγμάτευσης συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα του χρηματιστηρίου αλλά και στη δυνατότητα καλύτερης εξυπηρέτησης των απαιτήσεων των Μελών.

Η βελτίωση των επιδόσεων του συστήματος συναλλαγών ΟΑΣΗΣ κατά 100% με σταθερότητα σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης επιτεύχθηκε με τον συνδυασμό:

- επένδυση σε νέο υπολογιστικό εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας
- προσαρμογές στη διάταξη και συνδεσιμότητα αξιοποιώντας τις εξελιγμένες δυνατότητες του νέου εξοπλισμού
- μικρορυθμίσεις (fine tuning) κάθε επιμέρους στοιχείου της διάταξης.

Συμμετοχή στο ευρωπαϊκό έργο VINEYARD

Από το Φεβρουάριο του 2016 ο Όμιλος συμμετέχει στο consortium που εκτελεί το διάρκειας 3 ετών έργο Versatile Integrated Accelerator-based Heterogeneous Data Centres (VINEYARD). Πρόκειται για ερευνητικό έργο με στόχο την αύξηση της απόδοσης των κέντρων δεδομένων και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας μέσω επιταχυντών υλικού. Το έργο χρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Horizon 2020. (<http://vineyard-h2020.eu/en/>) και έχει ως πλεονέκτημα ότι οι τεχνολογίες που αναπτύσσονται στο έργο θα δώσουν τη δυνατότητα στο Χρηματιστήριο να αυξήσει σημαντικά την απόδοση και ταυτόχρονα να μειώσει την κατανάλωση ενέργειας των συστημάτων που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των χρηματοοικονομικών εφαρμογών, όπως οι εφαρμογές για τη διαπραγμάτευση στις αγορές αξιών και παραγώγων, την εκκαθάριση και το διακανονισμό των συναλλαγών και του υπολογισμού του κινδύνου από τις συναλλαγές, σε πραγματικό χρόνο.

SEELink

Έγινε ανάπτυξη λογισμικού στα συστήματα διάχυσης πληροφόρησης του Ομίλου η οποία έδωσε τη δυνατότητα παροχής του market datafeed του ΧΑ στο δίκτυο SEELink. Αν και δεν έχει τεθεί σε παραγωγική λειτουργία εν αναμονή της οριστικοποίησης των όρων της συνεργασίας, η ανταπόκριση σε μικρό χρονικό διάστημα απέδειξε στους συνεργάτες τις τεχνολογικές δυνατότητες αλλά και το ενδιαφέρον του Ομίλου για το έργο.

ATHEXCSD – CSDI (Iranian CSD) link settlement technical model

Συμβουλευτικές υπηρεσίες προς το Κεντρικό Αποθετήριο του Ιράν (CSDI) με στόχο να εξυπηρετήσουν το έργο της σύνδεσης των αποθετηρίων για Securities & Cash Settlement, Corporate Actions και Registry. Από την ATHEX προσδιορίστηκε και τέθηκε προς διαβούλευση με την Ιρανική πλευρά το τεχνικό μοντέλο σε επίπεδο μηνυμάτων ISO 15022 που θα χρησιμοποιηθούν για την σύνδεση. Αν και δεν έχει τεθεί σε παραγωγική λειτουργία εν αναμονή της οριστικοποίησης των όρων της σύνδεσης, η συμφωνία σε ένα τεχνικό μοντέλο που είναι εφικτό να υλοποιηθεί χωρίς να διαφοροποιείται σημαντικά από τον τρόπο που λειτουργούν οι αντίστοιχες συνδέσεις στις δυτικές αγορές θα στηρίξει το άνοιγμα της αγοράς του Ιράν σε διεθνείς επενδυτές μέσω Ελλάδος.

Υλοποίηση «paperless office» με χρήση απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής (Remote Signing)

Στόχος του Έργου είναι ο μετασχηματισμός όλων των διαδικασιών επικοινωνίας που κάνουν χρήση χειρόγραφης υπογραφής (εισηγητικά σημειώματα, πρακτικά επιτροπών, εγκρίσεις κ.λπ.) σε ψηφιακές διαδικασίες με την ενσωμάτωση τεχνολογιών workflow και της τεχνολογίας “απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής” - Remote (server side) Signing στον Όμιλο (δηλ. η χρήση αναγνωρισμένης ψηφιακής υπογραφής χωρίς την μεσολάβηση άλλου μέσου ή συσκευής π.χ. smart card/card reader, USB token κ.λπ.). Η ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων εκτός της βελτίωσης της εκτέλεσης των διαδικασιών σε χρόνο και κόστος θα βοηθήσει, μέσω της αυτόματης κατηγοριοποίησης και αρχειοθέτησης στη δημιουργία μίας αξιόπιστης βιβλιοθήκης εγγράφων με δυνατότητες διατήρησης εκδόσεων (version control), πλοήγησης και αναζήτησης που αποτελεί και σημείο συμμόρφωσης με τους κανονισμούς EMIR και CSDR της ΕΕ.

Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη τεχνολογία απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής τον τελευταίο ενάμιση χρόνο περίπου τυχαίνει ευρύτατης αποδοχής σε Ευρώπη/Αμερική, ενώ η αρμόδια ρυθμιστική αρχή έχει ορίσει και σχετικό διεθνές Standard (ETSI EN 419).

Παράλληλα, το Χρηματιστήριο Αθηνών ως Certification Authority (CA), στις 6 Ιουνίου 2016 υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την εταιρεία DocuSign (www.docusign.com) η οποία είναι αρχηγός σε θέματα Ψηφιακών Υπογραφών και workflow collaboration παγκοσμίως. Στόχος της ανωτέρω στρατηγικής συνεργασίας, στο πλαίσιο της οποίας το Χρηματιστήριο Αθηνών ως πάροχος Ψηφιακών Υπογραφών/Πιστοποιητικών θα συμμετέχει ως ο μοναδικός Trusted Service Provider (TSP) από την Ελλάδα, σε ένα κλειστό δίκτυο TSPs παγκοσμίως, είναι η περαιτέρω προώθηση και παροχή ψηφιακών υπογραφών/πιστοποιητικών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Μετάβαση του ΣΑΤ σε περιβάλλον WEB

Το τεχνολογικό άνοιγμα της πρόσβασης δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης εργασιών και παροχής υπηρεσιών σε μέλη και σε αγορές που αυτό δεν ήταν μέχρι πρότινος δυνατό αλλά και προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στους σημερινούς χρήστες του Σ.Α.Τ. και μειώνει τον λειτουργικό κίνδυνο.

Η ανάπτυξη εφαρμογής τερματικού σταθμού του Συστήματος Άυλων Τίτλων με χρήση τεχνολογιών διαδικτύου έδωσε τη δυνατότητα της ασφαλούς πρόσβασης στις μετασυναλλακτικές (post-trading) διαδικασίες σε ένα μεγαλύτερο σύνολο εκκαθαριστών και θεματοφυλάκων υπερβαίνοντας τους γεωγραφικούς και τεχνολογικούς περιορισμούς του κλειστού Δικτύου Χρηματιστηριακών Συναλλαγών. Επίσης αναβάθμισε στην τελευταία υποστηριζόμενη έκδοση από την κατασκευάστρια εταιρία Oracle του λογισμικού βάσης του Σ.Α.Τ.

Για την ολοκλήρωση του έργου και την θέση σε παραγωγή απαιτήθηκε ο πλήρης επανέλεγχος του συστήματος (φόρμες, διαδικασίες, αναφορές) ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία του.

Το πρώτο εξάμηνο του 2016 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος των εφαρμογών και ταυτόχρονα διορθώθηκαν αστοχίες στην μετάφραση και προβλήματα τα όποια επήλθαν λόγω της μετάβασης στο νέο περιβάλλον.

Επίσης για την εξοικείωση των χρηστών στο νέο περιβάλλον, δόθηκε η δυνατότητα στα Εκκαθαριστικά Μέλη και στους Χειριστές Σ.Α.Τ. να εκτελέσουν και αυτοί δοκιμές για διάστημα δυο μηνών (Μάρτιο & Απρίλιο) στο περιβάλλον δοκιμών.

Τέλος, πραγματοποιήθηκε Γενική Δοκιμή, η οποία είχε ως στόχο να δώσει στα Εκκαθαριστικά Μέλη και στους Χειριστές Σ.Α.Τ., τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τεχνικούς ελέγχους, προκειμένου να δοκιμαστεί η νέα έκδοση πριν την ενεργοποίησή της στο περιβάλλον παραγωγής. Για την υποστήριξη της Γενικής Δοκιμής χρειάστηκε να προετοιμαστούν μια σειρά σεναρίων καθώς και να αναβαθμιστούν τα εγχειρίδια που περιγράφουν τις διαδικασίες εκκαθάρισης ώστε να είναι σύμφωνα με τις αλλαγές.

Στις 23/05/2016 τέθηκε σε λειτουργία το νέο περιβάλλον για τους εσωτερικούς χρήστες και στις 30/05/2016 τέθηκε σε λειτουργία το νέο περιβάλλον για τους εξωτερικούς χρήστες.

Ανάπτυξη υπηρεσίας Η.ΒΙ.Π. για ομόλογα

Σκοπός της υπηρεσίας Η.ΒΙ.Π. (Ηλεκτρονικό Βιβλίο Προσφορών) είναι η παροχή της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποστήριξης από το ATHEX. σε επιχειρήσεις που επιθυμούν την άντληση κεφαλαίων από το επενδυτικό κοινό.

Η υπηρεσία Η.ΒΙ.Π. παρέχεται σε αναδόχους, συμβούλους και χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, για την χρήση της στην διαδικασία άντλησης κεφαλαίων. Αποτελεί διαφανή μηχανισμό εκδήλωσης της βούλησης συμμετοχής των επενδυτών στην άντληση κεφαλαίων, επιχειρώντας να αξιοποιήσει αποτελεσματικά το δίκτυο των Μελών του Χρηματιστηρίου (τράπεζες και χρηματιστηριακές εταιρείες) και των πελατών τους, με στόχο τη διοχέτευση ρευστότητας στις επιχειρηματικές προτάσεις των εταιρειών που αναζητούν χρηματοδότηση.

Κατά το 2016 η παρεχόμενη υπηρεσία επεκτάθηκε προκειμένου να υποστηρίζονται και εκδόσεις ομολογιών και ταυτόχρονα βελτιστοποιήθηκαν οι διαδικασίες προκειμένου να καλύπτουν τις απαιτήσεις των εμπλεκόμενων.

Για το σκοπό αυτό απαιτήθηκαν αλλαγές τόσο στο θεσμικό πλαίσιο όσο και στα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου που υποστηρίζουν τη διαδικασία.

Το όλο εγχείρημα ολοκληρώθηκε με επιτυχία με την χρήση της υπηρεσίας Η.ΒΙ.Π για την έκδοση του πρώτου ομολόγου στην Κύρια Αγορά.

Η ανάπτυξη λογισμικού και διαδικασιών για την υποστήριξη Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών για τις ανάγκες του εκδότη Housemarket A.E. που εκτελέστηκε με επιτυχία και η περαιτέρω εξέλιξή του για τις ανάγκες νέων Αναδόχων που ετοιμάζονται για το 2017, δίνει στο χρηματιστήριο ένα κομβικό ρόλο στην υποστήριξη των εκδοτών αλλά και των αναδόχων, με πλεονέκτημα την απλοποίηση των διαδικασιών και η δυνατότητα συγκράτησης του κόστους μίας πρωτογενούς έκδοσης διευκολύνει την άντληση κεφαλαίων μέσω του χρηματιστηρίου.

Λειτουργία Καλυμμένων Πωλήσεων

Πρόκειται για μία νέα λειτουργία που επιτρέπει την πραγματοποίηση πωλήσεων χωρίς την κατανάλωση πιστωτικού ορίου, με την προϋπόθεση της δέσμευσης των προς πώληση μετοχών πριν την ενεργοποίηση της εντολής πώλησης στο σύστημα διαπραγμάτευσης.

Με την νέα αυτή λειτουργία μειώνονται οι απαιτούμενοι δεσμευμένοι πόροι από την πλευρά των συμμετεχόντων στην αγορά με αποτέλεσμα να μειώνεται το κόστος, ενώ αντίθετα διατηρείται το επίπεδο ασφαλείας της αγοράς.

Για την υλοποίηση της λειτουργίας των καλυμμένων πωλήσεων χρειάστηκαν σημαντικές αλλαγές τόσο στο θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας της Αγοράς, όσο και στα πληροφοριακά συστήματα διαπραγμάτευσης, εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου. Για την δοκιμή της νέας λειτουργίας οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν δοκιμές και με την συμμετοχή των μελών.

Υποστήριξη της αναπροσαρμογής του δείκτη FTSE Large Cap στα προϊόντα της αγοράς παραγώγων

Μετά από αίτημα των Μελών και για λόγους τόνωσης του επενδυτικού ενδιαφέροντος και ενίσχυσης της ρευστότητας στην αγορά, αποφασίστηκε η αναπροσαρμογή του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap.

Ταυτόχρονα αποφασίστηκε η αύξηση της ονομαστικής αξίας των Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης επί του δείκτη στο τετραπλάσιο. Η αναπροσαρμογή αυτή μείωσε σημαντικά το κόστος πραγματοποίησης συναλλαγών στο συγκεκριμένο προϊόν (σαν ποσοστό της ονομαστικής του αξίας).

Η παραπάνω αναπροσαρμογή απαίτησε την υλοποίηση αλλαγών στα πληροφοριακά συστήματα, αλλά και συνολική ενημέρωση και συντονισμό των συμμετεχόντων στην αγορά.

Ανάπτυξη λειτουργικότητας στο Σύστημα Εκκαθάρισης για την περίπτωση υπερημερίας Μέλους στην Αγορά Παραγώγων

Η άμεση αντίδραση της ATHEXClear σε περίπτωση υπερημερίας μέλους μπορεί να μειώσει σημαντικά την έκθεσή της σε κίνδυνο αλλά και την ζημία που τελικά μπορεί να έχει.

Αναπτύχθηκε λοιπόν, νέα λειτουργικότητα στο Σύστημα Εκκαθάρισης προκειμένου:

- Να παρέχεται άμεσα και πιο ολοκληρωμένη πληροφόρηση σχετικά με τις υποχρεώσεις του υπερήμερου μέλους.
- Να αυτοματοποιούνται διαδικασίες, όπως η μεταφορά θέσεων του υπερήμερου μέλους, η παραγωγή εντολών κλεισίματος θέσης κλπ., ώστε να μειώνεται ο χρόνος αντίδρασης αλλά και ο λειτουργικός κίνδυνος από την ανθρώπινη παρέμβαση.

Βελτίωση της διαδικασίας παρακράτησης φόρου στις εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές δανεισμού τίτλων

Συγκεκριμένα υλοποιήθηκε, μετά από συνεννόηση με τις φορολογικές αρχές, η αποφυγή διπλής παρακράτησης του φόρου για τις εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές δανεισμού στις περιπτώσεις που παρεμβάλλονται Διαμεσολαβητές.

Με την υλοποίηση της νέας λειτουργικότητας εξορθολογίζεται η διαδικασία φορολόγησης των συναλλαγών αυτών και ικανοποιείται σχετικό αίτημα των συμμετεχόντων στην αγορά.

Ετήσια επικύρωση των μοντέλων διαχείρισης κινδύνου

Η ATHEXClear στο πλαίσιο της ετήσιας επικαιροποίησης των μοντέλων διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με το Άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (EMIR) ελέγχθηκε και αξιολογήθηκε από ανεξάρτητο εξειδικευμένο εξωτερικό σύμβουλο. Κατά τον έλεγχο που διεξήχθη με βάση τις προβλέψεις του Άρθρου 47 των του κανονισμού (ΕΕ) 153/2013 που αφορά στα Τεχνικά Πρότυπα, δεν διαπιστώθηκε απόκλιση από τις πρόνοιες και τις απαιτήσεις του EMIR και δεν καταγράφηκε κάποιο σημαντικό εύρημα.

Συμμετοχή στο EU-Wide Stress-Test για τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους

Η ATHEXClear συμμετείχε στη δεύτερη φάση του EU-Wide Stress-Test για το πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου που διεξήχθη από την ESMA (Ευρωπαϊκή Αρχή Αξιών και Αγορών). Η ESMA απαίτησε από τους εποπτευόμενους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους να υπολογίσουν πιθανές ζημιές που θα μπορούσαν να προκύψουν από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθαριστικών μελών υπό νέους αυξημένους συντελεστές ακραίων συνθηκών αγοράς. Η ATHEXClear ολοκλήρωσε τους ελέγχους αυτούς με επιτυχία, καθώς δεν παρατηρήθηκε καμία ουσιαστική αδυναμία στη ικανότητα απορρόφησης ζημιών υπό τα ακραία αυτά σενάρια.

Στα συμπεράσματα του ελέγχου που πραγματοποίησε η ESMA, κατέληξε και σε συγκεκριμένες προτάσεις σχετικά με τα σενάρια ελέγχου υπό ακραίες συνθήκες τα οποία έπρεπε να εφαρμοστούν από όλους τους συμμετέχοντες Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους. Οι σχετικές αλλαγές ενσωματώθηκαν στο Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear χωρίς να έχουν όμως σημαντική επίπτωση.

Βελτιώσεις στο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτιστοποίησης και αυτοματοποίησης των εργασιών της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων έγιναν βελτιώσεις στο Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων (ΣΔΚ). Ενδεικτικά, αναφέρεται η ξεχωριστή απεικόνιση ασφαλειών σε μετρητά που αιτείται κάποιο εκκαθαριστικό μέλος για πιο διαφανή απεικόνιση του κινδύνου και η δημιουργία νέων αναφορών για τον έλεγχο του βαθμού συγκέντρωσης των εκκαθαριστικών μελών.

Στόχος της συνεχούς ανάπτυξης του ΣΔΚ είναι η μεγαλύτερη αυτοματοποίηση στην καθημερινή παρακολούθηση των κινδύνων.

Ανάπτυξη data warehouse για δεδομένα που αφορούν τη διαχείριση κινδύνου

Προκειμένου να είναι δυνατή η αποθήκευση και διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων που αφορούν την διαχείριση κινδύνου και στην συνέχεια η αξιοποίησή τους για την παραγωγή αναφορών με εύκολο τρόπο, έχει ξεκινήσει το έργο ανάπτυξης ενός data warehouse.

Κατά το 2016 ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη της υποδομής και η συγκέντρωση των πρωτογενών δεδομένων, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθήσει η αξιοποίηση του συστήματος για την παραγωγή αναφορών.

Η διαδικασία δημιουργίας αναφορών θα είναι πλέον πιο εύκολη, με αποτέλεσμα να μειωθεί ο απαιτούμενος χρόνος από το ανθρώπινο δυναμικό της διεύθυνσης, ενώ ταυτόχρονα θα είναι δυνατή η συγκέντρωση και ο συνδυασμός πληροφοριών από διαφορετικές πηγές.

Βελτιώσεις στην υπηρεσία EMIR-TR

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμβατότητα με τις απαιτήσεις της ESMA σχετικά με την υποχρέωση αναφοράς συναλλαγών (EMIR Trade Reporting Level II Validation) αλλά και για να βελτιωθεί η παροχή της υπηρεσίας προς τα Μέλη, υλοποιήθηκαν μία σειρά από δράσεις κυρίως στο πληροφοριακό σύστημα που υποστηρίζει την υπηρεσία. Συγκεκριμένα:

- Απαλοιφή των ειδικών χαρακτήρων από τους κωδικούς των λογαριασμών θέσης στην αγορά παραγώγων.
- Προσθήκη μίας σειράς ελέγχων στο πληροφοριακό σύστημα ώστε να αυξάνεται η ακρίβεια των δεδομένων που καταχωρούνται σύμφωνα και με τις οδηγίες της ESMA.
- Αυτοματοποίηση της διαδικασίας αποστολής και λήψης των αρχείων με αναφορές για συναλλαγές παραγώγων που δεν εκκαθαρίζονται από την ATHEXClear. Στόχος της δράσης ήταν η μείωση της ανθρώπινης παρέμβασης η μείωση του λειτουργικού κινδύνου και η αύξηση της ασφάλειας του συστήματος.
- Αυτοματοποίηση της διαδικασίας τιμολόγησης με έκδοση των στοιχείων χρεώσεων απευθείας από το πληροφοριακό σύστημα της υπηρεσίας. Ταυτόχρονα δίνεται η δυνατότητα παραγωγής αναλυτικών στοιχείων χρεώσεων ανά μέλος, πελάτη και τύπο συναλλαγής.
- Οι απαιτούμενες αλλαγές πραγματοποιήθηκαν αρχικά στο τεστ περιβάλλον στο οποίο έχουν πρόσβαση, οι χρήστες των μελών, ώστε να εξασφαλιστεί τόσο η καλή λειτουργία του συστήματος, όσο και η εξοικείωση των χρηστών πριν την λειτουργία σε παραγωγικό περιβάλλον.

Σε μία προσπάθεια μείωσης του κόστους της υπηρεσίας τόσο για την ATHEXClear όσο και για τους συμμετέχοντες στην αγορά παραγώγων, επανεξετάστηκαν οι πιθανοί προμηθευτές (Trade Repositories) λαμβάνοντας υπόψη και τα νέα δεδομένα σχετικά με την συναλλακτική δραστηριότητα και τον αριθμό των αναφορών που αποστέλλονται. Σύμφωνα με τις τιμολογιακές πολιτικές των προμηθευτών εκτιμήθηκε ότι θα ήταν σημαντικά συμφερότερη η συνεργασία με νέο πάροχο. Για το σκοπό αυτό υλοποιήθηκαν οι απαιτούμενες αλλαγές στις τεχνολογικές υποδομές και πραγματοποιήθηκαν όλες οι απαραίτητες ενέργειες ώστε από την 01/01/2017 να μεταβεί η υπηρεσία σε νέο πάροχο και ταυτόχρονα να προσφερθεί στα εκκαθαριστικά μέλη και τους πελάτες της ATHEXClear νέα χαμηλότερη τιμολογιακή πολιτική.

Ασφάλεια Πληροφορίας

Κατά το 2016, η Μονάδα Οργάνωσης και Ασφάλειας Πληροφοριών, κινούμενη στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Ομίλου, καθώς και των ανειλημμένων έργων της, εστίασε κυρίως στη συνέχιση και τη διεύρυνση των έργων αυτών και την εδραίωση και εμπέδωση των σχετικών υπηρεσιών.

Υπογράφηκε, η σύμβαση του έργου Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών (Σ.Δ.Α.Π.), και ξεκίνησαν να παραδίδονται τα διαχειριστικής φύσεως αρχικά παραδοτέα. Από αυτά, γίνεται επεξεργασία του Gap Analysis και προκύπτουν μια σειρά ενεργειών προσαρμογής του Ομίλου.

Επιπλέον έχουν αναπτυχθεί Πολιτικές Ασφάλειας Πληροφοριών «Επιμέρους Πολιτική Πρόσβασης στο Internet και Χρήσης Υπηρεσιών Internet», καθώς και η «Επιμέρους Πολιτική Διαβάθμισης Πληροφοριακών Πόρων», από τις οποίες η πρώτη έχει ήδη εγκριθεί και η δεύτερη αναμένεται να εγκριθεί άμεσα.

Ενέργειες προώθησης

Με στόχο την περαιτέρω προβολή και προώθηση της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς, την ενημέρωση των εταιρειών - εισηγμένων και μη - για τα νέα εργαλεία και τις νέες τάσεις χρηματοδότησης που διαμορφώνονται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και τη διεύρυνση του επενδυτικού δικτύου και την ενίσχυση των επαφών των εισηγμένων εταιρειών με τους διαχειριστές κεφαλαίων του εξωτερικού, το Χρηματιστήριο Αθηνών προχώρησε στις ακόλουθες δράσεις:

- Τον Σεπτέμβριο του 2016, υλοποίησε το 11ο Συνέδριο Ελληνικών Επιχειρήσεων στο Λονδίνο, με την υποστήριξη του Bloomberg. Στο πλαίσιο του Συνεδρίου, δόθηκε η δυνατότητα στις 26 εισηγμένες εταιρείες που συμμετείχαν, να παρουσιάσουν, μέσα από τις 550 συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν, τις επιχειρηματικές εξελίξεις και τις προοπτικές ανάπτυξής τους σε εκπροσώπους 80 επενδυτικών κεφαλαίων και σε 120 αναλυτές και διαχειριστές χαρτοφυλακίων.
- Τον Ιούνιο του 2016, σε συνεργασία με το Ελληνοαμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, υλοποίησε το 5ο Ελληνικό Επενδυτικό Forum στη Νέα Υόρκη. Στην ελληνική αποστολή συμμετείχαν 20 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες, όπου οι εκπρόσωποί τους, μέσα από τις 250 περίπου συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν, είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τη στρατηγική τους και τα επενδυτικά τους σχέδια σε θεσμικούς επενδυτές.
- Το Μάρτιο του 2016, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) διοργάνωσε ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: "The capital market touch - Χρηματοδότηση επιχειρήσεων και έργων. Τάσεις εργαλεία και λύσεις. Προσέλκυση διαθέσιμης διεθνούς ρευστότητας μέσω της χρηματιστηριακής αγοράς". Στόχος της εκδήλωσης ήταν η ανάδειξη των διαθέσιμων λύσεων, εργαλείων και τάσεων για τη χρηματοδότηση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.
- Τον Ιανουάριο του 2016, στο πλαίσιο της ανάληψης πρωτοβουλιών για την προβολή μη εισηγμένων επιχειρήσεων στους συμμετέχοντες της αγοράς, υποδέχθηκε τις εταιρείες B&T Composites, Αφοί Χαϊτογλου και Πίνδος με την ευκαιρία της διάκρισής τους στα βραβεία του ΣΒΒΕ «Ελληνική Αξία Βορείου Ελλάδος 2015». Επίσης, το Μάιο του 2016, υποδέχθηκε τις εταιρείες Systems Sunlight, Demo, Raymetrics και Sychem με την ευκαιρία της διάκρισής τους στα βραβεία «Greek Exports Awards 2015». Τέλος, τον Ιούλιο του 2016 υποδέχθηκε τις εταιρείες GAEA, ΕΨΑ, ΕΖΑ, Taxibeat και Incelligent οι οποίες έχουν περιληφθεί και προβληθεί σε πρόσφατο ντοκιμαντέρ και σχετική εκδήλωση με τίτλο "Greek Crisis Success Stories" του Greek Liberties Monitor και του Friedrich Naumann Foundation.
- Τέλος, το Χρηματιστήριο Αθηνών, υποστηρίζοντας την προσπάθεια της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών για την ενημέρωση των επαγγελματιών της αγοράς, παραχώρησε τον απαιτούμενο χώρο για την πραγματοποίηση παρουσιάσεων από εισηγμένες εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό, 16 εισηγμένες εταιρείες παρουσίασαν τα αποτελέσματα, την στρατηγική ανάπτυξης και τις προοπτικές εξελίξής τους.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αποτελέσματα της χρήσης 2016 του Ομίλου

Ο κύκλος εργασιών του 2016 για τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε €27 εκ., έναντι €35,0 εκ του 2015, σημειώνοντας μείωση της τάξης του 23%. Το 52,5% σχεδόν του κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από τα δικαιώματα από τη διαπραγμάτευση, εκκαθάριση και διακανονισμό των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σε επίπεδο EBITDA το 2016 ανήλθε σε €8,0 εκ έναντι των €15,0 εκ του αντίστοιχου περσινού διαστήματος παρουσιάζοντας μείωση κατά 46,4%.

Η μείωση στα αποτελέσματα προέρχεται κατά κύριο λόγο από τη μείωση της μέσης ημερήσιας αξίας των συναλλαγών κατά 29,4 % στα €60,5 εκ. έναντι των €85,7 εκ. πέρσι.

Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) διαμορφώθηκαν στα €5,1 εκ., έναντι €12,9 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, σημειώνοντας μείωση κατά 60,1%

Με την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος ύψους €1.937 χιλ. τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους διαμορφώνονται για τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών σε €1,43 εκ., έναντι €9,0 εκ., εμφανίζοντας μείωση της τάξης του 84,2%. Συμπεριλαμβανομένων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (αποτίμηση μετοχών), διαμορφώνονται σε €2,14 εκ. που αντιστοιχούν σε τρία λεπτά (€0,03) ανά μετοχή, έναντι των δεκατεσσάρων λεπτών (€0,14) ανά μετοχή το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, μειωμένα κατά 75%.

Φορολογικός έλεγχος της Εταιρείας για τις χρήσεις 2008,2009 και 2010

Στις 11.7.2016 κοινοποιήθηκαν στην Εταιρεία πράξεις προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρων και σχετικό σημείωμα διαπιστώσεων ελέγχου από το Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) Ο συγκεκριμένος φορολογικός έλεγχος διενεργήθηκε για τα φορολογικά έτη 2008, 2009 και 2010 σύμφωνα με την υπ' αριθ. 760/4/1118/22.12.2015 εντολή ελέγχου. Συνολικά ο έλεγχος καταλόγισε στην Εταιρεία φόρους και πρόσθετους φόρους λόγω υποβολής ανακριβούς δήλωσης ύψους €1.689 χιλ., εκ των οποίων €603 χιλ. πρόσθετοι φόροι.

Στη συνέχεια την 29.7.2016 η Εταιρεία κατέθεσε έκθεση απόψεων –υπόμνημα προς το ΚΕΜΕΕΠ εκφράζοντας την αντίθετη άποψη της στο ανωτέρω Σημείωμα. Το ΚΕΜΕΕΠ στην απάντηση του μείωσε το φόρο επί των λογιστικών διαφορών κατά €127 χιλ. περιορίζοντας το συνολικό ποσό στα €1.562 χιλ.

Εντός των προθεσμιών του νόμου η Εταιρεία την 30.9.2016 κατέθεσε ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 63 Ν. 4174/2013 ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της ΓΓΔΕ έναντι του πορίσματος του φορολογικού ελέγχου, καταβάλλοντας ταυτόχρονα το 100% της οφειλής ήτοι συνολικό ποσό €1.562 χιλ., το οποίο εμφανίζεται στις λοιπές απαιτήσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης της 31.12.2016, προκειμένου να αποφευχθεί η συσσώρευση, υπολογισμός και βεβαίωση τόκων για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή της οφειλής (άρθρο 53 παρ. 1 του ν.4174/2013).

Το πόρισμα της ΔΕΔ, το οποίο παρελήφθη την 15.2.2017, μειώνει τη συνολική οφειλή κατά €573 χιλ. στις €988 χιλ. Η διαφορά θα εισπραχθεί από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Η Εταιρεία έχει προσφύγει περαιτέρω στα Διοικητικά Δικαστήρια (16.3.2017) προκειμένου να περιορίσει το καταλογισθέν ποσό φόρου και προσαυξήσεων του φορολογικού ελέγχου.

Μητρική Εταιρεία του Ομίλου Χρηματιστήριο Αθηνών

Για τη μητρική Εταιρεία ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε στα €14,2 εκ. έναντι 18,1 εκ., μειωμένος κατά 21,6% από το περυσινό έτος, ενώ τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε €4,2 εκ. στο 2016 έναντι των €12,9 εκ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο εμφανίζοντας μείωση κατά 67,6%.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η σημαντική μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με την αξία κτήσης της τιμής της μετοχής που σημειώθηκε στο πρώτο εννεάμηνο του 2016 (τιμή 30.9.2016 €0,134), αποτελεί ένδειξη απομείωσης. Για αυτό το λόγο η

Εταιρεία/ο Όμιλος σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 επιβάρυνε τα αποτελέσματα της περιόδου και συγκεκριμένα τον λογαριασμό Προβλέψεις για υποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων με το ποσό €2.219 χιλ. που αφορά την πρόβλεψη απομείωσης χρεογράφων των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς από την ημερομηνία της αρχικής κτήσης. Δηλαδή στο ποσό των €2.219 χιλ. περιλαμβάνεται και το ποσό της ζημίας ύψους € 294 χιλ. που είχε καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την 31.12.2015

Κατά την 31.12.2016 η τιμή της μετοχής ανέκαμψε στα €0,209, όμως η θετική διαφορά των €1.002 χιλ δεν μείωσε τη ζημιά, αλλά σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 μεταφέρθηκε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν η Εταιρεία να επιβαρύνει τα αποτελέσματα με τη ζημία των €2.219 χιλ. κατά την 31.12.2016, ενώ στον πίνακα λοιπών εισοδημάτων να εμφανίζει τη θετική απόκλιση της τιμής της μετοχής στο τελευταίο τρίμηνο του 2016 ύψους €1.002 χιλ.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ATHEXClear

Η Εταιρεία προκειμένου να εναρμονισθεί με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που καθορίζεται από τον κανονισμό 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός EMIR) τηρεί όλες τις εξασφαλίσεις σε μετρητά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από την Εταιρεία και σχετίζονται με την αγορά αξιών και την αγορά παραγώγων, καθώς επίσης και τα ίδια ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμό της ως άμεσος συμμετέχων μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2-GR), στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνεπώς τα ίδια διαθέσιμα και τα διαθέσιμα τρίτων (ασφάλειες) κατατίθενται στον ίδιο λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear, στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός τους ώστε οι εξασφαλίσεις που εισπράττει η ATHEXClear να απεικονίζονται ξεχωριστά στο κυκλοφορούν ενεργητικό της 31.12.2016. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2016 απεικονίζονται ισόποσα και στο κυκλοφορούν ενεργητικό και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως «διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικό λογαριασμό Εταιρείας» και αφορούν μερίδες μελών στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης καθώς και ασφάλειες στις αγορές αξιών και παραγώγων που ήταν κατατεθειμένες στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear στην ΤτΕ την 31.12.2016.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Εταιρεία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και οι μετοχές της διαπραγματεύονται στο σύνολό τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στην κατηγορία της Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου.

Με την απόφαση της Α' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 9.6.2016 περί επιστροφής €0,22 ανά μετοχή, με ταυτόχρονη ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής, το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε €70.598.048,04 διαιρούμενο σε 65.368.563 μετοχές με ονομαστική αξία €1,08 η κάθε μία.

Τα ίδια Κεφάλαια του Ομίλου την 31.12.2016 ανέρχονται σε €140.692 χιλ., ενώ της Εταιρείας σε €129.415 χιλ.

ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Η 14η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 20/05/2015 ενέκρινε πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών με στόχο την αγορά έως 10% του μετοχικού κεφαλαίου με εύρος τιμών αγοράς από €1,50 έως και €7,00 και διάρκειας δύο ετών (Μάιος 2015 - Μάιος 2017) με στόχο την ακύρωση τουλάχιστον του 95% των αποκτηθέντων μετοχών (το υπόλοιπο 5% μπορεί να διανεμηθεί στο προσωπικό).

Το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών ξεκίνησε από 9.2.2016 και μέχρι την 31.12.2016 αγοράστηκαν 4.035.813 μετοχές ή 6,17% του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας με μέση τιμή κτήσης €4,62 και συνολικό κόστος €18.634.173. Το πρόγραμμα συνεχίστηκε και μετά την 31.12.2016 και μέχρι την 24.3.2017 είχαν αγοραστεί 4.745.730 μετοχές (7,26% του μετοχικού κεφαλαίου) με μέση τιμή κτήσης €4,62 (συνολική αξία αγορών €21,9 εκ.). Η Εταιρεία εμφανίζει την αξία αγοράς ιδίων μετοχών αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων (treasury stock)

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών της 25/05/2016, αποφάσισε τη διανομή μερίσματος ύψους €6.536.856,30 ή €0,10 ανά μετοχή στους μετόχους.

Η αποκοπή του δικαιώματος έγινε την 31.5.2016 και το μέρισμα καταβλήθηκε την 6.6.2016. Με την προσαύξηση λόγω κατοχής ιδίων μετοχών, το μέρισμα ανά μετοχή διαμορφώθηκε σε € 0,1026.

Η Επαναληπτική Γενική Συνέλευση της 9.6.2016 ενέκρινε την πρόταση του Δ.Σ. για επιστροφή κεφαλαίου €0,22 ανά μετοχή συνολικού ύψους €14.381.083,86. Η αποκοπή του δικαιώματος έγινε την 4.7.2016 και η καταβολή ξεκίνησε στις 11 Ιουλίου 2016. Με την προσαύξηση λόγω κατοχής ιδίων μετοχών, η επιστροφή κεφαλαίου διαμορφώθηκε σε €0,2275 ανά μετοχή.

Συνολικά το ποσοστό διανομής των ενοποιημένων κερδών («payout ratio») της χρήσης του 2016 στους μετόχους διαμορφώθηκε στο 231% σε σχέση με το 98% της προηγούμενης χρήσης 2015.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Το σύνολο των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη ανέρχεται στο ποσό των €1.411 χιλ. και αφορούν τις αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των Εταιρειών του Ομίλου, ενώ της Εταιρείας ανέρχονται σε €1.009 χιλ. (για περισσότερες πληροφορίες βλέπε σημ. 5.51) Πέραν αυτών των συναλλαγών δεν πραγματοποιήθηκαν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΛΠ 24, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις του Ομίλου κατά την εν λόγω περίοδο. Δεν υπάρχει υπόλοιπο (χρεωστικό ή πιστωτικό) από τις συναλλαγές αυτές την 31.12.2016.

ΧΡΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Η Εταιρεία δε χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά μέσα για την εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή της οικονομικής κατάστασης ή του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμιση.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Οι προοπτικές της Εταιρείας διαμορφώνονται από τις παρεμβάσεις που έμμεσα ή άμεσα δημιουργεί το θεσμικό πλαίσιο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την εστίαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη δυνατότητα χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη με μετοχικό κεφάλαιο εξαιτίας της συνεχούς απομόχλευσης στο τραπεζικό σύστημα και από τις ευρύτερες εξελίξεις στο διεθνές μακροοικονομικό περιβάλλον και φυσικά στην Ελλάδα.

Σε αυτές τις συνθήκες, η Εταιρεία προσπαθεί να μειώνει το κόστος λειτουργίας της, να φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών της, να παρέχει υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, να αξιοποιεί τις υποδομές της εμπλουτίζοντάς με νέα προϊόντα και υπηρεσίες και να επιτελέσει αποτελεσματικά το ρόλο της στην μεταφορά επενδυτικών πόρων στον παραγωγικό ιστό της Ελλάδας.

Ο Κανονισμός EMIR, που επηρεάζει άμεσα τον Όμιλο και έχει ξεκινήσει η υλοποίηση του με τις εγκρίσεις των Κανονισμών Εκκαθάρισης Συναλλαγών Αξιών και Παραγώγων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δημιουργεί ένα ενιαίο ευρωπαϊκό περιβάλλον δομής, αδειοδότησης, λειτουργίας και επιτήρησης των Οίκων Εκκαθάρισης, ενώ η υπό εξέλιξη CSDR δημιουργεί αντίστοιχο περιβάλλον για τα Αποθετήρια.

Η προσαρμογή του Ομίλου στα νέα μοντέλα λειτουργίας δημιουργεί ευκαιρίες ανάπτυξης νέων εργασιών και συνεργασιών και τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής και κερδοφόρας λειτουργίας σε ένα διεθνές περιβάλλον μεγαλύτερης ασφάλειας και μικρότερων κινδύνων.

Η επιδείνωση της πορείας της Ελληνικής οικονομίας τα τελευταία χρόνια επηρέασε σημαντικά τη συναλλακτική δραστηριότητα και τις τιμές στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η πτώση της αξίας των μετοχών επηρέασε αρνητικά και την αξία των συναλλαγών στις αγορές αξιών και παραγώγων επί των οποίων εισπράττει μεγάλο μέρος των εσόδων του ο Όμιλος Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η άρτια οργάνωση του Ομίλου, η απρόσκοπτη λειτουργία της Χρηματιστηριακής αγοράς, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας της από διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους. Η πρόσφατη οικονομική κρίση επιδρά αρνητικά στην κερδοφορία του Ομίλου, όμως εκτιμάται ότι με την υλοποίηση των συμφωνημένων ενεργειών στο πλαίσιο της Ε.Ε και εντός του Ευρωσυστήματος, θα ξεπεραστούν τα όποια εμπόδια και η χώρα θα επανέλθει σε τροχιά ανάπτυξης υποστηριζόμενη από απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που γίνονται σταδιακά νόμος του κράτους.

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Τα έσοδα του Ομίλου, διαμορφώνονται σε μεγάλο βαθμό από παράγοντες τους οποίους δεν δύναται να επηρεάσει, καθώς συνδέονται με τις εξελίξεις των μεγεθών της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, τα οποία με τη σειρά τους επηρεάζονται από μια σειρά από παράγοντες, όπως τα βασικά οικονομικά στοιχεία των εισηγμένων εταιριών, τα θεμελιώδη μακροοικονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς επίσης και από τις εξελίξεις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Σημαντικές πηγές εσόδων για τον Όμιλο, εκτός από τις προμήθειες από τις συναλλαγές που διενεργούνται στις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών και εισπράττονται μέσω των Μελών είναι, τα έσοδα από εντολές και τερματικά των Μελών, έσοδα από συνδρομές Μελών και Χειριστών, έσοδα από συνδρομές και αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων εισηγμένων εταιριών, έσοδα από παροχές πληροφόρησης, έσοδα από υπηρεσίες τεχνολογικής – υπολογιστικής υποστήριξης, εκπαιδευτικές υπηρεσίες, κλπ.

Αντίθετα με το σκέλος των εσόδων, των οποίων το μέγεθος δεν μπορεί να ελεγχθεί από τις Εταιρείες του Ομίλου, στο σκέλος των εξόδων καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες εξορθολογισμού τους, με σκοπό τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες αγοράς.

Η οικονομική κρίση που μαστίζει την Ελληνική Οικονομία τα τελευταία χρόνια έχει αυξήσει τους κινδύνους για τους ξένους και εγχώριους επενδυτές με αποτέλεσμα τη σημαντική πτώση των χρηματιστηριακών συναλλαγών καθώς και των εταιρικών πράξεων των εισηγμένων εταιριών.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή του καθώς και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς.

Στον Όμιλο ανήκει και η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015. Αν και η διαχείριση κινδύνου του Ομίλου αφορά το σύνολο των Εταιρειών και των κατηγοριών κινδύνου, αναγνωρίζεται ότι λόγω του ρόλου της στην αγορά η ATHEXClear αντιμετωπίζει και πρέπει να διαχειριστεί το σημαντικότερο κίνδυνο.

Το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR (European Market Infrastructure Regulation).

Υπό το πρίσμα αυτών των κανονιστικών απαιτήσεων, ο Όμιλος ακολουθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την διαχείριση κινδύνου ώστε να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Εντός του 2016, συνεχίσθηκε η ενδυνάμωση της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για την ATHEXClear, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη με τον κανονισμό EMIR. Συγκεκριμένα, πέρα από ειδικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην ATHEXClear, το περιβάλλον διαχείρισης κινδύνου διαμορφώνεται με τη συμμετοχή των παρακάτω μονάδων:

Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της Εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της Εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της Εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.

Επιτροπή Κινδύνου, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.

Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.

Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης της ATHEXClear, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της Εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώρισή τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείρισή τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνομosύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.

Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer), προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνου, ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οργανωτικές Μονάδες, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στην διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου.

Ενιαία διαχείριση κινδύνων

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων: Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι

αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημία. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.

Έλεγχος Κινδύνων: Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.

Περιορισμός των Κινδύνων: Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.

Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων: Ο Όμιλος διαθέτει ένα πλήρες σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων. Συγκεκριμένα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear παρακολουθεί τα επίπεδα κινδύνου της Εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας).
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου και από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών).

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΕΣΕΔ)

Κατά το 2016, το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) μετά από την εκπόνηση του «Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες» προχώρησε ένα βήμα παραπέρα στην ανάπτυξη, προώθηση και διάδοση της καλής εταιρικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα: Εκπόνησε «Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες» που απευθύνονται σε όλες τις μορφές των μη εισηγμένων εταιρειών, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι νεοφυείς επιχειρήσεις (start-up), εταιρείες με έναν μόνο μέτοχο που ταυτοχρόνως ασκεί και τη διοίκηση (μονομετοχικές), οικογενειακές επιχειρήσεις, κοινοπραξίες, καθώς και θυγατρικές εισηγμένων εταιρειών.

Οι τομείς που καλύπτουν οι Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι: το ΔΣ και τα μέλη του, Αμοιβές, Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, Διαχείριση Κινδύνου, Κανονιστική Συμμόρφωση, Σχέσεις με τους Μετόχους, Σχέσεις με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, Πληροφοριακά Συστήματα και Οικογενειακές Εταιρείες.

Με σκοπό να παρουσιάσει το Σχέδιο των «Ειδικών Πρακτικών Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες», το ΕΣΕΔ διοργάνωσε ειδική εκδήλωση την 23η Μαρτίου 2016 στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Μετά το πέρας της εκδήλωσης, το Σχέδιο τέθηκε σε ανοικτή διαβούλευση για διάστημα δέκα (10) εβδομάδων. Αφού ληφθούν υπόψη και συζητηθούν από την Ομάδα Εργασίας τα σχόλια που ελήφθησαν, και μετά τη συνάντηση του 15μελούς Συμβουλίου του ΕΣΕΔ τον Οκτώβριο του 2016, οι «Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες» αναμένεται να εκδοθούν εντός του 1ου τριμήνου του 2017.

Με σκοπό την ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των νέων στα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, το ΕΣΕΔ διοργάνωσε τον Μάιο ειδικό διήμερο σεμινάριο σε Φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Ελεγκτική και Φορολογία» του Παντείου Πανεπιστημίου με θέμα τον «Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης».

Το ΕΣΕΔ, ως μέλος του European Corporate Governance Codes Network, συμμετέχει στο έργο “European wide Corporate Governance Study” του European Confederation of Directors Associations (ecoDa) σε συνεργασία με την Mazars Greece. Σκοπός του έργου είναι να συνδράμει στην πρόκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ενημερώσουν τα κράτη μέλη της ΕΕ για τα μέτρα που έχουν λάβει για την υιοθέτηση της Οδηγίας 2014/208/ΕΕ σχετικά με την ποιότητα της υποβολής εκθέσεων σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση («συμμόρφωση ή αιτιολόγηση»).

Παράλληλα, το ΕΣΕΔ σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αθηνών συνεχίζει την ανάπτυξη της διαδικτυακής πλατφόρμας παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης από τις εισηγμένες εταιρείες και συνεργάζεται με την ΕΥ Ελλάδος, για τη σύνταξη εγχειριδίου με τίτλο «Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων» που θα αντικαταστήσει το Παράρτημα IV του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Τέλος, τον Νοέμβριο το ΕΣΕΔ υπέγραψε σύμβαση για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης με εταιρεία λειτουργούσα χάριν του δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα τη συγγραφή Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, κανόνες που αφορούν στο πλαίσιο παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων (monitoring and reporting framework), καθώς και στο πλαίσιο ελέγχου (audit framework) και εκπαίδευση επί αυτών. Το έργο αυτό έχει δοθεί από το Structural Reform Support Service (SRSS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι ένα βασικό χαρακτηριστικό των προηγμένων κοινωνιών και οικονομιών και αφορά στη συνεχή προσπάθεια για την ενίσχυση του οικονομικού περιβάλλοντος, την καλλιέργεια ανοικτού διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη αλλά και την ενεργή συμμετοχή των επιχειρήσεων στην κοινωνία.

Με δεδομένο ότι οι επιχειρήσεις αποτελούν οντότητες άρρηκτα συνδεδεμένες με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιούνται, επηρεάζοντας και επηρεαζόμενες από τα δεδομένα της εποχής και του χώρου δράσης τους οφείλουν να αναγνωρίζουν την ευθύνη που τους αναλογεί απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον. Ένας από τους άξονες, μέσω των οποίων εκφράζεται η κοινωνική υπευθυνότητα των επιχειρήσεων είναι η Εταιρική Υπευθυνότητα.

Στον Όμιλο πιστεύουμε ότι η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι υπόθεση όλων μας. Είναι η ευθύνη μας για τον αντίκτυπό μας στην κοινωνία και το περιβάλλον. Ο Όμιλος μας δραστηριοποιείται σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και έρχεται αντιμέτωπος καθημερινά με προκλήσεις που αφορούν στην αποδοτικότητα του αλλά και στην παρουσία του ως αναπόσπαστου μέλους του κοινωνικού και οικονομικού γίγνεσθαι. Στο περιβάλλον αυτό, η τάση που ισχύει παγκοσμίως πλέον είναι να ενθαρρύνονται οι επιχειρήσεις για την ανάληψη μεγαλύτερων πρωτοβουλιών στον τομέα της Εταιρικής Υπευθυνότητας καθώς αναγνωρίζεται ο καθοριστικός τους ρόλος και η συνεισφορά τους στις κοινωνικές προκλήσεις.

Για εμάς στον Όμιλο, η Εταιρική Υπευθυνότητα σχετίζεται άμεσα με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, έχει εθελοντικό χαρακτήρα δράσεων και αποτελεί στρατηγική μας επιλογή. Έχουμε δημιουργήσει και συνεχίζουμε ένα πρόγραμμα δράσεων που αφορά το περιβάλλον, τον άνθρωπο και την παιδεία:

- Προσπαθούμε να συμβάλλουμε στη μείωση της φτώχειας ενισχύοντας το έργο εθελοντικών οργανισμών που στηρίζουν συνανθρώπους μας.
- Συνεχίζουμε τις προσπάθειες μας για την προστασία του περιβάλλοντος με καθημερινές ενέργειες ανακύκλωσης και υιοθέτηση απλών πρακτικών λειτουργίας του κτιρίου που έχουν σαν σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.
- Προωθούμε και στηρίζουμε ένα πρόγραμμα ενημέρωσης & εκπαίδευσης σε μαθητές, φοιτητές και στελέχη της αγοράς στοχεύοντας στην ανάπτυξη της χρηματιστηριακής παιδείας.
- Υποστηρίζουμε ως ενεργό Μέλος τις προσπάθειες του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Υπευθυνότητα που στοχεύει στην προώθηση και προβολή της Εταιρικής Υπευθυνότητας τόσο στο επιχειρηματικό και κοινωνικό σύνολο όσο και στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ 31/12/2016

Σε συνέχεια της από 20.5.2015 απόφασης Γ.Σ. των μετόχων συνεχίστηκε το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών της Εταιρείας και μετά την 31.12.2016. Μέχρι την 24.3.2017 είχαν αγοραστεί 4.745.730 μετοχές (7,26% του συνολικού αριθμού των μετοχών της Εταιρείας) με μέση τιμή κτήσης τα €4,62 ανά μετοχή και συνολικό κόστος €21,9 εκ.

Την 15.2.2017 κοινοποιήθηκε η απόφαση 936/30.1.2017 της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) στην ενδικοφανή προσφυγή που είχε υποβληθεί την 30.9.2016 με αριθμό πρωτοκόλλου 25621 από το Χρηματιστήριο Αθηνών, προκειμένου να προσβάλλει τον καταλογισμό φόρων και προσαυξήσεων συνολικού ύψους €1.561.543,58 που έχουν επιβληθεί για τον φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2008, 2009 και 2010 της ΕΧΑΕ. Στην απόφασή της η ΔΕΔ κάνει αποδεκτούς τους ισχυρισμούς της Εταιρείας σχετικά με την έκτακτη εισφορά των χρήσεων 2008 και 2009 (ύψους €328.438,28 και €217.252,82 αντίστοιχα) και την απαλλάσσει από την καταβολή των φόρων. Επιπλέον η ΔΕΔ δέχτηκε τη μείωση των φόρων και προσαυξήσεων από λογιστικές διαφορές κατά €8.250 και €19.250 για τις χρήσεις 2008 και 2009 αντίστοιχα. Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι τα συνολικά καταλογισθέντα πρόστιμα και προσαυξήσεις για τις φορολογικές χρήσεις 2008, 2009 και 2010 να μειωθούν κατά €573.191,11 και η συνολική υποχρέωση της Εταιρείας να μειωθεί σε €988.352,48.

Η Εταιρεία υπέβαλε προσφυγή την 16.3.2017 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ζητώντας την μερική ακύρωση της υπ' αριθ.936/30-01-2017 απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ως προς το τμήμα αυτής που δεν κάνει δεκτή την ενδικοφανή προσφυγή μας.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2016, ημερομηνία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του 2016 και μέχρι την έγκριση των από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 27.3.2017.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η παρούσα δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 43β του κ.ν. 2190/1920 και περιέχει τα πληροφορικά στοιχεία που καθορίζει η άνω διάταξη κατά την ημερομηνία της 31/12/2016.

Για τη Διοίκηση της Εταιρείας η ορθή και υπεύθυνη εταιρική διακυβέρνηση αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία αξίας για τους μετόχους της και για τη διαφύλαξη του εταιρικού συμφέροντος.

Η Εταιρεία, ως εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, εφαρμόζει πλήρως την κείμενη νομοθεσία – της οποίας οι ρυθμίσεις υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση – για την εταιρική διακυβέρνηση εισηγμένων εταιρειών που περιέχονται στους Νόμους 2190/1920, 3016/2002, 4449/2017, όπως ισχύουν και την υπ’ αριθ. 5/204/14-11-2000 απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Οι εφαρμοζόμενες από την Εταιρεία πολιτικές και διαδικασίες αποτυπώνονται στο Καταστατικό το οποίο αποτελεί τον ιεραρχικά υπέρτερο κανονισμό λειτουργίας της, τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας ο οποίος αποτελεί εσωτερικό έγγραφο της Εταιρείας και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του Καταστατικού της και λοιπούς Κανονισμούς και πολιτικές που ρυθμίζουν τις επιμέρους λειτουργίες της και, τέλος τις αρχές και ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες που προβλέπει ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες (ΕΚΕΔ), του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ), με τον οποίο συμμορφώνεται οικειοθελώς η Εταιρεία και είναι αναρτημένος στον ιστότοπο. <http://www.athexgroup.gr/el/web/guest/esed-hellenic-cgc>.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΟΧΩΝ

Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης - Εξουσίες

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας δικαιούμενη να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Οι διαδικασίες και οι κανόνες σύγκλησης, συμμετοχής και λήψης αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και οι αρμοδιότητες αυτής ρυθμίζονται αναλυτικά από τις διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας και του κ.ν. 2190/1920.

Στη Γενική Συνέλευση, δικαιούνται να συμμετέχουν οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι ενημερώνονται για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Αναλυτικότερα σχετικά με την προετοιμασία της Γ.Σ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, η Εταιρεία αναρτά στον ιστότοπό της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα, πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του Δ.Σ. και τα βιογραφικά τους (εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής μελών), και
- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ο Διευθύνων Σύμβουλος, και οι Πρόεδροι των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να

παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Επιπλέον, στην Γενική Συνέλευση των μετόχων παρίσταται και ο Υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή, αν αυτός κωλύεται ή απουσιάζει, ο αναπληρωτής του, προεδρεύει προσωρινά στη Γενική Συνέλευση, εκλέγοντας έναν ή δύο γραμματείς, από τους μετόχους που είναι παρόντες ή/και από μη μετόχους μέχρι να επικυρωθεί ο πίνακας αυτών που δικαιούνται να συμμετάσχουν στη Συνέλευση και να εκλεγεί το τακτικό προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης. Το προεδρείο αυτό αποτελείται από τον Πρόεδρο και έναν ή δύο γραμματείς που εκτελούν και χρέη ψηφολεκτών. Η εκλογή του τακτικού Προεδρείου της Γενικής Συνέλευσης γίνεται με μυστική ψηφοφορία, εκτός αν η ίδια η Γενική Συνέλευση αποφασίσει διαφορετικά ή αν ο Νόμος ορίζει διαφορετικά.

Μετά την επικύρωση του πίνακα των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η Γενική Συνέλευση εκλέγει αμέσως το οριστικό Προεδρείο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο και έναν ή δύο γραμματείς που εκτελούν και χρέη ψηφολεκτών. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τις προβλέψεις του Καταστατικού της Εταιρείας.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων καθίσταται διαθέσιμη στον ιστότοπο της Εταιρείας εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, μεταφρασμένη στην αγγλική.

Συμμετοχή Μετόχων στη Γενική Συνέλευση

Στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας δικαιούται να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων το οποίο διαχειρίζεται, με την ιδιότητα του Κεντρικού Αποθετηρίου, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία» η οποία είναι ο φορέας κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθ.28^α του κ.ν. 2190/1920 στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρείας κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης και, σε περίπτωση Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης, κατά την έναρξη της τέταρτης (4ης) ημέρας πριν από την ημερομηνία της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει την δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας. Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο εφόσον το επιθυμεί. Κατά τα λοιπά η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (άρθρο 28α).

Διαδικασία συμμετοχής και ψήφου μέσω αντιπροσώπου

Ο μέτοχος συμμετέχει στην Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους και τα νομικά πρόσωπα/μέτοχοι μπορούν να ορίζουν ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Σε περίπτωση που μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, αυτός μπορεί να ορίσει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.

Έντυπο πληρεξουσιότητας για το διορισμό αντιπροσώπου είναι διαθέσιμο στους μετόχους σε έγχαρτη μορφή στο Τμήμα Σχέσεων με Επενδυτές (IR) της Εταιρείας και σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

Ο αντιπρόσωπος υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου.

Σύγκρουση συμφερόντων είναι δυνατόν να προκύπτει ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος είναι:

α) μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα που ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,

β) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,

γ) υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,

δ) σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως γ'.

Στο καταστατικό της εταιρείας έχει προβλεφθεί η δυνατότητα συμμετοχής των μετόχων στη Γενική Συνέλευση με ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία των μετόχων στον τόπο διεξαγωγής της υπό τους όρους του κ.ν. 2190/1920. Επίσης, στο Καταστατικό της Εταιρείας έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εξ αποστάσεως συμμετοχής των μετόχων στην ψηφοφορία είτε με την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα είτε με ψηφοφορία δι' αλληλογραφίας υπό τους όρους του κ.ν. 2190/1920.

Δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων

- Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Εάν δεν συγκληθεί Γενική Συνέλευση από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της Εταιρείας, με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη.
- Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης, που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 παράγραφος 3 του κ.ν. 2190/1920.
- Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παράγραφος 3 του κ.ν. 2190/1920, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.
- Με αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ο πρόεδρος της Συνέλευσης υποχρεούται να αναβάλει μια μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, τακτική ή έκτακτη, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης, αυτή που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία όμως δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής. Η μετά από αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων, σε αυτήν μπορούν να μετέχουν και νέοι μέτοχοι, με την τήρηση των διατάξεων των άρθρων 27 παράγραφος 2, 28 και 28α του κ.ν. 2190/1920.
- Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η λήψη αποφάσεως για οποιοδήποτε θέμα της ημερήσιας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης ενεργείται με ονομαστική κλήση.
- Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στην τακτική Γενική Συνέλευση, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή

τους διευθυντές της Εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς.

- Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων.
- Στις ανωτέρω περιπτώσεις το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 του κ.ν. 2190/1920.
- Μετά από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην Εταιρεία εντός της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή.

Για όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες περιπτώσεις οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος, η οποία πιστοποιείται από την καταχώρησή τους στο Σύστημα Άυλων Τίτλων το οποίο διαχειρίζεται, με την ιδιότητα του Κεντρικού Αποθετηρίου, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία» η οποία είναι ο φορέας κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρ.28α του κ.ν. 2190/1920. Λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τα ανωτέρω δικαιώματα μειοψηφίας και τους όρους άσκησής τους είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Εταιρείας. (www.athexgroup.gr).

Διαθέσιμα έγγραφα και πληροφορίες

Οι πληροφορίες του άρθρου 27 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920 συμπεριλαμβανομένης της Πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης, της διαδικασίας για την άσκηση δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου, των εντύπων διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου, των σχεδίων αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και πληρέστερες πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας των παρ. 2, 2α, 4 και 5 του άρθρου 39 του κ.ν. 2190/1920 είναι διαθέσιμο σε έγχαρτη μορφή στο Τμήμα Σχέσεων με Επενδυτές της Εταιρείας (Λ. Αθηνών 110, 4ος όροφος, τηλ. 210-33.66.616), από όπου οι μέτοχοι μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα. Επίσης, όλα τα ανωτέρω έγγραφα, ο συνολικός αριθμός των υφιστάμενων μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου (συνολικά και ανά κατηγορία μετοχών) είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας. (www.athexgroup.gr).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων διοικεί την Εταιρεία και την εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως. Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος. Περαιτέρω, δεδομένου ότι οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου συνιστά η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της μετοχής (shareholders' value). Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα, σε βάρος των συμφερόντων της Εταιρείας. Αυτή η απαγόρευση ισχύει και για τα πρόσωπα στα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει αρμοδιότητες διοίκησης της Εταιρείας (υποκατάστατοι του Διοικητικού Συμβουλίου).

Στο τέλος κάθε χρήσης το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει έκθεση, για τις συναλλαγές της Εταιρείας με τις συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις. Η έκθεση γνωστοποιείται στις εποπτικές αρχές και τίθεται υπόψη της γενικής συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει με απόφασή του την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματα και τις εξουσίες του που σχετίζονται με τη διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζονται πάντοτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό τους.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της, αρμόδιος για κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία της και έχει τη γενική εποπτεία των εργασιών της.

Εξουσία – Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας συλλογικά έχει τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε θέμα που αφορά την Εταιρεία και ενεργεί κάθε πράξη εκτός από εκείνες για τις οποίες είτε από το Νόμο, είτε από το Καταστατικό, έχει αρμοδιότητα η Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας διαθέτει, ως σύνολο, επαρκείς γνώσεις και εμπειρία τουλάχιστον για τις σημαντικότερες των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ώστε να έχει τη δυνατότητα άσκησης εποπτείας επί του συνόλου των λειτουργιών της, είτε άμεσα είτε μέσω των αρμοδίων επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου. Για την αποφυγή περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, η Εταιρεία υιοθετεί βέλτιστες πρακτικές και αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που αφορούν, ιδίως, το διαχωρισμό των εκτελεστικών και εποπτικών αρμοδιοτήτων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Δ.Σ. αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Τα εκτελεστικά μέλη ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρείας, ενώ τα μη εκτελεστικά μέλη είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί την Εταιρεία και αναπτύσσει το στρατηγικό προσανατολισμό της, έχοντας ως πρώτη υποχρέωση και καθήκον τη διαρκή επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και την προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, λαμβάνει πρώτιστα υπόψη του το συμφέρον των μετόχων, των εργαζόμενων στην Εταιρεία, των λοιπών ενδιαφερομένων και την κοινωνική ωφελιμότητα των ενεργειών του. Το Δ.Σ. αποφασίζει κατά δίκαιη επιχειρηματική κρίση.
- Το Δ.Σ. τηρεί και επιμελείται για την τήρηση των διατάξεων του Νόμου στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων.
- Κρίσιμες για την Εταιρεία αποφάσεις, ιδίως η εξειδίκευση των σκοπών της και ο προσδιορισμός της στρατηγικής της λαμβάνονται μόνο από το Δ.Σ. Ειδικότερα, το Δ.Σ.:
 - Διαμορφώνει την γενική επιχειρηματική στρατηγική της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
 - Καταρτίζει το επιχειρησιακό σχέδιο (business plan) για το χρονικό διάστημα που θεωρεί απαραίτητο.
 - Εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της Εταιρείας και παρακολουθεί την εκτέλεσή του ανά τρίμηνο.
 - Ελέγχει και αποφασίζει για τις επενδύσεις (κεφαλαιακές δαπάνες) της Εταιρείας.
 - Ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις.
 - Καθορίζει τους επιδιώξιμους στόχους και τους τρόπους εκπλήρωσής τους.
 - Αποφασίζει για εξαγορές, συγχωνεύσεις και αποσχίσεις.
 - Αποφασίζει το πρώτο επίπεδο της οργανωτικής δομής της Εταιρείας και τη στελέχωσή της.
 - Εγκρίνει τις Γενικές Αρχές Διακυβέρνησης (ΓΑΔ) της Εταιρείας και των θυγατρικών της και αποφασίζει τη στελέχωση των οργάνων που απαιτούνται για τη λειτουργία των ρυθμιζόμενων (regulated) δράσεων του Ομίλου.

- Ορίζει και στελεχώνει τις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου που προβλέπονται από τον εκάστοτε εφαρμοζόμενο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου.
 - Ελέγχει την αποτελεσματικότητα των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης της Εταιρείας και προβαίνει στις αναγκαίες τροποποιήσεις τους.
 - Επιλέγει, επιτηρεί και αντικαθιστά εκτελεστικά μέλη του, σε περίπτωση παραίτησης ή έκπτωσης και καταγράφει σχεδιασμό διαδοχής τους.
 - Καθορίζει τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των άλλων μελών του Δ.Σ., βάσει των μακροπρόθεσμων συμφερόντων της Εταιρείας και των μετόχων της.
 - Διασφαλίζει την τήρηση διαφανούς διαδικασίας για πρόταση εκλογής νέων μελών του Δ.Σ.
 - Επιτηρεί και επιλύει ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων μελών της Διοίκησης και μετόχων, συμπεριλαμβανομένης της κακής διαχείρισης στοιχείων της εταιρικής περιουσίας και της κατάχρησης σε σχέση με μεταβιβάσεις προς πρόσωπα συνδεδεμένα με στενούς δεσμούς με μέλη του Δ.Σ.
 - Εξασφαλίζει την ακεραιότητα των συστημάτων οικονομικών εκθέσεων και ανεξάρτητου ελέγχου καθώς και την άριστη λειτουργία κατάλληλων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, ιδίως οικονομικού και λειτουργικού ελέγχου, διαχείρισης κινδύνων και συμμόρφωσης προς το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.
1. Προς το σκοπό εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους, τα μέλη του Δ.Σ., έχουν δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης σε ορθή, ουσιώδη και έγκαιρη πληροφόρηση.
 2. Το Δ.Σ. συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά κάθε μήνα, κατά προτίμηση σε προκαθορισμένες από την αρχή του ημερολογιακού έτους ημερομηνίες. Το Δ.Σ. έχει την ευελιξία συνεδριάσεων όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Οι αρμοδιότητες των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. είναι:

- Η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
- Η διαμόρφωση οράματος, στρατηγικής κατεύθυνσης, εταιρικών στόχων και επιχειρηματικών σχεδίων για το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δ.Σ.
- Η ανάπτυξη, εφαρμογή και επικοινωνία των πολιτικών και προγραμμάτων δράσης σε συμφωνία με τις αποφάσεις του Δ.Σ.
- Η διασφάλιση ότι τα ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματική διαχείριση της Εταιρείας.
- Η εξασφάλιση συστηματικής και διαρκούς επικοινωνίας με πελάτες, επενδυτές, υπαλλήλους, εποπτικές αρχές, κοινό και άλλους φορείς.
- Ο καθορισμός σαφών επιχειρησιακών στόχων και πολιτικών στα ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη στους επιχειρησιακούς τομείς ευθύνης τους.
- Ο απολογισμός του έργου του επιχειρησιακού τομέα ευθύνης τους και η ενημέρωση του Δ.Σ.
- Η συνεπής υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής της Εταιρείας, με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων.
- Η εξασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασης της Εταιρείας.
- Η συμμόρφωση με το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της Εταιρείας.
- Η εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- Η ευθύνη υλοποίησης αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.

Τα μη εκτελεστικά μέλη είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων της εταιρείας που συνδέονται με την εποπτεία της διαχείρισης των εταιρικών θεμάτων και με την επινόηση κατευθύνσεων για το σύνολο των υποθέσεων της Εταιρείας, όπως ενδεικτικά:

- Η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
- Η παρακολούθηση της συνεπούς υλοποίησης της επιχειρησιακής στρατηγικής της Εταιρείας με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων.
- Η παρακολούθηση ότι ο επιχειρηματικός σχεδιασμός για την επίτευξη των εταιρικών στόχων είναι σύμφωνος με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.

Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ασχολούνται με την προαγωγή του συνόλου των εταιρικών ζητημάτων.

Σύνθεση - Θητεία Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εταιρεία, σύμφωνα με το Καταστατικό της διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από εννέα (9) έως δεκατρία (13) μέλη.

Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας είναι τετραετής, παρατεινόμενη αυτοδικαίως μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, που θα συνέλθει ή θα συγκληθεί μετά τη λήξη της θητείας του.

Η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Οι συντελούμενες μεταβολές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που λαμβάνουν χώρα εντός της χρήσεως ανακοινώνονται σύμφωνα με το Νόμο στην αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά.

Η σημερινή σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, το οποίο εξελέγη με τετραετή θητεία από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων του 2015 και η θητεία του λήγει την 20.5.2019 αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη. Δώδεκα (12) μέλη του έχουν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 20.5.2015 και ένα (1) μέλος εξελέγη από το Διοικητικό Συμβούλιο της 22.2.2016 σε αντικατάσταση παραιτηθέντος. Η σύνθεσή του έχει σήμερα ως εξής:

Ονοματεπώνυμο	Θέση
1. Ιάκωβος Γεωργιάνας	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
2. Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
3. Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
4. Κωνσταντίνος Βασιλείου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
5. Ιωάννης Εμίρης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Δημήτριος Καραϊσκάκης	Εκτελεστικό Μέλος
7. Σοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
8. Ιωάννης Κυριακόπουλος (*)	Μη Εκτελεστικό Μέλος
9. Αδαμαντίνη Λάζαρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
10. Νικόλαος Μυλωνάς	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
11. Αλέξιος Πιλάβιος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
12. Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
13. Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος

(*) Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 22.2.2016 ο κ. Ιωάννης Κυριακόπουλος αντικατέστησε την κα Πόλα Χατζησωτηρίου, ως μη εκτελεστικό μέλος.

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών του εν ενεργεία Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου έχει οριστεί η κα Μαρία Σαξώνη, Δικηγόρος, Επικεφαλής της Μονάδας Υποστήριξης Δ.Σ. & Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Εκλογή – Αντικατάσταση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από την Γενική Συνέλευση των μετόχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι μέτοχοι ή τρίτοι και είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά.

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, πεθάνει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9).

Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα (9) και εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία (3), το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας των μελών που αντικαθίστανται τουλάχιστον μέχρι του αριθμού των εννέα (9). Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσηχη Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμα κι αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Πάντως, όλες οι πράξεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν εκλεγεί με τον τρόπο αυτό θεωρούνται έγκυρες ακόμη και αν τα μέλη αντικατασταθούν από τη Γενική Συνέλευση.

Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών, τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο που αντικαθιστά τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει ή κωλύεται, ενώ τον Αντιπρόεδρο απόντα ή κωλυόμενο αντικαθιστά άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου οριζόμενο από αυτό καθώς και ενίοτε από το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών του διορίζει το Γραμματέα του, ο οποίος μπορεί και να μην είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι αρχαιρεσίες αυτές ενεργούνται πάντα κατά την πρώτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από τη Γενική Συνέλευση που αποφάσισε την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος καθώς και ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι.

Σύγκληση Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο που τον αναπληρώνει και συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας ή με τηλεδιάσκεψη, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκύρως συνεδριάζει και εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και τη λήψη αποφάσεων.

Εντός της χρήσης 2016 πραγματοποιήθηκαν δεκατρείς (13) συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι παρουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους κατά τη χρήση 2016 εμφανίζονται στο ακόλουθο πίνακα:

Όνοματεπώνυμο	Συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια της θητείας κατά τη χρήση 2016	Συνεδριάσεις που παρέστη δι' αντιπροσώπου	Συνεδριάσεις που παρέστη αυτοπροσώπως
Ιάκωβος Γεωργιάνας	13		13
Σωκράτης Λαζαρίδης	13	-	13
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	13	3	10
Κωνσταντίνος Βασιλείου	13	-	9
Ιωάννης Εμίρης	13	-	13

Όνοματεπώνυμο	Συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια της θητείας κατά τη χρήση 2016	Συνεδριάσεις που παρέστη δι' αντιπροσώπου	Συνεδριάσεις που παρέστη αυτοπροσώπως
Δημήτριος Καραϊσκάκης	13	1	12
Σοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου	13		13
Ιωάννης Κυριακόπουλος	12	2	10
Αδαμαντίνη Λάζαρη	13	-	13
Νικόλαος Μυλωνάς	13	1	12
Αλέξιος Πιλάβιος	13	-	13
Πόλα Χατζησωτηρίου	1	-	-
Διονύσιος Χριστόπουλος	13	-	13
Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	13	-	13

Απαρτία – Πλειοψηφία – Αντιπροσώπηση μελών – Πρακτικά Συνεδριάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτό τουλάχιστον τα μισά συν ένα από τα μέλη του, ποτέ όμως δεν επιτρέπεται ο αριθμός των μελών που είναι παρόντα να είναι μικρότερος από τρία (3). Για να ευρεθεί ο αριθμός απαρτίας παραλείπεται το τυχόν κλάσμα.

Όταν το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη τα μέλη που συμμετέχουν στην τηλεδιάσκεψη θεωρούνται φυσικά παρόντες.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών εκτός εάν ο νόμος ή το Καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να αντιπροσωπεύεται στις συνεδριάσεις μόνο από άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, εξουσιοδοτημένο με επιστολή (συμπεριλαμβανομένης και της αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλεγράφημα, ή τηλεομοιοτυπία (TELEFAX) απευθυνόμενη στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Ύστερα από αίτηση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται επίσης κατάλογος των παραστάντων ή αντιπροσωπευόμενων κατά τη συνεδρίαση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και το Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου. Αντίγραφα ή αποσπάσματα των πρακτικών εκδίδονται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του ή από πρόσωπο που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ανάθεση αρμοδιοτήτων Διοικητικού Συμβουλίου σε συμβούλους ή τρίτους

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφαση που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του που είναι παρόντα ή/και εκπροσωπούνται, να αναθέτει την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματα του και τις εξουσίες του που σχετίζονται με τη διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζεται πάντοτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό τους.

Υποχρεώσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Διευθυντές και οι ανώτεροι υπάλληλοι της Εταιρείας απαγορεύεται να ενεργούν χωρίς προηγούμενη άδεια της Γενικής Συνέλευσης για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό

τρίτων, είτε μόνοι είτε σε συνεργασία με τρίτους, πράξεις που υπάγονται σε όλους ή μερικούς από τους επιδιωκόμενους σκοπούς της Εταιρείας, ή να εκτελούν εργασίες παρεμφερείς με τους σκοπούς αυτούς ή να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι σε εταιρείες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αυτής η Εταιρεία έχει δικαίωμα αποζημίωσης, και ο υπεύθυνος αν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, εκπίπτει με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται επίσης οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 23 του κ.ν. 2190/1920.

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου – Πολιτική αμοιβών

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συνεχή και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη αλλά και τη διασφάλιση της σταθερής παρουσίας και βιωσιμότητας της επιχείρησης στην αγορά, είναι η εναρμόνιση των στόχων και των κινήτρων των μελών του Δ.Σ., των διευθυντικών στελεχών και γενικά όλων των εργαζομένων της επιχείρησης με τους στόχους των μετόχων καθώς και με τη γενικότερη κατάσταση της αγοράς.

Η Εταιρεία, αναγνωρίζοντας αυτή την προϋπόθεση και σεβόμενη τις νομικές και κανονιστικές υποχρεώσεις της, έχει θεσπίσει, διατηρεί και εφαρμόζει βασικές αρχές και κανόνες σχετικά με τις αποδοχές των εργαζομένων της συμπεριλαμβανομένων μελών Δ.Σ. και διευθυντικών στελεχών, που προωθούν την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου και δεν δημιουργούν κίνητρα χαλάρωσης των προτύπων κινδύνου.

Στο πλαίσιο της αδειοδότησης της θυγατρικής Εταιρείας του Ομίλου Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. και συμμόρφωσης προς τον ευρωπαϊκό κανονισμό EMIR (European Market Infrastructure Regulation) σχετικά με υποχρεώσεις των κεντρικών αντισυμβαλλομένων (CCPs) καθώς και το ισχύον θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο στην Ελλάδα υιοθετήθηκε συγκεκριμένη πολιτική αμοιβών η οποία αξιολογήθηκε επιτυχώς σύμφωνα με τον άνω Κανονισμό. Κατόπιν τούτου και για λόγους άμεσης συνάφειας και ενιαίας ρύθμισης η πολιτική αυτή θα υιοθετηθεί και από την Εταιρεία προς συμπλήρωση των ακόλουθων βασικών αρχών που εφαρμόζονται.

Η αμοιβή των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται με ειδική απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του κ.ν. 2190/1920 και είναι ανάλογη με το χρόνο που διαθέτουν για τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μη εκτελεστικών μελών και το εύρος των καθηκόντων τους.

Δεν προβλέπεται η χορήγηση πρόσθετων αμοιβών (bonus), δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών ή αποζημιώσεων συναρτώμενων με την απόδοση.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2016 έχει προεγκρίνει την καταβολή στα μη εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του αποζημιώσεων σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του κ.ν. 2190/1920, για τη χρήση 2016. Οι σχετικές αποζημιώσεις κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου, παρέμειναν ίδιες με αυτές της χρήσης 2015 και έχουν ως ακολούθως:

- Ποσό €160,00 ανά συνεδρίαση για έξοδα παραστάσεως εκάστου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην των εκτελεστικών μελών του.
- Ποσό €140,00 μηνιαίως, για έξοδα παραστάσεως εκάστου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχει στη στρατηγική επιτροπή επενδύσεων.
- Ποσό €160,00 ανά συνεδρίαση, για έξοδα παραστάσεως εκάστου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχει στην επιτροπή ελέγχου.

Όλα τα ποσά που αναφέρονται ως άνω είναι μικτά μετά φόρων και λοιπών τελών και δικαιωμάτων τρίτων.

Η συνολική αποζημίωση των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του το 2016 ανέρχεται σε € 28.920,00 (καθαρές αμοιβές € 28.572,96).

Οι αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Διευθύνων Σύμβουλος & Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών) εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σχετικά με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμόζονται:

- οι πολιτικές αμοιβών και παροχών της Εταιρείας για αντίστοιχου επιπέδου θέσεις με αυτές που κατέχουν τα εν λόγω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και
- οι όροι των ατομικών τους συμβάσεων (οι οποίες έχουν εγκριθεί από τη ΓΣ των μετόχων της Εταιρείας).

Η δομή των αμοιβών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους στα Διοικητικά Συμβούλια των Εταιρειών του Ομίλου, περιλαμβάνει σταθερό και επικουρικό μέρος, ως εξής:

- Ετήσιος βασικός μισθός και έξοδα παραστάσεως
- Επικουρικές παροχές (με τη μορφή πρόσθετων παροχών), σύμφωνα πάντα με το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση της Εταιρείας, τις αντίστοιχες εταιρικές πολιτικές και σύμφωνα με τους όρους των ατομικών τους συμβάσεων αορίστου διαρκείας.

Ειδικότερα:

Ο ετήσιος βασικός μισθός είναι το σταθερό μέρος των αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος καθορίζεται στις ατομικές τους συμβάσεις κατόπιν εγκρίσεως της Γενικής Συνέλευσης μετόχων της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση, τη βαρύτητα της θέσης τους, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους και τα στοιχεία της αγοράς για συγκρίσιμες θέσεις αντίστοιχου επιπέδου.

Όσον αφορά λοιπές πρόσθετες παροχές, τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν επικουρικές παροχές οι οποίες αποδίδονται χωρίς διακρίσεις στο σύνολο του προσωπικού του Ομίλου, αποτελούν μέρος της γενικής πολιτικής της Εταιρείας και δεν παρέχουν κίνητρα για την ανάληψη κινδύνων. Αυτές οι παροχές είναι π.χ. η ασφάλιση υγείας.

Σημειώνεται ότι η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας της 29.5.2014 ενέκρινε την παράταση ισχύος του όρου των ατομικών συμβάσεων εργασίας του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Επιτελικού Διευθυντή Λειτουργιών που αφορά τον περιορισμό των ετησίων αποδοχών τους, οι οποίες για τη χρήση 2016 ανέρχονται στο ποσό των €185.592,27 για το Διευθύνοντα Σύμβουλο και €103.924,88 για τον Επιτελικό Διευθυντή Λειτουργιών, έχουν προεγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση της 20.5.2016 και θα υποβληθούν προς έγκριση από την προσεχή γενική συνέλευση.

Οι κατά τα άνω καταβαλλόμενη αμοιβή των εκτελεστικών μελών καλύπτει τις υπηρεσίες τους προς όλες τις εταιρείες του Ομίλου. Δεν έχουν χορηγηθεί πρόσθετες αμοιβές (bonus), δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών ή αποζημιώσεις συναρτώμενες με την απόδοση.

Αξιολόγηση Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εταιρεία αξιολογεί τον τρόπο διεκπεραίωσης των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση των δυνατών σημείων και των αδυναμιών αποτελεί προϋπόθεση για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ΔΣ.

Η διαδικασία αυτοαξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά συνολικά το Διοικητικό Συμβούλιο. Στη διαδικασία προΐσταται ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί επίσης την επίδοση του Προέδρου του, διαδικασία στην οποία, δεδομένου ότι ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εκτελεστικό Μέλος, προΐσταται μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., σύμφωνα με την ειδική πρακτική του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Προαιρετικά μπορεί να πραγματοποιηθεί και αξιολόγηση του κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διαδικασία αυτοαξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου πραγματοποιείται ανά διετία. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ορίζει ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ή έναν ανεξάρτητο εξωτερικό συνεργάτη ως υπεύθυνο αξιολόγησης. Ο υπεύθυνος αξιολόγησης οφείλει:

- Να ετοιμάσει το έντυπο της αξιολόγησης (ερωτηματολόγιο). Πλέον του ερωτηματολογίου, ο υπεύθυνος αξιολόγησης μπορεί να συγκεντρώσει οποιοδήποτε επιπλέον υλικό θεωρεί χρήσιμο στη διαδικασία, να πραγματοποιήσει προσωπικές συνεντεύξεις με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή /και ανώτατα στελέχη του Ομίλου που δεν συμμετέχουν σε αυτό αλλά έχουν επικοινωνία με τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κ.α.
- Να διαθέσει το έντυπο στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και να εξηγήσει σε αυτά τη διαδικασία συμπλήρωσης του.
- Να συλλέξει τα δεδομένα από τα μέλη.
- Να διασφαλίσει την ανωνυμία στη διαδικασία και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων.

- Να ετοιμάσει τη σχετική «Έκθεση Αξιολόγησης» προς το Διοικητικό Συμβούλιο συγκεντρώνοντας τα πορίσματα της διαδικασίας αξιολόγησης.

Η έκθεση αξιολόγησης παρουσιάζεται στο Διοικητικό Συμβούλιο από τον υπεύθυνο αξιολόγησης προς συζήτηση. Η διοίκηση της εταιρείας διαθέτει όλα τα απαραίτητα μέσα στον υπεύθυνο αξιολόγησης για την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών.

Εντός του 2016 διενεργήθηκε αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου του Δ.Σ. και των Επιτροπών του με τη συμπλήρωση ειδικού ερωτηματολογίου, συντάχθηκε η σχετική έκθεση αξιολόγησης και τα αποτελέσματά της παρουσιάστηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις μελών ΔΣ

Τα μέλη του εν ενεργεία Διοικητικού Συμβουλίου έχουν γνωστοποιήσει στην Εταιρεία τις εξής λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις τους (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα):

Μέλος ΔΣ	Επαγγελματική δέσμευση
Ιάκωβος Γεωργιάνας	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Δ.Σ της θυγατρικής εταιρείας Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. • Μη εκτελεστικός Α' Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. και Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου και της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ.
Σωκράτης Λαζαρίδης	<ul style="list-style-type: none"> • Διευθύνων Σύμβουλος των θυγατρικών Εταιρειών Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. & Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. • Μέλος Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς • Μέλος Δ.Σ. Ελληνο-Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου • Πρόεδρος Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	<ul style="list-style-type: none"> • Μέλος της Συνοδικής Επιτροπής επί των Οικονομικών της Εκκλησίας της Ελλάδος
Κωνσταντίνος Βασιλείου	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικός Διευθυντής, Επικεφαλής Τραπεζικής Επιχειρήσεων και Επενδυτικής Τραπεζικής Ομίλου (GCIB) και μέλος της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και της Διοικητικής Επιτροπής της Eurobank. • Μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurobank Factors Α.Ε.Π.Ε.Α. • Μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurobank Equities Α.Ε.Π.Ε.Υ.
Ιωάννης Εμίρης	<ul style="list-style-type: none"> • Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Private and Investment Banking της Alpha Bank • Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. Alpha Bank London Ltd
Δημήτριος Καραϊσκάκης	<ul style="list-style-type: none"> • Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών του Ομίλου
Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου	<ul style="list-style-type: none"> • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού • Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρείας Αρδηττός Συμμετοχών Τεχνολογιών Αξιοποιήσεων Α.Ε • Πρόεδρος & Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρείας Βιομηχανία – Εμπόριον – Κατασκευαί Β.Ε.Κ. Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών • Πρόεδρος & Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρείας Ladis Ανώνυμος Εμπορική Ξενοδοχειακή Τουριστική και Οικοδομική Εταιρεία • Μέλος Δ.Σ. του Συνδέσμου Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών • Μέλος Δ.Σ. του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών • Ταμίας Δ.Σ. ALBA (Athens Laboratory of Business Administration) • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της εταιρείας Τεχνόπολις- Ακρόπολις Α.Ε. • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Επιχειρηματικού Συμβουλίου Ελλάδος – Λατινικής Αμερικής • Γενική Γραμματέας Δ.Σ. του Ελληνο-Ασιατικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου • Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ινστιτούτου Οικονομικής Πολιτικής

Μέλος ΔΣ	Επαγγελματική δέσμευση
	& Δημόσιας Διακυβέρνησης του Ελληνο-Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου <ul style="list-style-type: none"> • Μέλος στο Business Advisory Council του MBA International Program του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών • Μέλος Δ.Σ. του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος
Ιωάννης Κυριακόπουλος	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου της Τράπεζας • Μη εκτελεστικός Αντιπρόεδρος Α΄ της Εθνικής Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.
Αδαμαντίνη Λάζαρη	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της εταιρείας Ιχθυοτροφεία Σελόντα Ανώνυμη Εταιρεία Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου • Πρόεδρος Δ.Σ. της εταιρείας "ΒΙΛΛΑ ΠΡΕΣΙΕ (PRECIEUX) ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» - θυγατρική της Σελόντα • Πρόεδρος Δ.Σ. της εταιρείας Ανώνυμος Εταιρεία Υδατοκαλλιέργειών και Εμπορίας Ιχθύων, με δ.τ. ΣΠΑΡΦΙΣ Α.Ε.- θυγατρική της Σελόντα • Μέλος Δ.Σ. της εταιρείας Πολεμάρχα Επίδαυρος, Ανώνυμη Τουριστική, Εμπορική, Βιομηχανική, Τεχνική και Γεωργική Εταιρεία Προϊόντα Ειδικής Διατροφής Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία - θυγατρική της Σελόντα • Μέλος Δ.Σ. της εταιρείας Περσεύς Προϊόντα Ειδικής Διατροφής Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία και Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου – θυγατρική της Σελόντα • Advisor to the Board - Domius Capital Advisors LLP (συμβουλευτική εταιρεία με έδρα Λονδίνο) • Μέλος Επενδυτικής Επιτροπής του Επαγγελματικού Ταμείου Οικονομολόγων
Νικόλαος Μυλωνάς	<ul style="list-style-type: none"> • Καθηγητής Χρηματοοικονομικής του Οικονομικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών • Αναπληρωτής Πρύτανη Οικονομικών Υποθέσεων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών • Διευθύνων Σύμβουλος στην εταιρεία Τσαγκάρης Α.Ε. (εταιρεία που ανήκει στο Πανεπιστήμιο) • Μέλος Δ.Σ. στο Ευγενίδειο Θεραπευτήριο Α.Ε. (εταιρεία που ανήκει στο Πανεπιστήμιο) • Πρόεδρος Δ.Σ. στην ETB Ενεργειακές Τεχνολογίες & Βιοκαύσιμα Α.Ε.
Αλέξιος Πιλάβιος	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Δ.Σ της θυγατρικής εταιρείας Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. • Γενικός Διευθυντής Wealth Management της Alpha Bank • Πρόεδρος Δ.Σ. της Alpha Finance Α.Ε.Π.Ε.Υ. • Πρόεδρος Δ.Σ. Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ • Μέλος Δ.Σ. Alpha Bank London Ltd
Διονύσιος Χριστόπουλος	<ul style="list-style-type: none"> • Υποδιευθυντής στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος • Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος των θυγατρικών εταιρειών «Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε.» και «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» • Μέλος Δ.Σ. του ΝΠΔΔ Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ)
Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	<ul style="list-style-type: none"> • Διευθύνων Σύμβουλος της Ν. Χρυσοχοϊδης Α.Ε.Π.Ε.Υ. • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Συνδέσμου Μελών Χρηματιστηρίου Αθηνών • Μέλος Δ.Σ. της Compro Α.Ε. Πληροφορικής • Μέλος Δ.Σ. της U-Trade Πληροφορικής Α.Ε. Συμμετοχών

Σημειώνεται ότι κανένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν συμμετέχει σε Διοικητικά Συμβούλια περισσότερων των πέντε (5) εισηγμένων εταιρειών.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης του οργανωτικού σχήματος της Εταιρείας και του Ομίλου, έχουν ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο εξειδικευμένα θέματα στις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, κύριες ειδικές επιτροπές, οι οποίες συνέρχονται σε τακτική ή σε έκτακτη βάση.

Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee):

Η Επιτροπή Ελέγχου λειτουργεί ως εποπτική επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου με κύριο σκοπό την επίβλεψη της ποιότητας και της ακεραιότητας των λογιστικών και ελεγκτικών μηχανισμών, καθώς επίσης και των λειτουργιών παραγωγής οικονομικών καταστάσεων. Η Επιτροπή Ελέγχου αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και για θέματα της ΑΤΗΧCSD στο Διοικητικό Συμβούλιο της θυγατρικής εταιρείας. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία δεν εμπλέκονται στη λειτουργία της Εταιρείας κατά οποιονδήποτε τρόπο, προκειμένου να υποβάλλουν αντικειμενικές και ανεξάρτητες από σύγκρουση συμφερόντων κρίσεις. Επιπλέον, η πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου, αποτελείται από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.

Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

Εποπτεία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου

- Εξετάζει και εγκρίνει τον Κανονισμό Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να διασφαλίσει ότι είναι συμβατός με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου.
- Διασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, προτείνοντας στο Διοικητικό Συμβούλιο το διορισμό και την ανάκληση του επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.
- Αξιολογεί τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.
- Εξετάζει και αναθεωρεί, όταν κρίνει απαραίτητο, τη λειτουργία, τη δομή, τους στόχους και τις διαδικασίες της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.
- Ελέγχει το βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο Πλάνο της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να εξασφαλίσει την αποδοτικότητά της.
- Εξετάζει και αξιολογεί, τις ελεγκτικές εκθέσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και τα σχόλια της Διοίκησης.
- Αξιολογεί, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, την επάρκεια, την ποιότητα και αποδοτικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την προώθηση στην Διοίκηση αποτελεσματικότερων προσεγγίσεων όπου κρίνεται απαραίτητο.
- Επιβλέπει τη συμβατότητα της συμπεριφοράς των υπαλλήλων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου με τον Κώδικα Δεοντολογίας του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.
- Αναλαμβάνει την ανάθεση διεξαγωγής ελέγχου για κάθε δραστηριότητα της Εταιρείας, για την οποία υπάρχουν υποψίες απάτης.
- Αναλαμβάνει την εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα Εσωτερικού Ελέγχου.

Εποπτεία των Τακτικών Ελεγκτών

- Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο την υποβολή πρότασης στη Γενική Συνέλευση, σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση των τακτικών ελεγκτών, καθώς και την έγκριση της αμοιβής και τους όρους πρόσληψής τους,
- Διαβεβαιώνει το Διοικητικό Συμβούλιο ότι η εργασία των τακτικών ελεγκτών, σε ότι αφορά το σκοπό και την ποιότητα, είναι ορθή και επαρκής,
- Εξετάζει και παρακολουθεί την ανεξαρτησία, τον βαθμό ανταπόκρισης των τακτικών ελεγκτών καθώς και την αντικειμενικότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές επαγγελματικές και κανονιστικές απαιτήσεις,
- Εξετάζει και παρακολουθεί την τυχόν παροχή στην Εταιρεία επιπρόσθετων υπηρεσιών από την ελεγκτική εταιρία στην οποία ανήκουν οι τακτικοί ελεγκτές, προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία τους.
- Συζητά με τον τακτικό ελεγκτή τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου του ανεξάρτητα εάν αυτές επιλύθηκαν.

- Συζητά με τον τακτικό ελεγκτή τις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που τυχόν εντοπίστηκαν, ιδίως σε αυτές που αφορούν στις διαδικασίες της παροχής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.

Εποπτεία των Οικονομικών Καταστάσεων

- Συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας είναι αξιόπιστες και σύμφωνες με τα λογιστικά πρότυπα, τις φορολογικές αρχές και την κείμενη νομοθεσία.
- Διασφαλίζει την ύπαρξη αποτελεσματικής διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.
- Διασφαλίζει, για λογαριασμό του Διοικητικού Συμβουλίου, ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφωνίες μεταξύ της Διοίκησης και των εξωτερικών ελεγκτών.
- Παρεμβαίνει για την επίλυση κρίσιμων θεμάτων που τυχόν προκύπτουν κατά τη διαδικασία του ελέγχου, όπως ενδεχόμενη διαφορά αντιλήψεων μεταξύ ελεγκτή και ελεγχόμενου.
- Παραλαμβάνει την Επιστολή των Εξωτερικών Ελεγκτών προς τη Διοίκηση (Management Letter) και στη συνέχεια, την υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα ζητήματα για τα οποία οι εξωτερικοί ελεγκτές εκφράζουν έντονο προβληματισμό.

Εποπτεία των Ελεγκτικών Μηχανισμών

- Διαβεβαιώνει το Διοικητικό Συμβούλιο ότι υπάρχει επαρκής και συστηματική επισκόπηση των ελεγκτικών μηχανισμών και των μηχανισμών διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, οι οποίοι διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα, την επάρκεια, καθώς και την εξοικονόμηση πόρων σε ότι αφορά την εύρυθμη λειτουργία της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
- Διαβεβαιώνει το Διοικητικό Συμβούλιο ότι η Εταιρεία συμμορφώνεται με τους νόμους και τους κανονισμούς που διέπουν την λειτουργία της.
- Συμμετέχει στη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των συστάσεων του ελέγχου για βελτιώσεις στους ελεγκτικούς μηχανισμούς και στην παραγωγική διαδικασία, προκειμένου να εξετάζονται η πορεία της υλοποίησης των συστάσεων και τυχόν προβλήματα που προκύπτουν στα σχετικά σχέδια δράσης.
- Ενημερώνεται από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου για όλα τα σημαντικά ευρήματα, για τα οποία η Διοίκηση έχει αποφασίσει να αναλάβει τον κίνδυνο και να μη συμμορφωθεί, είτε λόγω κόστους είτε λόγω συγκεκριμένων συνθηκών. Στις περιπτώσεις αυτές ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο είναι υπεύθυνο για την λήψη αποφάσεων επί εταιρικών θεμάτων.
- Ενημερώνεται για τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικές αναφορές.
- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών.
- Διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών σύμφωνα με τις οποίες το προσωπικό της Εταιρείας μπορεί, υπό εχεμύθεια, να εκφράσει τις ανησυχίες του για ενδεχόμενες παρανομίες και παρατυπίες σε θέματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή για άλλα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της επιχείρησης.
- Έχει το ρητό δικαίωμα να αναθέσει τη διεξαγωγή επιθεώρησης σε κάθε δραστηριότητα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
- Κατευθύνει τόσο τους εξωτερικούς όσο και τους εσωτερικούς ελεγκτές προς ελεγκτικά έργα για τα οποία υπάρχουν υποψίες απάτης.
- Προσδιορίζει τους όρους για την επιλογή και ανάθεση σε ανεξάρτητο Πιστοποιημένο Αξιολογητή, της αξιολόγησης της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου. Η ανάθεση ενός τέτοιου έργου αξιολόγησης πρέπει να γίνεται περιοδικά και τουλάχιστον ανά πενταετία.

Η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία ορίστηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας της 20.5.2015, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 37 του Ν. 3693/2008, ως ίσχυε είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος Νικόλαος Μυλωνάς
 Μέλη Αδαμαντίνη Λάζαρη
 Αλέξανδρος Αντωνόπουλος

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει κατ' ελάχιστο τέσσερις φορές το χρόνο, ήτοι ανά τρίμηνο ή σε μικρότερο χρονικό διάστημα αν παραστεί ανάγκη, μετά από πρόσκληση του Προέδρου. Ειδικότερα, η Επιτροπή έχει το ρητό δικαίωμα να συνέρχεται όσο συχνά κρίνει ότι είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Ο Διευθυντής του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και κάθε μέλος της Επιτροπής, έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη σύγκληση έκτακτης συνεδρίασης της Επιτροπής, εάν παραστεί ανάγκη και κριθεί σκόπιμο.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, δύναται να συμμετέχουν -χωρίς δικαίωμα ψήφου- πέραν των μελών της και άλλα άτομα που τυχόν κριθεί απαραίτητο, όπως ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Διευθυντής του Εσωτερικού Ελέγχου, ο Επιτελικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών, ο Διευθυντής Οικονομικής Διαχείρισης, οι εξωτερικοί ελεγκτές κοκ.

Τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να ορίζει συναντήσεις με τους εξωτερικούς ελεγκτές χωρίς την παρουσία των μελών της Διοίκησης, καθώς και ξεχωριστές συναντήσεις με τη Διοίκηση και τους εσωτερικούς ελεγκτές.

Προκειμένου η Επιτροπή να συνεδριάσει με απαρτία και να λάβει αποφάσεις, θα πρέπει να παρίσταται η πλειοψηφία των μελών της, είτε μέσω φυσικής παρουσίας, είτε μέσω έγγραφης εξουσιοδότησης σε άλλο μέλος της Επιτροπής. Σε περίπτωση ισοψηφίας κατά τη λήψη αποφάσεων, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Η Επιτροπή Ελέγχου ορίζει το γραμματέα της, ο οποίος τηρεί λεπτομερή πρακτικά στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου. Τα πρακτικά συνεδριάσεων καταγράφουν τις αποφάσεις της Επιτροπής, εγκρίνονται από όλα τα μέλη και υπογράφονται.

Η Επιτροπή Ελέγχου αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τις δραστηριότητές της, τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο, είτε μέσω των πρακτικών, είτε μέσω γραπτών αναφορών.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων της για το 2016 η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε επτά (7) συνεδριάσεις. Οι παρουσίες του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου στις συνεδριάσεις της κατά τη χρήση 2016 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Όνοματεπώνυμο	Συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση 2016	Συνεδριάσεις που παρέστη δι' αντιπροσώπου	Συνεδριάσεις που παρέστη αυτοπροσώπως
Νικόλαος Μυλωνάς	7	-	7
Αδαμαντίνη Λάζαρη	7	-	7
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	7	1	6

Η Επιτροπή στις ανωτέρω συνεδριάσεις της ασχολήθηκε με όλα τα θέματα αρμοδιότητάς της, με κυριότερα των οποίων:

- την επισκόπηση των περιοδικών και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων σε ατομική και ενοποιημένη βάση πριν από τη δημοσίευσή τους βάσει των ακολουθούμενων λογιστικών αρχών,
- τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών και την εισήγηση για την επιλογή ελεγκτικής Εταιρείας
- τον έλεγχο και αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου, την παρακολούθηση και αξιολόγηση του έργου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, την έγκριση των μεταβολών όσον αφορά τη στελέχωση των υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2016, η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε δύο συναντήσεις με τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές της Εταιρείας, χωρίς την παρουσία των μελών της διοίκησης της Εταιρείας.

Κατά τη διάρκεια των ανωτέρω συνεδριάσεων η Επιτροπή Ελέγχου διαπίστωσε την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας ελέγχου που εφαρμόζεται από τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές, καθώς και την αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία τους.

Η Επιτροπή Ελέγχου εισηγήθηκε τον επαναδιορισμό της «ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Ορκωτοί Ελεγκτές – Λογιστές Α.Ε.» ως εξωτερικών ορκωτών ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2016. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα τη σχετική εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου και τον επαναδιορισμό της άνω ελεγκτικής εταιρείας ως τακτικών ορκωτών ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2016, απόφαση η οποία εγκρίθηκε στη συνέχεια από την Τακτική Γενική Συνέλευση της 25.05.2016. Η αμοιβή των εξωτερικών ορκωτών ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2016, σύμφωνα με σχετική εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου και του Διοικητικού Συμβουλίου, ορίστηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση ως ακολούθως:

- Για τον τακτικό έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, ποσό 20.000 Ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. , και
- Για την έκδοση του Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού της Εταιρείας, ποσό 10.000 Ευρώ, πλέον Φ.Π.Α.

Κατά τη διάρκεια του 2016, η Ε&Υ ανέλαβε επίσης τον τακτικό έλεγχο των δύο θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

Η συνολική δαπάνη για τον τακτικό έλεγχο της Εταιρείας και των ως άνω θυγατρικών εταιριών του Ομίλου για το 2016, συμπεριλαμβανομένου του φορολογικού ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιριών, ανήλθε σε ποσό 75.500 Ευρώ πλέον Φ.Π.Α., έναντι ποσού 80.000 Ευρώ πλέον Φ.Π.Α. για το 2015.

Επίσης, η Ε&Υ κατά τη διάρκεια του 2016 προσέφερε πρόσθετες υπηρεσίες μη σχετιζόμενες με τον τακτικό έλεγχο της χρήσης, που αφορούσαν φορολογικές και λογιστικές υπηρεσίες στο πλαίσιο του διενεργηθέντος φορολογικού ελέγχου της Εταιρείας των χρήσεων 2008-2010, συνολικού ποσού 24.000 Ευρώ πλέον Φ.Π.Α., που αντιστοιχούν σε ποσοστό 31,8% της συνολικής αμοιβής που έλαβε για τον τακτικό έλεγχο της Εταιρείας και των θυγατρικών του Ομίλου και λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες, συνολικού ποσού 33.900 Ευρώ πλέον Φ.Π.Α. που αντιστοιχούν σε ποσοστό 44,9% της συνολικής αμοιβής που έλαβε για τον τακτικό έλεγχο της Εταιρείας και των θυγατρικών του Ομίλου.

Για το οικονομικό έτος 2015, το συνολικό ποσό της αμοιβής που είχε πληρωθεί στην Ε&Υ για πρόσθετες ελεγκτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, πέραν του τακτικού ελέγχου, είχε ανέλθει σε ποσό 19.700 Ευρώ.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα ανωτέρω, η Επιτροπή Ελέγχου έκρινε ότι η αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών κατά τη χρήση 2016 διασφαλίστηκε πλήρως. Η ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών βεβαιώθηκε, επίσης, εγγράφως από την ίδια την ελεγκτική εταιρεία με επιστολή της προς την Επιτροπή Ελέγχου.

Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών («Nomination and Compensation Committee»):

Η Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών («Nomination and Compensation Committee») απαρτίζεται από τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο είναι ανεξάρτητα μέλη και προεδρεύει αυτής ανεξάρτητο μέλος. Βασικές αρμοδιότητες της επιτροπής είναι:

- Ο καθορισμός της πολιτικής της Εταιρείας στο θέμα των αμοιβών και λοιπών παροχών που λαμβάνουν τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης της Εταιρείας, με τρόπο που να εξασφαλίζει σεβασμό των αρχών της διαφάνειας και της εταιρικής διακυβέρνησης.
- Η διασφάλιση ότι τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης της Εταιρείας λαμβάνουν αμοιβές και παροχές ανάλογες προς τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους, ικανές να προσελκύσουν στελέχη υψηλής εμπέλειας και αποτελεσματικότητας, και οι οποίες είναι αντίστοιχες αυτών που παρέχονται από άλλους χρηματιστηριακούς ομίλους, με συγκρίσιμο μέγεθος και εργασίες στο εξωτερικό.

- Η αξιολόγηση της απόδοσης των εκτελεστικών μελών της Διοίκησης κατά την εκάστοτε τρέχουσα οικονομική χρήση, σε συνάρτηση πάντοτε προς τους στόχους του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού και τις κρατούσες συνθήκες στην αγορά.
- Η ευθυγράμμιση των συμφερόντων των μετόχων προς αυτά των εκτελεστικών μελών της Διοίκησης και των ανώτατων Διευθυντικών στελεχών διαμέσου τακτικών ή έκτακτων παροχών συνδεδεμένων προς την κερδοφορία ή την απόδοση επί των ιδίων κεφαλαίων ή γενικότερα τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο προσώπου ή προσώπων καταλλήλων να διαδεχθούν τον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, σε περίπτωση παραίτησης ή διαρκούς αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους για οποιοδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
- Η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο προσώπου ή προσώπων καταλλήλων να αντικαταστήσουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε περίπτωση παραίτησης ή εκπτώσεως από το αξίωμά τους ή διαρκούς αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους για οποιοδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
- Η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο καταλόγου με πρόσωπα κατάλληλα να εκλεγούν από τη Γενική Συνέλευση ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Αντωνόπουλος
Μέλη	Ιάκωβος Γεωργιάνας Σοφία Κουνενάκη - Εφραίμογλου

Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται, παύονται και αντικαθίστανται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγεται αυτοδίκαια και την απώλεια της ιδιότητας του μέλους της Επιτροπής. Η Επιτροπή συνεδριάζει με πρόσκληση του Προέδρου της όσες φορές κρίνει απαραίτητο για επιτέλεση της αποστολής της, αλλά πάντως όχι λιγότερο από μια φορά σε κάθε ημερολογιακό έτος. Κάθε μέλος της Επιτροπής έχει το δικαίωμα να ζητήσει γραπτώς τη σύγκληση της Επιτροπής για συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων.

Προκειμένου να ληφθεί απόφαση από την Επιτροπή απαιτείται απαρτία τουλάχιστον δύο μελών. Δεν επιτρέπεται η παρουσία, συμμετοχή και ψηφοφορία μελών της Επιτροπής κατά τη συζήτηση θέματος που το αφορά άμεσα και ατομικά ή έχει σύγκρουση συμφερόντων. Δεν εμπίπτουν στην παραπάνω απαγόρευση αποφάσεις για θέματα γενικής εφαρμογής.

Η Επιτροπή δικαιούται να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της και όσους υπαλλήλους, στελέχη ή συμβούλους της Εταιρείας κρίνει σκόπιμο ή χρήσιμο.

Για την υποβοήθησή του έργου της, η Επιτροπή υποστηρίζεται από τις υπηρεσιακές μονάδες της Εταιρείας και δικαιούται να προσλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους και να καθορίζει τους όρους συνεργασίας μαζί τους, η αμοιβή των οποίων θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της Διοίκησης.

Η Επιτροπή, σε ετήσια βάση, επανεκτιμά τους κανόνες λειτουργίας της και τους συμπληρώνει ή αναθεωρεί με τις τροποποιήσεις εκείνες που θεωρεί χρήσιμες.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων της για το 2016 η Επιτροπή πραγματοποίησε τέσσερις (4) συνεδριάσεις παρουσία όλων των μελών της προκειμένου να υποβάλει εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την αναπλήρωση αποχωρήσαντος μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και τη λήψη αποφάσεων σχετιζόμενων με μισθολογικά και λοιπά θέματα αποδοχών ανώτερων στελεχών.

Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων

Η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων απαρτίζεται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με κύριο σκοπό τον καθορισμό επενδυτικής στρατηγικής. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής παρευρίσκεται και ο Επιτελικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών ο οποίος έχει οριστεί ως διαχειριστής των διαθεσίμων της Εταιρείας. Η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Βασικές αρμοδιότητες είναι:

- Καθορισμός των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επενδυτικών στόχων.

- Παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των στόχων.
- Σύνταξη εκθέσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτά χρονικά διαστήματα, όπου αναλυτικά αναφέρονται τα αποτελέσματα της επενδυτικής πολιτικής και περιγράφονται οι πιθανές αποκλίσεις από τους στόχους και αποδόσεις.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος Ιωάννης Κυριακόπουλος
 Μέλη Αλέξιος Πιλάβιος
 Αδαμαντίνη Λάζαρη

Κατά το 2016 ακολουθήθηκε η εγκεκριμένη πολιτική επενδύσεων χωρίς αποκλίσεις και δεν ανέκυψε ανάγκη συνεδριάσεως της επιτροπής.

Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών

Η Επιτροπή συνεστήθη σύμφωνα με την παρ. 7.1.3 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών για τις ανάγκες επιχειρησιακής λειτουργίας των Οργανωμένων Αγορών που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό καθώς και την εν γένει εφαρμογή του Κανονισμού.

Απαρτίζεται από κατ' ελάχιστο από εννέα (9) τακτικά και κατ' ανώτατο από δεκατρία (13) μέλη, εκ των οποίων τα τρία (3) επιλέγονται μεταξύ των στελεχών της Εταιρείας και των Εταιρειών του Ομίλου της και τα οποία θεωρούνται εκτελεστικά και τα υπόλοιπα μεταξύ προσώπων που διαθέτουν εχέγγυα κύρους και εξειδίκευσης σε θέματα κεφαλαιαγοράς στην ημεδαπή ή στο εξωτερικό. Πέραν των παραπάνω τακτικών μελών η Επιτροπή δύναται να έχει και αναπληρωματικά μέλη. Τα Μέλη της Επιτροπής, τακτικά ή και αναπληρωματικά, ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα Μέλη της Επιτροπής ελέγχονται ως προς την καταλληλότητά τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 42 του ν.3606/2007. Η θητεία των Μελών της Επιτροπής λήγει την 30 Ιουνίου κάθε ημερολογιακού έτους και δύναται να ανανεωθεί. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει νόμιμα μέχρι την ανανέωση της θητείας των μελών της ή τον ορισμό νέων.

Η Επιτροπή κατά την 1η συνεδρίασή της μετά τον ορισμό των Μελών της συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και ορίζοντας Γραμματέα, ο οποίος μπορεί και να μην είναι μέλος της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος επιλέγεται υποχρεωτικά μεταξύ των εκτελεστικών μελών. Η Επιτροπή καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας με τον οποίο εξειδικεύονται οι αρμοδιότητές της, περιγράφονται οι πολιτικές σύγκρουσης συμφερόντων, ρυθμίζεται ο τρόπος σύγκλησής της, απαρτίας και λήψης των αποφάσεών της, ορισμού μελών που εκπίπτουν, απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπλήρωσης μελών, τήρησης πρακτικών, καθώς και άλλων διαδικαστικών λεπτομερειών της λειτουργίας της. Ο ως άνω Κανονισμός Λειτουργίας γνωστοποιείται στο Διοικητικό Συμβούλιο καθώς και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός της Επιτροπής είναι ιδίως η λήψη αποφάσεων σε θέματα Πρόσβασης στις Αγορές, Διαπραγμάτευσης στις Αγορές, Εισαγωγής Χρηματοπιστωτικών Μέσων και ένταξης σε Κατηγορίες, Υποχρεώσεις Ενημέρωσης των εισηγμένων εταιριών, Επιβολής Μέτρων σύμφωνα με την ενότητα (6) του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καθώς και λοιπών θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας των αγορών και εφαρμογής του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπως αυτά εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής. Περαιτέρω, η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα για την τροποποίηση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς και για την έκδοση αποφάσεων σε εκτέλεση του Κανονισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 7.1.3.

Η Επιτροπή δύναται να συστήνει επιτροπές και να αναθέτει σε αυτές καθώς και σε άλλα όργανα της Εταιρείας αρμοδιότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Δεν ανατίθενται αρμοδιότητες οι οποίες αφορούν την τροποποίηση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή την έκδοση αποφάσεων σε εκτέλεσή του σύμφωνα με την παράγραφο 7.1.3 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Όπου σε διατάξεις του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών γίνεται αναφορά σε Απόφαση ή άλλη ενέργεια της Εταιρείας, η απόφαση αυτή λαμβάνεται καταρχήν από την Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών, έστω και αν αυτό δεν αναφέρεται ρητά. Η Διοικούσα Επιτροπή ενημερώνει ανά τρίμηνο το Διοικητικό Συμβούλιο για τα πεπραγμένα του παρελθόντος τριμήνου.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Σωκράτης Λαζαρίδης, Διευθύνων Σύμβουλος
Αντιπρόεδρος	Νικόλαος Πορφύρης, Αναπληρωτής Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών
Μέλη	Παναγιώτης Δράκος, Πρόεδρος Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών Ελευθέριος Κούρταλης, Πρόεδρος Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων-Κλωστοϋφαντουργών Μιχαήλ Καραμανώφ, Διευθύνων Σύμβουλος “ΚΑΡΑΜΑΝΩΦ ΧΑΕΠΕΥ” Κίμων Βολίκας, Πρόεδρος Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών Αθανάσιος Σαββάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος Διονύσιος Χριστόπουλος, στέλεχος Τράπεζας της Ελλάδος Απόστολος Πατρίκιος, Δικηγόρος, Γραμματέας της Επιτροπής

Κατά τη διάρκεια του 2016 η Επιτροπή πραγματοποίησε σαράντα μία (41) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Επιτροπή Λειτουργίας Χnet

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η ρύθμιση κάθε θέματος και αναγκαίας λεπτομέρειας που αφορούν στην εφαρμογή των όρων του Ρυθμιστικού Πλαισίου αναφορικά με τη λειτουργία των υπηρεσιών Χnet, ιδίως σε σχέση με το Δίκτυο Χnet, την εξέταση αιτήσεων και τη συμμετοχή των Εντολέων και των Μελών Εκπλήρωσης, τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαχείριση κινδύνου και τον καθορισμό όλων των πάσης φύσεως παραμέτρων, μεθοδολογιών και διαδικασιών που αφορούν στη διαχείριση αυτή, τις διαδικασίες διευθέτησης των Συναλλαγών Χnet και διακανονισμού, περιλαμβανομένου του καθορισμού Φορέων χρηματικού διακανονισμού και των ειδικότερων διαδικασιών που διεξάγονται με την Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων για το διακανονισμό, την αντιμετώπιση υπερημεριών ως και τη λήψη συναφών μέτρων.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Δημήτριος Καραϊσκάκης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών
Μέλη	Ανδρέας Δασκαλάκης, Διευθυντής Λειτουργίας Αγοράς & Εξυπηρέτησης Μελών, Χρήστος Νικολαΐδης, Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης, Κωνσταντίνος Καρανάσιος, Διευθυντής Κεντρικού Μητρώου Δημήτριος Γαρδέλης, Διευθυντής Ανάπτυξης Συστημάτων

Η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του 2016 πραγματοποίησε δώδεκα (12) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Πολιτική ίσων ευκαιριών και πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Ο Όμιλος του Χρηματιστηρίου τηρεί σε όλα τα επίπεδα το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και έχει δεσμευτεί να παρέχει ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους και τους υποψηφίους, σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας, και να λειτουργεί κάτω από δίκαιες και νόμιμες διαδικασίες διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, ανεξάρτητα από το φύλο, την ηλικία, την καταγωγή, τις ειδικές ανάγκες, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τη θρησκεία, τη συμμετοχή σε σωματεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις, ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο. Όλες οι αποφάσεις που σχετίζονται με την απασχόληση που περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται σε εκείνες που αφορούν την πρόσληψη, την προώθηση, την κατάρτιση, τις αμοιβές και τις παροχές βασίζονται στα ατομικά προσόντα, την απόδοση και τη συμπεριφορά και γίνεται προσπάθεια να είναι απαλλαγμένες από όποια παράνομη διάκριση.

Το εύρος των δραστηριοτήτων του Ομίλου απαιτεί τη συμβολή και συνδυασμό των ικανοτήτων, δεξιοτήτων, επαγγελματικών – γνωσιακών εμπειριών και προσωπικοτήτων πολλών και με διαφορετικά χαρακτηριστικά

ανθρώπων, σε όλα τα επίπεδα, ως εκ τούτου, η πολυμορφία στον Όμιλο εφαρμόζεται στην πράξη και όχι μόνο θεωρητικά.

Οι τοποθετήσεις στα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και τις ανώτερες θέσεις ευθύνης, βασίζονται σε αξιοκρατικά κριτήρια και οι υποψήφιοι εξετάζονται κατ' αντικειμενική κρίση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα οφέλη της διαφορετικότητας που περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται, το φύλο, την ηλικία, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, την επαγγελματική εμπειρία, τις ατομικές δεξιότητες, τις γνώσεις και το χρόνο προϋπηρεσίας.

Ειδικότερα, για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών του Δ.Σ. της Εταιρείας προτεραιότητα της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. & Αμοιβών είναι η διασφάλιση ότι το Διοικητικό Συμβούλιο συνεχίζει να διαθέτει ισχυρή ηγεσία και τον απαραίτητο συνδυασμό δεξιοτήτων, προκειμένου να υλοποιεί αποτελεσματικά την επιχειρηματική στρατηγική του Ομίλου.

Επίσης διασφαλίζεται ότι τα μέλη διαθέτουν ισχυρές αξίες και τα εχέγγυα εντιμότητας και πείρας, ώστε να επιτυγχάνεται η χρηστή και συνετή διαχείριση της Εταιρείας. Τα πρόσωπα που προτείνονται προς εκλογή είναι πρόσωπα τα οποία, ως σύνολο, πρέπει να διαθέτουν ποικιλία απόψεων, γνώσεων, κρίσης και επαγγελματικής εμπειρίας, δέσμευση για πλήρη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις επιτροπές του, στοιχεία που απαιτούνται για την ορθή άσκηση των καθηκόντων τους και για τη διατήρηση στους κόλπους του Διοικητικού Συμβουλίου ενός ισορροπημένου μίγματος προσόντων που ανταποκρίνεται στους εταιρικούς στόχους.

Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη η δομή, οι εξειδικευμένες δραστηριότητες και το περιβάλλον δραστηριοποιήσεως του Ομίλου, η πολυπλοκότητα των λειτουργιών του και ο ιδιαίτερος θεσμικός του ρόλος και χαρακτήρας, η ανάγκη σύνθεσης και ισορροπίας παλαιών και νέων μελών, η ισορροπία των φύλων, οι ατομικές δεξιότητες και η αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα χρηματοοικονομικά, λογιστικά, ελεγκτικά, θέματα διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίων και θέματα νέας τεχνολογίας και νέας ψηφιακής εποχής, καθώς και η βασική κατανόηση των σχετικών νομικών και κανονιστικών πτυχών που υποστηρίζουν τις απαιτήσεις του Ομίλου.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας το ποσοστό συμμετοχής γυναικών είναι 18,2% των μη εκτελεστικών μελών και στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών ανέρχεται σε 33%. Η ηλικία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κυμαίνεται από τα 43 έως τα 85 έτη, με μέσο όρο ηλικίας των μελών τα 57 έτη.

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατέχουν ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών πανεπιστημιακού επιπέδου ελληνικών ή/και αλλοδαπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οι περισσότεροι είναι επίσης κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών ή/και διδακτορικών, με σπουδές σε διάφορους τομείς, κυρίως χρηματοοικονομικών και διοίκησης επιχειρήσεων, καθώς επίσης και πολιτικών επιστημών, τεχνολογίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής, φιλοσοφίας, ψυχολογίας.

Τέλος, διαθέτουν διακεκριμένη επαγγελματική πορεία και επιχειρηματική εμπειρία, με μακρόχρονη δραστηριοποίηση στη διοίκηση ομίλων και εταιρειών του τραπεζικού και εν γένει χρηματοοικονομικού τομέα, στη διοίκηση επιχειρήσεων, στην ελεγκτική και τη διαχείριση κεφαλαίων και κινδύνων, στην οικονομική διαχείριση και στην εταιρική διακυβέρνηση.

Στις ανώτερες βαθμίδες της διοίκησης όλα τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη έχουν ακαδημαϊκή κατάρτιση πανεπιστημιακού επιπέδου, με σπουδές σε διαφορετικούς επιμέρους τομείς οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων, τεχνολογίας ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής, οικονομικών, νομικών, λογιστικής, μαθηματικών, πολιτικών επιστημών και δημόσιας διοίκησης και διαθέτουν πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο τους. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ανώτερων και ανώτατων στελεχών είναι στελέχη που εξελίχθηκαν εντός του Ομίλου ενώ υπάρχει και ένα μικρότερο ποσοστό που προέρχεται από την αγορά.

Στις ανώτερες βαθμίδες της διοίκησης το 35% καλύπτεται από γυναίκες, ενώ το σύνολο των τεσσάρων ανώτατων στελεχών είναι άνδρες. Η ηλικία των στελεχών των ανώτερων βαθμίδων κυμαίνεται από 45 ως 59 έτη (με μέσο όρο τα 51 έτη) και αντίστοιχα, για τα ανώτατα στελέχη κυμαίνεται από 52 ως 59 έτη (με μέσο όρο τα 55 έτη).

Με στόχο την επίτευξη μιας βιώσιμης και ισορροπής ανάπτυξης και με βασική αρχή ότι για τις θέσεις των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και τις θέσεις ευθύνης, ουσιαστικά κριτήρια αποτελούν τα αντικειμενικά προσόντα και οι ικανότητες και ότι δεν υπάρχει άνευ όρων αυτόματη προώθηση, ο Όμιλος θεωρεί ότι η εφαρμοζόμενη πολυμορφία, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, που

όμως δεν προσεγγίζεται με βάση την αρχή της υποχρεωτικής ποσόστωσης, αλλά με βάση την αντικειμενικότητα και χωρίς να είναι αυτοσκοπός, αποτελεί βασικό στοιχείο για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και τη διατήρηση της ανάπτυξής του, προσθέτει αξία, αυξάνει τη δεξαμενή ικανοτήτων, εμπειρίας και οπτικής που ο Όμιλος διαθέτει για τις υψηλότερες θέσεις του, καθώς και την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και την καινοτομία του, ώστε σε ένα δομικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον, να βελτιώνει αποτελεσματικά και αξιόπιστα την παροχή των κεντρικών υπηρεσιών για τη λειτουργία των αγορών και να προσθέτει αξία τόσο στις διαδικασίες άντλησης κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις όσο και στους μηχανισμούς διαχείρισης κεφαλαίων των επενδυτών.

Θέματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία αναφορών

Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας, αποτελεί η ανάπτυξη και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο των καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν όλο το φάσμα των καθημερινών λειτουργιών και διαδικασιών της Εταιρείας.

Ειδικότερα αναφορικά με τις οικονομικές λειτουργίες της Εταιρείας, εφαρμόζεται ένα σύστημα δικλείδων ασφαλείας που αποσκοπεί στην πρόληψη ή και έγκαιρη ανίχνευση ουσιωδών σφαλμάτων με σκοπό να διασφαλίσει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και τη συμμόρφωση με το κείμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Με βάση συγκεκριμένα κριτήρια σημαντικότητας (ποσοτικά και ποιοτικά) εντοπίζονται οι σημαντικοί λογαριασμοί, καταγράφονται οι διαδικασίες, ορίζονται οι αρμοδιότητες και οι πολιτικές και σχεδιάζονται σημεία ελέγχου που εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη Διοίκηση και το προσωπικό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι εκείνο που έχει την τελική ευθύνη για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Υπεύθυνοι για τον έλεγχο της τήρησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι: α) η Επιτροπή Ελέγχου και β) η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει συσταθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και λειτουργεί με βάση τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, το ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση και το ν. 3693/2008 περί εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/43/ΕΚ.

Βασικός σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της ποιότητας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ποιότητας εργασιακής απόδοσης της Εταιρείας.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί με τον τρόπο που ορίζεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας και το Διεθνές Πλαίσιο για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000 και από το ν.3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται.

Η βασική ευθύνη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η έκφραση γνώμης σχετικά με την τήρηση ή μη των εσωτερικών διαδικασιών της κάθε ελεγχόμενης περιοχής καθώς και την εφαρμογή των δικλείδων ασφάλειας που έχουν υιοθετηθεί από τη Διοίκηση, με σκοπό την πρόληψη και αποφυγή κινδύνων.

Επίσης, μέσω της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου και της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) οι οποίες λειτουργούν ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες του Ομίλου, με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων του, διασφαλίζεται η συμμόρφωση με το γράμμα και κυρίως το πνεύμα των νόμων, των θεσμικών και εποπτικών κανόνων και αρχών, των κωδίκων δεοντολογίας, τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και η ATHEXClear, με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι θεσμικών και εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημίας ή ζημίας στη φήμη που μπορεί να υποστεί ο Όμιλος ή η ATHEXClear ως αποτέλεσμα της αποτυχίας να συμμορφωθεί με κάποιο κανόνα.

Επιπλέον, βασική μέριμνα του Ομίλου αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή του καθώς και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς.

Στον Όμιλο ανήκει και η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί αυστηρές απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου.

Συγκεκριμένα, το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR (European Market Infrastructure Regulation).

Υπό το πρίσμα αυτών των κανονιστικών απαιτήσεων, ο Όμιλος ακολουθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την διαχείριση κινδύνου ώστε να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Ενιαία διαχείριση κινδύνων

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων: Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημία. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.

Έλεγχος Κινδύνων: Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.

Περιορισμός των Κινδύνων: Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.

Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων: Ο Όμιλος διαθέτει ένα πλήρες σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων. Συγκεκριμένα, το αρμόδιο Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου παρακολουθεί τα επίπεδα κινδύνου της εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος:

Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας).

Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου και από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).

Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών).

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Στο οικείο σημείο της Ετήσιας Έκθεσης γίνεται εκτενής αναφορά στην εφαρμοζόμενη διαδικασία αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών, επιχειρηματικών και λοιπών ανωτέρω αναφερόμενων κατηγοριών κινδύνου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται τακτικά για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και εξετάζει εάν οι κίνδυνοι αυτοί είναι σαφώς προσδιορισμένοι, εάν έχουν εκτιμηθεί επαρκώς και εάν ο τρόπος διαχείρισής τους είναι αποτελεσματικός.

Πληροφορικά στοιχεία του άρθρου 10 παρ.1 γ, δ, στ, η και θ της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς

- Οι απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (γ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ εμπεριέχονται ήδη σε άλλο τμήμα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 του ν.3556/2007.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (δ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ, δεν υφίστανται κανενός είδους τίτλοι της Εταιρείας οι οποίοι να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (στ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ, δεν υφίσταται κανενός είδους περιορισμός στα δικαιώματα ψήφου.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (η) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ, οι διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας για τον ορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση του Καταστατικού της δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.
- Οι απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (θ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ, εμπεριέχονται ήδη σε άλλο τμήμα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 του ν.3556/2007.

Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις του Καταστατικού, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι από εννέα (9) έως δεκατρία (13), εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση, με απόφαση της οποίας ορίζεται και ο αριθμός τους. Η θητεία τους είναι τετραετής, αρχίζει την ημέρα της εκλογής τους από την Γενική Συνέλευση και λήγει κατά την τακτική Γενική Συνέλευση του έτους κατά το οποίο έχει ήδη συμπληρωθεί η τετραετία από την εκλογή.

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, πεθάνει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9).

Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα (9) και εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία (3), το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας των μελών που αντικαθίστανται τουλάχιστον μέχρι του αριθμού των εννέα (9). Αν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο προσωρινό μέλος σε αναπλήρωση άλλου η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση (τακτική ή έκτακτη), η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμη και αν δεν έχει περιληφθεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη της εν λόγω Γενικής Συνελεύσεως.

Ήδη με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δεκατρία (13).

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ –ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ 16ης ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1/1/2016 ΩΣ 31/12/2016

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3016/2002 περί «Εταιρικής Διακυβέρνησης, θεμάτων μισθολογίου και άλλων διατάξεων», συντάσσεται έκθεση συναλλαγών με συνδεδεμένες επιχειρήσεις του Ομίλου Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών για την οικονομική χρήση 1/1/2016 ως 31/12/2016.

Οι Συναλλαγές με Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις του Ομίλου αφορούν τις παρακάτω κατηγορίες χρεώσεων:

Μερίσματα

Είναι τα μερίσματα που εισπράττονται από την Εταιρεία Χρηματιστηρίου Αθηνών από τις θυγατρικές, σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής.

Τιμολόγηση Υπηρεσιών

Είναι οι υπηρεσίες που αφορούν την παραχώρηση της άδειας χρήσης του Συστήματος ΟΑΣΗΣ, την παρακολούθηση και συντήρηση του δικτυακού, υπολογιστικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού των εταιριών του Ομίλου και την παραχώρηση πληροφοριών σε παρόχους πληροφόρησης (data vendors).

Διεταιρικές συμβάσεις Ομίλου

Λόγω του λειτουργικού ανασχεδιασμού του Ομίλου, βάσει της από 25.4.2005 σχετικής σύμβασης παρέχονται υπηρεσίες υποστηρικτικής και διοικητικής φύσης από το Χρηματιστήριο Αθηνών στις λοιπές Εταιρείες του Ομίλου. Επίσης, βάσει σχετικών συμβάσεων το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέχει υπηρεσίες χρηστών και πληροφορικής στις λοιπές Εταιρείες του Ομίλου, οι οποίες (υπηρεσίες) εξειδικεύονται σε κάθε επιμέρους σύμβαση.

Ενοίκια

Η ATHEX με τη μετεγκατάσταση των υπηρεσιών του Ομίλου στο νέο κτήριο εισέπραττε μέχρι την 19.12.2013 ενοίκιο από το Χρηματιστήριο Αθηνών και την ATHEXClear. Ο κλάδος κεντρικού μητρώου και αποθετηρίου της ATHEX, που συμπεριλαμβάνει το κτίριο της Λ. Αθηνών 110, μεταφέρθηκε την 19.12.2013 στο ΧΚΘ, με ταυτόχρονη μεταφορά της έδρας του στην Αθήνα και αλλαγή επωνυμίας σε ATHEXCSD. Από 1.1.2014 ενοίκια πλέον εισπράττει το ATHEXCSD από τις λοιπές Εταιρείες του Ομίλου.

Χρηματοδότηση

Το πρώην Χρηματιστήριο Αθηνών είχε συνάψει δανειακή σύμβαση με την πρώην ΕΧΑΕ προκειμένου να της παράσχει βραχυχρόνια ταμιακή διευκόλυνση. Με τη συγχώνευση με απορρόφηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. από την ATHEX την 19.12.2013 επήλθε διαγραφή της δανειακής σύμβασης.

Η αξία των συναλλαγών & τα υπόλοιπα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών με συνδεδεμένα μέρη κατά την 31.12.2016 αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών & μελών της διοίκησης	1.411	1.490	1.009	1.013

Στον Όμιλο Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών (μετά την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης) συμπεριλαμβάνονται οι διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των ακόλουθων συνδεδεμένων επιχειρήσεων:

- Ελληνικά Χρηματιστήρια –Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών (ATHEX)
- Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία (ATHEXCSD)
- Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία (ATHEXCLEAR)

Στη συνέχεια αναλύονται τα ενδοομιλικά υπόλοιπα, καθώς και οι διεταιρικές συναλλαγές των Εταιρειών του Ομίλου, κατά την 31.12.2016:

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2016				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	154.864,00	16.532,92
	Υποχρεώσεις	0	44.399,84	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	44.399,84	0	33.784,53
	Υποχρεώσεις	154.864,00	0	1.600,00
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600,00	0
	Υποχρεώσεις	16.532,92	33.784,53	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2015				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	16.709,79	16.399,59
	Υποχρεώσεις	0	34.404,09	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	34.404,09	0	2.151.295,25
	Υποχρεώσεις	16.709,79	0	1.600,00
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600,00	0
	Υποχρεώσεις	16.399,59	2.151.295,25	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2016				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	415.113,68	53.332,00
	Έξοδα	0	289.867,12	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	4.013.000,00	0
ATHEXCSD	Εσοδα	289.867,12	0	6.227.402,36
	Έξοδα	415.113,68	0	0
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	0	0
	Έξοδα	53.332,00	6.227.402,36	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2015				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	358.289,69	53.332,00
	Έξοδα	0	274.938,62	0
	Έσοδα από μερίσματα		9.069.380,00	
ATHEXCSD	Εσοδα	274.938,62	0	9.284.271,75
	Έξοδα	358.289,69	0	0
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	0	0
	Έξοδα	53.332,00	9.284.271,75	0

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν, πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών, (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων της ATHEX), εντολές διακανονισμού (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων της ATHEX), υποστηρικτικές υπηρεσίες (λογιστήριο, ασφάλεια, διοικητικές υπηρεσίες, κλπ), μηχανογραφικές υπηρεσίες, καθώς και υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών Η/Υ, που τιμολογούνται σε τιμές παρόμοιες με αυτές που διενεργούνται μεταξύ τρίτων.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιέχει τις προβλεπόμενες σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 πληροφορίες, και θα υποβληθεί προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007.

Διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε €70.598.048,04 και διαιρείται σε 65.368.563 μετοχές, ονομαστικής αξίας €1,08 έκαστη. Οι μετοχές είναι στο σύνολό τους εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου.

Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας.

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση από το Καταστατικό της.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν.3556/2007.

Οι κάτωθι μέτοχοι κατείχαν, άμεσα και έμμεσα, στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ποσοστό άνω του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας:

Μέτοχος	Ποσοστό του μ.κ. της Εταιρείας
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ίδιες μετοχές) (άμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 30/12/2016)	6,17%
FRANKLIN TEMPLETON INSTITUTIONAL LLC (έμμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 9/2/2016)	5,16%
THE LONDON AND AMSTERDAM TRUST COMPANY LTD (άμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 6/12/2013)	5,01%

Κανένα άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Δεν προβλέπονται από το Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της Εταιρείας.

Δεν έχει καταστεί γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης του καταστατικού, εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν.2190/1920.

Το Καταστατικό της Εταιρείας έχει εναρμονιστεί με τις προβλέψεις του Ν.3604/2007. Πέραν της ειδικής προβλέψεως περί συνέχισης της εκπροσώπησης και διαχείρισης της Εταιρείας σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας του μέλους του Δ.Σ. εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9), οι διατάξεις του Καταστατικού περί διορισμού και αντικατάστασης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και περί τροποποίησης των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν.2190/1920, ως ισχύει.

Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν.2190/1920, όπως ισχύει.

Σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 13 του Ν.2190/1920, όπως ισχύει το Διοικητικό Συμβούλιο αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, εκδίδοντας νέες μετοχές στο πλαίσιο υλοποίησης εγκεκριμένων από τη Γενική Συνέλευση Προγραμμάτων Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης (Stock Option Plans), για την απόκτηση μετοχών της Εταιρείας από τους δικαιούχους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν.2190/1920, ως ισχύει, η Εταιρεία δύναται να αποκτήσει δικές της μετοχές, μόνο μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, μέχρι του 1/10 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν.2190/1920, ως ισχύει. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο Καταστατικό της Εταιρείας.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 20/05/2015 ενέκρινε πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών μέχρι το 10% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου για χρονικό διάστημα 24 μηνών, με κατώτατη τιμή €1,50 και ανώτατη €7,00, με στόχο την ακύρωση τουλάχιστον του 95% των αποκτηθέντων μετοχών (το υπόλοιπο 5% μπορεί να διανεμηθεί στο προσωπικό).

Κατά τη διάρκεια του 2016, η Εταιρεία απέκτησε συνολικά 4.035.813 ίδιες μετοχές που αντιστοιχούν στο 6,17% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου με μέση τιμή κτήσης τα € 4,62 ανά μετοχή.

Σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής.

Δεν υφίσταται τέτοια συμφωνία.

Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης.

Δεν υφίστανται συμφωνίες της Εταιρείας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA /2015/1415eI)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA / 2015/1415eI) δημοσίευσε τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους «Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» (ΕΔΜΑ) ή Alternative Performance Measures (APMs) που εφαρμόζονται από την 3^η Ιουλίου 2016 στις εταιρείες με κινητές αξίες που διαπραγματεύονται σε οργανωμένα χρηματιστήρια. Οι ΕΔΜΑ γνωστοποιούνται από τους εκδότες κατά τη δημοσίευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών και έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τη διαφάνεια και να προάγουν τη χρησιμότητα καθώς και την ορθή και πλήρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Ο Εναλλακτικός Δείκτης Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ» είναι μια προσαρμοσμένη οικονομική μέτρηση της ιστορικής ή μελλοντικής οικονομικής απόδοσης, της οικονομικής κατάστασης ή των ταμειακών ροών, διαφορετικής από την οικονομική μέτρηση που ορίζεται στο εφαρμοστέο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών. Δηλαδή ο ΕΔΜΑ αφενός δεν βασίζεται αποκλειστικά στα πρότυπα των οικονομικών καταστάσεων, αφετέρου παρέχει ουσιαστική συμπληρωματική πληροφορία, εξαιρώντας στοιχεία που ενδεχομένως να διαφοροποιούνται από το λειτουργικό αποτέλεσμα ή τις ταμιακές ροές.

Συναλλαγές με μη λειτουργική ή μη ταμιακή αποτίμηση με σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος θεωρούνται ως στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών σε ΕΔΜΑ. Αυτά τα μη επαναλαμβανόμενα, στις περισσότερες περιπτώσεις, κονδύλια θα μπορούσαν να προκύψουν μεταξύ άλλων από:

- απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού
- μέτρα αναδιάρθρωσης
- μέτρα εξυγίανσης
- πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ή εκχωρήσεις
- αλλαγές στη νομοθεσία, αποζημιώσεις για ζημιές ή νομικές διεκδικήσεις

Οι ΕΔΜΑ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ και σε καμιά περίπτωση πρέπει να θεωρηθούν ότι αντικαθιστούν αυτά. Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών χρησιμοποιεί για πρώτη φορά τους προσαρμοσμένους δείκτες (ΕΔΜΑ) στη χρήση 2016, προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθατή δραστηριότητα του Ομίλου στη χρήση αναφοράς καθώς και την αντίστοιχη περσινή συγκρίσιμη περίοδο. Ο ορισμός, η ανάλυση και η βάση υπολογισμού των ΕΔΜΑ που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο παρατίθεται παρακάτω. Σημειώνεται ότι για τα στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή παρατίθεται αναλυτικός πίνακας στο τέλος του παρόντος κεφαλαίου.

1. Προσαρμοσμένο EBITDA

Προσαρμοσμένο EBITDA = Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
EBITDA	8.020	14.958	(46)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
EBITDA προσαρμοσμένο	8.745	15.123	(42)%
Απόκλιση %	9%	1%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EBITDA εμφανίζεται αυξημένο κατά 9% σε σχέση με το EBITDA, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EBITDA είναι μειωμένο κατά 42% και παρουσιάζει βελτίωση της τάξης του 8,7%.

2. Προσαρμοσμένο EBIT

Προσαρμοσμένο EBIT = Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
EBIT	5.139	12.885	(60)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
EBIT προσαρμοσμένο	5.864	13.050	(55)%
Απόκλιση %	14%	1%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EBIT παρουσιάζεται αυξημένο κατά 14% σε σχέση με το EBIT, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EBIT είναι μειωμένο κατά 55%, δηλαδή εμφανίζει μια βελτίωση της τάξης του 8,3%.

3. Προσαρμοσμένο EBT

Προσαρμοσμένο EBT = Κέρδη προ φόρων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
EBT	3.366	13.450	(75)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
Αποτίμηση μετοχών	2.219	0	
Προβλεψη κάλυψης λοιπών κινδύνων	0	300	(100)%
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	207	(100)%
Εκτίμηση κτιρίων	0	399	(100)%
EBT προσαρμοσμένο	6.310	14.521	(57)%
Απόκλιση %	87%	8%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EBT παρουσιάζεται αυξημένο κατά 87% σε σχέση με το EBT, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EBT είναι μειωμένο κατά 57%, δηλαδή εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 24%.

4. Προσαρμοσμένο EAT

Προσαρμοσμένο EAT = Κέρδη μετά από φόρους - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
EAT	1.429	9.038	(84)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
Αποτίμηση μετοχών	2.219	0	
Προβλεψη κάλυψης λοιπών κινδύνων	0	300	(100)%
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	207	(100)%
Εκτίμηση κτιρίων	0	399	(100)%
EAT προσαρμοσμένο	4.373	10.109	(57)%
Απόκλιση %	206%	12%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EAT εμφανίζεται αυξημένο κατά 206% σε σχέση με το EAT, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EAT είναι μειωμένο κατά 57% και εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 32%.

5. Προσαρμοσμένο EPS

Προσαρμοσμένο EPS = $\frac{\text{Καθαρό κέρδος που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Μέσος αριθμός μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου}} \times 100$

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
EPS	0,03	0,14	(79)%
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα	2.135	8.948	(76)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Εκτίμηση κτηρίων	0	399	(100)%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αποτίμηση μετοχών	2.219	0	
Προβλεψη κάλυψης λοιπών κινδύνων	0	300	(100)%
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	207	(100)%
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
Αποτίμηση μετοχών	(711)	209	(440)%
Πρόβλεψη αποζημίωσης	5	(119)	(104)%
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα προσαρμοσμένα	4.373	10.109	(57)%
Μέσος αριθμός μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου	63.340.793	65.368.563	(3)%
EPS προσαρμοσμένο	0,07	0,15	(53)%
Απόκλιση	133%	7%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EPS είναι αυξημένο κατά 133% σε σχέση με το EPS, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EPS είναι μειωμένο κατά 53%, δηλαδή εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 32,9%.

6. Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις

Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις
 (ταμειακές ροές πριν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών)

$$= \text{Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες} - \text{Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες} - \text{στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}$$

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	4.250	7.046	(40)%
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(1.916)	(903)	112%
Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις	2.334	6.143	(62)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	2.944	1.071	175%
Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	5.278	7.214	(27)%
Απόκλιση	126%	17%	

Το 2016 οι προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις παρουσιάζονται αυξημένες κατά 126%, ενώ σε σύγκριση με το 2015, οι προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις είναι μειωμένες κατά 27%, δηλαδή εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 56,5%.

7. Προσαρμοσμένη απόδοση της επένδυσης (ROI)

Προσαρμοσμένη απόδοση της επένδυσης (ROI), %

$$= \frac{\text{Κέρδη προ φόρων + τόκοι και συναφή έξοδα - Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή (α)}}{\text{Σύνολο υποχρεώσεων (μειωμένος κατά τα διαθέσιμα τρίτων) + μέσες τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του έτους (β)}} \times 100$$

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
Απόδοση επένδυσης (ROI)	27%	70%	(61)%
Κέρδη προ φόρων	3.366	13.450	(75)%
Τόκοι & συναφή έξοδα	131	(83)	(258)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	2.944	1.071	175%
Σύνολο (α)	6.441	14.438	(55)%
Σύνολο υποχρεώσεων-διαθέσιμα τρίτων (β)	12.848	19.131	(33)%
Προσαρμοσμένη απόδοση επένδυσεων (ROI) (α/β)	50%	75%	(34)%
Απόκλιση %	86%	8%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο ROI παρουσιάζεται αυξημένο κατά 86% σε σχέση με το ROI, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο ROI είναι μειωμένο κατά 34% δηλαδή εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 44,3%.

8. Προσαρμοσμένη απόδοση ιδίων κεφαλαίων (ROE)

$$\text{Προσαρμοσμένη Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη περιόδου - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (μέσο)}} \times 100$$

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	0,94%	5%	(81)%
Καθαρά κέρδη περιόδου	1.429	9.038	(84)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	2.944	1.071	175%
Σύνολο	4.373	10.109	(57)%
Μέσο Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	152.358	179.171	(15)%
Προσαρμοσμένη απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	2,87%	5,64%	(49)%
Απόκλιση %	206%	13%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο ROE παρουσιάζεται αυξημένο κατά 205% σε σχέση με το ROE, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο ROE είναι μειωμένο κατά 49% δηλαδή εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 39,5%.

9. Προσαρμοσμένος Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας

$$\text{Προσαρμοσμένος Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας} = \frac{\text{Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο του Ισολογισμού- τα διαθέσιμα τρίτων}} \times 100$$

σε χιλ €	2016	2015	Απόκλιση %
Βαθμός οικονομικής αυτάρκειας	92%	90%	2%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	140.692	177.900	(21)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	2.944	1.071	175%
Σύνολο (α)	143.636	178.971	(20)%
Σύνολο Ισολογισμού-Διαθέσιμα τρίτων (β)	153.540	197.031	(22)%
Προσαρμοσμένος βαθμός οικονομικής αυτάρκειας (α/β)	94%	91%	3%
Απόκλιση %	2%	1%	

Το 2016 ο προσαρμοσμένος Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας είναι αυξημένος κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Βαθμό Οικονομικής Αυτάρκειας, ενώ σε σύγκριση με το 2015, ο προσαρμοσμένος Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας είναι αυξημένος κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες, δηλαδή παρουσιάζει βελτίωση της τάξης του 50,0%.

Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

Όπως παρουσιάζονται ανωτέρω με την ανάλυση των επιμέρους ΕΔΜΑ, ο Όμιλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών βελτιώνει σημαντικά την εικόνα του. Πιο συγκεκριμένα εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων προβλέψεων και των αποτιμήσεων των στοιχείων του ενεργητικού για τις χρήσεις 2015 και 2016, η εικόνα σε όλους σχεδόν τους επί μέρους ΕΔΜΑ εμφανίζεται βελτιωμένη και στις δύο χρήσεις. Με σκοπό την ασφαλέστερη παρουσίαση των οικονομικών δεδομένων προς τους μετόχους και επενδυτές και για λόγους

συντηρητικότητας, ο Όμιλος καταχωρεί ποσά στα αποτελέσματα τα οποία επιβαρύνουν την εικόνα των οικονομικών καταστάσεων. Εξαιρουμένων αυτών των επιβαρύνσεων καταλήγουμε στα ΕΔΜΑ, την δημοσίευση των οποίων ξεκίνησε ο Όμιλος κατά την 31.12.2016.

Τα αναλυτικά στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών (ΕΔΜΑ) για τις χρήσεις 2016 και 2015 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

σε χιλ €	2016	2015
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος		
Προβλέψεις επισφάλειας	(824)	(365)
Εκτίμηση κτηρίων	0	(399)
Προβλέψεις αποζημίωσης	(150)	0
Αποτίμηση μετοχών	(2.219)	0
Πρόβλεψη κάλυψης λοιπών κινδύνων	0	(300)
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	(207)
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	249	200
Σύνολο	(2.944)	(1.071)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		
Αποτίμηση μετοχών	711	(209)
Πρόβλεψη αποζημίωσης	(5)	119
Γενικό Σύνολο	(2.238)	(1.161)

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2017

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

3. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Έκθεση Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Προς τους μετόχους της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ATHEX)»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ATHEX)», οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «**ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΑΤΗΕΧ)**» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

β) Κατά την γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχο μας, για την Εταιρεία «**ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΑΤΗΕΧ)**» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2017

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΜ ΣΟΕΛ 16201

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΜΙΝΑΡΗΣ
ΑΜ ΣΟΕΛ 20411

ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Α.Ε.
ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ 8B, 151 25, ΜΑΡΟΥΣΙ ΑΘΗΝΑ
Α.Μ. ΣΟΕΛ ΕΤΑΙΡΙΑΣ 107

4. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για την περίοδο 1^η Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01	01.01	01.01	01.01
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εσοδα					
Διαπραγμάτευση Συναλλαγών (Trading)	5.9	4.460	5.691	4.460	5.691
Εκκαθάριση Συναλλαγών (Clearing)	5.10	8.305	11.078	0	0
Διακανονισμός Συναλλαγών (Settlement)	5.11	1.398	1.587	0	0
Υπηρεσίες Χρηματιστηρίου	5.12	3.118	6.026	3.118	6.026
Υπηρεσίες Αποθετηρίου	5.13	2.077	3.211	0	0
Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	5.14	166	168	0	0
Διάχυση Πληροφόρησης (Market Data)	5.15	3.266	3.206	3.628	3.509
Υπηρεσίες Πληροφορικής	5.16	320	313	273	262
Εσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών	5.17	915	840	915	840
Νέες Υπηρεσίες (XNET, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληρ.)	5.18	2.008	1.919	1.010	855
Λοιπές Υπηρεσίες	5.19	922	996	747	867
Σύνολο κύκλου εργασιών		26.955	35.035	14.151	18.050
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	5.22	(1.088)	(1.356)	(405)	(516)
Σύνολο εσόδων		25.867	33.679	13.746	17.534
Κόστος εργασιών και δαπανών					
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.23	9.543	9.869	4.753	4.660
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	5.24	588	714	420	604
Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	5.25	747	877	109	107
Συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη	5.26	1.148	1.191	769	828
Λοιτοί Φόροι	5.27	1.079	1.557	617	1.051
Διαχείριση κτηρίων/εξοπλισμού	5.28	556	621	109	103
Έξοδα μάρκετινγκ και διαφήμισης	5.29	271	213	242	187
Έξοδα συμμετοχής σε φορείς	5.30	311	282	286	258
Ασφάλιστρα	5.31	421	420	403	407
Έξοδα λειτουργίας	5.32	385	388	529	555
ΤτΕ - χρηματικός διακανονισμός	5.33	61	62	0	0
Λοιπά έξοδα	5.34	146	139	73	95
Σύνολο λειτουργικών εργασιών και δαπανών προ νέων δραστηριοτήτων και αποσβέσεων		15.256	16.333	8.310	8.855
Δαπάνες επανατιμολογούμενες	5.35	866	925	752	910
Δαπάνες νέων υπηρεσιών (XNET, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληρ.)	5.36	901	1.098	90	43
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	5.40	824	365	0	584
Σύνολο κόστους λειτουργικών εργασιών με νέες δραστηριότητες προ αποσβέσεων		17.847	18.721	9.152	10.392
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		8.020	14.958	4.594	7.142
Αποσβέσεις	5.37 & 5.38	(2.881)	(2.073)	(1.482)	(1.028)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		5.139	12.885	3.112	6.114
Εσοδα κεφαλαίων	5.42	577	1.554	407	1.214
Εσοδα από μερίσματα	5.51 & 5.39	0	0	4.013	9.069
Αναπροσαρμογή Αξίας ακινήτων(Κέρδη/Ζημία)	5.37 & 5.38	0	(399)	0	(1.090)
Προβλέψεις για κάλυψη λοιπών κινδύνων	5.47	0	(300)	0	(300)
Πρόβλεψη υποτίμησης χρεογράφων	5.41	(2.219)	0	(2.219)	0
Αποαναγνώριση ομολόγου	5.41	0	(207)	0	(207)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.42	(131)	(83)	(20)	(10)
Κέρδη προ φόρων (EBT)		3.366	13.450	5.293	14.790
Φόρος εισοδήματος	5.50	(1.937)	(4.412)	(1.125)	(1.913)
Κέρδη μετά από φόρους		1.429	9.038	4.168	12.877

Συγκεκριμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης έχουν διαφοροποιηθεί (βλέπε σημ. 5.2)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 74 μέχρι 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων την 31.12.2016.

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01	01.01	01.01	01.01
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Κέρδη μετά από φόρους (Α)		1.429	9.038	4.168	12.877
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:					
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που μεταφέρονται στα αποτελέσματα στις επόμενες χρήσεις Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία Κέρδη/(ζημιές) αποτίμησης κατά την περίοδο	5.41	1.002	(294)	1.002	(294)
Φόρος εισοδήματος που περιλαμβάνεται στα λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/ (ζημιές)	5.45	(291)	85	(291)	85
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα στις επόμενες χρήσεις Αναλογιστικά Κέρδη/(ζημιές) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	5.23	(7)	167	(10)	88
Επίδραση φόρου εισοδήματος		2	(48)	3	(26)
Λοιπά Συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) μετά από φόρους (Β)		706	(90)	704	(147)
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα		2.135	8.948	4.872	12.730

Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής		2.135	8.948
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή (βασικά & απομειωμένα) (σε €)	5.55	0,03	0,14
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών		63.340.793	65.368.563

Οι σημειώσεις στις σελίδες 74 μέχρι 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	5.37	22.707	23.122	928	413
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.37	5.440	5.209	4.113	4.168
Επενδύσεις σε ακίνητα	5.38	2.996	3.200	2.996	3.200
Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.39	68	68	58.118	58.118
Αναβαλλόμενη φορολογία	5.44	983	1.315	915	1.245
		32.194	32.914	67.070	67.144
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Πελάτες	5.40	5.117	6.520	2.851	2.666
Λοιπές απαιτήσεις	5.40	10.107	12.931	7.221	5.758
Φόρος Εισοδήματος απαιτητός	5.40	3.312	3.715	1.052	1.155
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	5.41	2.793	3.716	2.793	3.716
Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα	5.42	100.017	137.235	53.547	89.174
Διαθέσιμα τρίτων σε Τραπεζικούς Λογαριασμούς Ομίλου	5.43	206.080	447.816	1.228	1.008
		327.426	611.933	68.692	103.477
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		359.620	644.847	135.762	170.621
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	5.45	70.598	84.979	70.598	84.979
Ίδιες Μετοχές	5.45	(18.634)	0	(18.634)	0
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	5.45	157	157	157	157
Αποθεματικά	5.45	70.119	62.584	66.958	59.699
Αποτελέσματα εις νέο		18.452	30.180	10.336	19.051
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		140.692	177.900	129.415	163.886
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Επιχορηγήσεις & λοιπές μακρ\μες υποχρεώσεις	5.46	63	87	50	50
Προβλέψεις	5.47	3.360	3.151	2.429	2.243
Αναβαλλόμενη φορολογία	5.44	1.711	1.873	0	0
		5.134	5.111	2.479	2.293
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.48	6.805	13.245	1.964	2.880
Διαθέσιμα τρίτων σε Τραπεζικούς Λογαριασμούς Ομίλου	5.49	206.080	447.816	1.228	1.008
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	5.52	909	775	676	554
		213.794	461.836	3.868	4.442
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		218.928	466.947	6.347	6.735
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		359.620	644.847	135.762	170.621

Οι σημειώσεις στις σελίδες 74 μέχρι 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

4.3.1. ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2015	48.373	0	43.954	61.598	35.283	189.208
Κέρδη περιόδου					9.038	9.038
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών διαθεσίμων προς πώληση				(209)	0	(209)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών				0	119	119
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	(209)	9.157	8.948
Διανομή κερδών σε αποθεματικά				533	(533)	0
Αποαναγνώριση ομολόγου				662		662
Άυξηση από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (σημ.5.45)	43.797		(43.797)	0	0	0
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου (σημ.5.45)	(7.191)					(7.191)
Μερίσματα πληρωθέντα					(13.727)	(13.727)
Υπόλοιπα 31/12/2015	84.979	0	157	62.584	30.180	177.900
Κέρδη περιόδου					1.429	1.429
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών				0	(5)	(5)
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών διαθεσίμων προς πώληση				711		711
Αναταξινόμηση αποθεματικού αποτίμησης				209		209
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	920	1.424	2.344
Διανομή κερδών σε αποθεματικά				6.615	(6.615)	0
Αγορά ιδίων μετοχών (5.45)		(18.634)				(18.634)
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου (σημ.5.45)	(14.381)					(14.381)
Μερίσματα πληρωθέντα (σημ.5.55)					(6.537)	(6.537)
Υπόλοιπα 31/12/2016	70.598	(18.634)	157	70.119	18.452	140.692

Οι σημειώσεις στις σελίδες 74 μέχρι 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

4.3.2. ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2015	48.373	0	43.954	59.246	19.839	171.412
Κέρδη περιόδου					12.877	12.877
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών				0	62	62
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών διαθεσίμων προς πώληση				(209)	0	(209)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	(209)	12.939	12.730
Αποαναγνώριση ομολόγου				662		662
Άυξηση από έκδοση μετοχών υπερ το άρτιο (σημ.5.45)	43.797		(43.797)	0		0
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου (σημ.5.45)	(7.191)					(7.191)
Μερίσματα πληρωθέντα					(13.727)	(13.727)
Υπόλοιπα 31/12/2015	84.979	0	157	59.699	19.051	163.886
Κέρδη περιόδου					4.168	4.168
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών				0	(7)	(7)
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών διαθεσίμων προς πώληση				711		711
Αναταξινόμηση αποθεματικού αποτίμησης				209		209
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	920	4.161	5.081
Διανομή κερδών σε αποθεματικά				6.339	(6.339)	0
Αγορά ιδίων μετοχών (σημ. 5.45)		(18.634)				(18.634)
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου (σημ.5.45)	(14.381)					(14.381)
Μερίσματα πληρωθέντα (σημ.5.55)					(6.537)	(6.537)
Υπόλοιπα 31/12/2016	70.598	(18.634)	157	66.958	10.336	129.415

Οι σημειώσεις στις σελίδες 74 μέχρι 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015
Ταμειακές ροες από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων		3.366	13.450	5.293	14.790
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	5.37 & 5.38	2.881	2.073	1.482	1.028
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων		(24)	(24)	0	0
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	5.23	53	(7)	8	19
Καθαρές προβλέψεις	5.47	974	136	150	16
Αναπροσαρμογή Αξίας Ακινήτων		0	399	0	1.090
Εσοδα τόκων	5.42	(577)	(1.554)	(407)	(1.214)
Μερίσματα εισπραχθέντα				(4.013)	(9.069)
Αποαναγνώριση διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		2.219	207	2.219	207
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	5.42	131	83	20	10
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογ/σμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτ/κές δραστ/τες					
Μείωση/Αύξηση απαιτήσεων		4.226	(648)	(1.798)	832
Μείωση/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		(7.281)	2.332	(880)	21
Σύνολο προσαρμογών για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης		5.968	16.447	2.074	7.730
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	5.42	(131)	(83)	(20)	(10)
Πληρωμές για αποζημιώσεις προσωπικού		(166)	(337)	(121)	(215)
Καταβεβλημένοι φόροι		(1.421)	(8.981)	(690)	(2.262)
Σύνολο εισροών/εκροών από λειτ/κές δραστ/τες (α)		4.250	7.046	1.243	5.243
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορά ενσώματων και άυλων στοιχείων	5.37 & 5.38	(2.493)	(2.457)	(1.738)	(1.950)
Εισπραχθέντες τόκοι	5.42	577	1.554	407	1.214
Εισπραχθέντα μερίσματα				4.013	9.069
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδ/κές δραστ/τες (β)		(1.916)	(903)	2.682	8.333
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες					
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	5.45	(14.381)	(7.191)	(14.381)	(7.191)
Αγορά ιδίων μετοχών	5.45	(18.634)		(18.634)	
Πληρωμές μερισμάτων	5.55	(6.537)	(13.268)	(6.537)	(13.268)
Σύνολο εκροών από χρημ/κές δραστ/τες (γ)		(39.552)	(20.459)	(39.552)	(20.459)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου (α) + (β) + (γ)		(37.218)	(14.316)	(35.627)	(6.883)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	5.42	137.235	151.551	89.174	96.057
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	5.42	100.017	137.235	53.547	89.174

Οι σημειώσεις στις σελίδες 72 μέχρι 145 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ

Η Εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ - ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με διακριτικό τίτλο «ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ» ιδρύθηκε το 2000 (ΦΕΚ 2424/31-3-2000) και έχει αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 3719101000 (πρώην Αρ. ΜΑΕ 45688/06/Β/00/30). Έδρα της Εταιρείας έχει ορισθεί ο Δήμος Αθηναίων και τα γραφεία της βρίσκονται στην Αθήνα, οδός Λ. Αθηνών 110, ΤΚ 10442. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στην κατηγορία Κύριας Αγοράς της αγοράς αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η Εταιρεία, μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης με απορρόφηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών, σύμφωνα με την απόφαση Κ2-7391/19.12.2013 του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας έχει ως καταστατικό σκοπό:

- τη συμμετοχή της σε εταιρείες και επιχειρήσεις οποιαδήποτε νομικής μορφής που αναπτύσσουν δραστηριότητες σχετικές με την υποστήριξη και λειτουργία οργανωμένων αγορών κεφαλαίου, καθώς και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και παροχή υπηρεσιών, συναφών με την υποστήριξη και λειτουργία των οργανωμένων αγορών κεφαλαίου, στις εταιρείες που συμμετέχει και σε τρίτους που συμμετέχουν σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίου ή που υποστηρίζουν την λειτουργία τους
- την οργάνωση και υποστήριξη της λειτουργίας αγοράς αξιών, αγορά παραγώγων καθώς και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων (συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως προϊόντων με οποιαδήποτε αξίες αναφοράς) στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του 2016 του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν εγκριθεί στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 27.3.2017. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.athexgroup.gr.

Οι Εταιρείες στις οποίες συμμετέχει η μητρική Εταιρεία με τις αντίστοιχες δραστηριότητές τους και ποσοστά συμμετοχής και περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις (με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης) είναι:

Εταιρεία	Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία	
	Με διακριτικό τίτλο ATHEXCSD	
Έδρα	Αθήνα	
Δραστηριότητα	<p>Ο διακανονισμός των εξωχρηματιστηρικών μεταβιβάσεων επί των κινητών αξιών. Η παροχή υπηρεσιών καταγραφής και διακανονισμού επί των άυλων τίτλων εισηγμένων ή μη στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε άλλα χρηματιστήρια ή οργανωμένες αγορές αξιών. Η παροχή υπηρεσιών σε θέματα: διανομής μερισμάτων, εξόφλησης τοκομεριδίων, διανομής αξιογράφων, μεσολάβησης στη μεταβίβαση δικαιωμάτων προτιμήσεως ή δικαιωμάτων σε λήψη μετοχών χωρίς αντάλλαγμα και η άσκηση κάθε συναφούς με τα πιο πάνω δραστηριότητας. Η ανάπτυξη, διαχείριση και εκμετάλλευση του μηχανογραφικού και λειτουργικού συστήματος καταχώρησης των άυλων αξιών. Η άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων για την προώθηση και παροχή υπηρεσιών λογισμικού και χρήσης/αναμετάδοσης Πληροφορίας Χρηματοοικονομικών Αγορών (Market Data) της Ελλάδας και του εξωτερικού, ως Αναμεταδότης Πληροφορίας (Data Vendor), καθώς και την εν γένει προβολή, διάθεση, υποστήριξη, παρακολούθηση λειτουργία και εμπορική εκμετάλλευση προϊόντων, συστημάτων και εφαρμογών εξειδικευμένου σχετικού λογισμικού, βάσει αντίστοιχων συμβάσεων άδειας με μεταπώλησης και εμπορικής εκμετάλλευσης τους από την Εταιρεία.</p>	
% άμεσης συμμετοχής	31.12.2016	31.12.2015
ATHEX	100%	100%
ATHEX GROUP	100%	100%

Εταιρεία	Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Με διακριτικό τίτλο ATHEXClear		
Έδρα	Αθήνα		
Δραστηριότητα	Η Διαχείριση συστημάτων εκκαθάρισης ή και κεντρικού αντισυμβαλλόμενου, ως και παρεμφερών μηχανισμών με ομοειδή χαρακτηριστικά ή και συνδυασμών αυτών των συστημάτων για την άσκηση, στην Ελλάδα ή και στο εξωτερικό, δραστηριοτήτων οριστικοποίησης ή διευθέτησης ή τακτοποίησης της οριστικοποίησης των συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα και εν γένει η λειτουργία της ως διαχειριστή Συστήματος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 72 επ. του ν.3606/2007 (ΦΕΚ Α/195/17.8.2007), όπως εκάστοτε ισχύουν.		
% άμεσης συμμετοχής	31.12.2016		31.12.2015
ATHEX	100%		100%
ATHEX GROUP	100%		100%

Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών, μολοντί είναι ο φορέας της αγοράς των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και είναι ο κάτοχος των συστημάτων (ΟΑΣΗΣ, ΣΑΤ) μέσω των οποίων διενεργούνται οι συναλλαγές στα παράγωγα προϊόντα, δεν χρησιμοποιεί για ίδιο λογαριασμό τέτοια προϊόντα. Μετά την εγκριτική απόφαση της Νομαρχίας (20153/15.7.2010) για την απόσχιση της εκκαθάρισης των συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών από την ATHEX και την εισφορά του στην ATHEXClear, σύμφωνα με τον ν.2166/1993, από την 16/7/2010 η εκκαθάριση των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών διενεργείται από την ATHEXClear. Η AthexClear, θυγατρική της Εταιρείας, είναι κεντρικός αντισυμβαλλόμενος και διενεργεί την εκκαθάριση για κάθε συναλλαγή, ενώ δεν λογιστικοποιεί τις συναλλαγές αυτές. Το περιθώριο ασφάλισης που καταβάλλεται σε λογαριασμό που ανήκει στους επενδυτές, του οποίου η διαχείριση γίνεται από το Μέλος και δεσμεύεται υπέρ AthexClear, δεν καταχωρείται στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι διαφόρων τύπων εγγυήσεις που λαμβάνουν η AthexClear και το Χρηματιστήριο Αθηνών από τα Μέλη τους, για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητάς τους στις αγορές Αξιών και Παραγώγων λογιστικοποιούνται.

Στο τέλος του 2013 ολοκληρώθηκαν οι παρακάτω εταιρικές πράξεις: α) Με την εγκριτική απόφαση Κ2-7391/19.12.2013 του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας η ATHEX απορρόφησε το Χρηματιστήριο Αθηνών με αποτέλεσμα να διενεργεί πλέον η ίδια τη διαπραγμάτευση των συναλλαγών (οργάνωση και λειτουργία αγορών αξιών και παραγώγων καθώς και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων) στο Χρηματιστήριο Αθηνών και β) με την εγκριτική απόφαση 39079/19.12.2013 του προέδρου Ε.Β.Ε.Θ. εγκρίθηκε η απόσχιση του κλάδου του κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών και των παρεχόμενων υπηρεσιών Μητρώου και Διακανονισμού καθώς και της δραστηριότητας διαχείρισης του Συστήματος Αυλών Τίτλων από την ATHEX και εισφορά του στο ATHEXCSD σύμφωνα με τον ν.2166/1993, με αποτέλεσμα οι ως άνω δραστηριότητες να εκτελούνται πλέον στο Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. (ATHEXCSD).

5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) καθώς και σύμφωνα με τις σχετικές Διερμηνείες τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών Προτύπων του ΣΔΛΠ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται υποχρεωτικά για τις χρήσεις που λήγουν την 31 Δεκεμβρίου 2016. Δεν υπάρχουν πρότυπα και διερμηνείες προτύπων που να έχουν εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής τους.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων σε εύλογες αξίες (Εμπορικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων, Διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία) και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας «going concern».

Η άρτια οργάνωση του Ομίλου, η άψογη λειτουργία της Χρηματιστηριακής αγοράς, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας της από διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους. Η πρόσφατη οικονομική κρίση που διέρχεται η χώρα, και η επιβολή των capital controls δημιουργούν σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία και την κερδοφορία του Ομίλου, όμως εκτιμάται ότι με την υλοποίηση των συμφωνημένων ενεργειών του

τρίτου μνημονίου που έχει υπογράψει η Ελληνική Κυβέρνηση στο πλαίσιο της Ε.Ε και εντός του Ευρωσυστήματος, θα ξεπεραστούν τα όποια εμπόδια και η χώρα θα επανέλθει σε τροχιά ανάπτυξης υποστηριζόμενη από απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που γίνονται σταδιακά νόμος του κράτους.

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί όπως η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε σημαντικές παραδοχές και λογιστικές εκτιμήσεις που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών Ενεργητικού και Παθητικού, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα κατά την υπό εξέταση χρήση. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις περιστάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι δεν υπάρχουν εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Οι τομείς όπου απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση και όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις Οικονομικές Καταστάσεις παρατίθενται κατωτέρω:

Φόρος εισοδήματος

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις τόσο για την τρέχουσα όσο και για τις προηγούμενες χρήσεις υπολογίζονται με βάση τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές, χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Ο φόρος εισοδήματος στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνει τον φόρο του τρέχοντος έτους, όπως εκτιμάται ότι θα αναφέρεται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, καθώς και τους εκτιμώμενους πρόσθετους φόρους που ενδέχεται να επιβληθούν από τις φορολογικές αρχές κατά την εκκαθάριση των ανέλεγκτων χρήσεων. Οι παραδοχές αυτές λαμβάνουν υπόψη την εμπειρία του παρελθόντος και την ανάλυση των σημερινών γεγονότων και των περιστάσεων. Ως εκ τούτου, η τελική εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από το φόρο εισοδήματος που έχει καταχωρηθεί στις οικονομικές καταστάσεις.

Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τα αρχικά αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει το φόρο εισοδήματος στη χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών θα λάβει χώρα (σημ. 5.50).

Προβλέψεις για εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται (σημείωση 5.40).

Ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων- Αποτίμηση

Η Διοίκηση προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβεστέων παγίων. Αυτές οι υπολειπόμενες ωφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά για να εκτιμηθεί κατά πόσο συνεχίζουν να είναι κατάλληλες. Επίσης η Διοίκηση αξιολογεί τις συνθήκες της αγοράς των ακίνητων και προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με την αποτίμηση τους (σημ. 5.37 & 5.38).

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, το ρυθμό αύξησης των μισθών και τα ποσοστά θνησιμότητας. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης

των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα και επαναξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές (σημ.5.23 & 5.47).

Έλεγχος απομείωσης συμμετοχών

Η Εταιρεία διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών της όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Προκειμένου να γίνει ο έλεγχος απομείωσης γίνεται προσδιορισμός της αξίας χρήσης («value in use») των θυγατρικών. Ο εν λόγω προσδιορισμός της αξίας χρήσης απαιτεί να γίνει μία εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών της κάθε θυγατρικής και να επιλεγεί το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης, με βάση το οποίο θα καθοριστεί η παρούσα αξία των ανωτέρω μελλοντικών ροών (σημείωση 5.39).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές στο βαθμό που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον για να χρησιμοποιηθούν έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών. Σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας βλέπε (σημ. 5.44).

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα του Ομίλου (σημ. 5.47).

Πηγές αβεβαιότητας εκτιμήσεων

Δεν υπάρχουν σημαντικές παραδοχές οι οποίες να έγιναν σχετικά με το μέλλον ή άλλες πηγές αβεβαιότητας των εκτιμήσεων και που να μπορούν να προκαλέσουν σημαντικό κίνδυνο για ουσιώδης προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος.

Η οικονομική κρίση της χώρας εντείνει την αβεβαιότητα και την ανησυχία, όμως μετά τη συμφωνία με τους δανειστές εντός ΕΕ και εντός της Ευρωζώνης και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του προγράμματος από τους θεσμούς, η Ελλάδα σταδιακά αναμένεται να ξεπεράσει την οικονομική κρίση και υποστηριζόμενη από τις σημαντικές και απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να εισέλθει σε τροχιά ανάπτυξης.

Δρώσα οικονομική μονάδα (going concern)

Η Διοίκηση εξετάζει τα βασικά χρηματοοικονομικά στοιχεία και, κατά περίπτωση, την τήρηση των μεσοπρόθεσμων προϋπολογισμών, μαζί με τους υφιστάμενους δανειακούς όρους αν υπάρχουν, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η υπόθεση της δρώσας οικονομικής μονάδας (going concern) είναι κατάλληλη να χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Εκτιμάται ότι μετά τη συμφωνία με τους θεσμούς, την υπογραφή του τρίτου μνημονίου και την υλοποίηση των δεσμεύσεων, σταδιακά θα ξεπεραστεί η κρίση που αντιμετωπίζει η Ελληνική Οικονομία. Η θετική αξιολόγηση του προγράμματος από τους θεσμούς και η άρση των capital controls θα βοηθήσει την επαναφορά του υγιούς οικονομικού κλίματος και περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Οι Εταιρείες του Ομίλου είναι πολύ καλά τοποθετημένες στην εγχώρια και διεθνή Χρηματιστηριακή αγορά και άρτια οργανωμένες ώστε να ξεπερνούν επιτυχώς τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν.

Τροποποιήσεις στα δημοσιευμένα στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

Στο πλαίσιο της παροχής μεγαλύτερης διαφάνειας και ουσιαστικότερης πληροφόρησης των επενδυτών έγινε ανακατάταξη των κονδυλίων της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος. Αποτέλεσμα των αλλαγών είναι να απαιτείται να προσαρμοστούν ανάλογα και τα δεδομένα της αντίστοιχης περσινής περιόδου τα οποία έχουν δημοσιευτεί, ώστε να είναι δυνατή η μεταξύ τους σύγκριση.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ταξινόμηση της δημοσιευμένης Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας, στην νέα δομή των λογαριασμών που αποφάσισε να εφαρμόσει ο Όμιλος από την 01.01.2015 και εφεξής.

Οι κατωτέρω μεταβολές δεν μεταβάλλουν το συνολικό κύκλο εργασιών ούτε τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01	01.01	01.01	01.01
		31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015
		Τροποποιημένα	Δημοσιευμένα	Τροποποιημένα	Δημοσιευμένα
Εσοδα					
Διαπραγμάτευση Συναλλαγών (Trading)	5.9	5.691	5.691	5.691	5.689
Εκκαθάριση Συναλλαγών (Clearing)	5.10	11.078	11.078	0	0
Διακανονισμός Συναλλαγών (Settlement)	5.11	1.587	1.587	0	0
Υπηρεσίες Χρηματιστηρίου	5.12	6.026	5.892	6.026	5.892
Υπηρεσίες Αποθετηρίου	5.13	3.211	3.211	0	0
Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	5.14	168	168	0	0
Διάχυση Πληροφόρησης (Data Feed)	5.15	3.206	3.354	3.509	3.659
Υπηρεσίες Πληροφορικής	5.16	313	306	262	255
Εσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών	5.17	840	840	840	840
Νέες Υπηρεσίες (XNET, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληρ.)	5.18	1.919	1.919	855	855
Λοιπές Υπηρεσίες	5.19	996	989	867	860
Κύκλος κύριων εργασιών		35.035	35.035	18.050	18.050
Σύνολο κύκλου εργασιών		35.035	35.035	18.050	18.050
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	5.22	(1.356)	(1.356)	(516)	(516)
Σύνολο εσόδων		33.679	33.679	17.534	17.534
Κόστος εργασιών και δαπανών					
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.23	9.869	9.869	4.660	4.660
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	5.24	714	714	604	604
Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	5.25	877	877	107	107
Συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη	5.26	1.191	1.191	828	828
Λοιποί Φόροι	5.27	1.557	1.557	1.051	1.051
Διαχείριση κτηρίων/εξοπλισμού	5.28	621	621	103	103
Έξοδα μάρκετινγκ και διαφήμισης	5.29	213	213	187	187
Έξοδα συμμετοχής σε φορείς	5.30	282	282	258	258
Ασφάλιστρα	5.31	420	420	407	407
Έξοδα λειτουργίας	5.32	388	388	555	555
ΤτΕ - χρηματικός διακανονισμός	5.33	62	62	0	0
Λοιπά έξοδα	5.34	139	139	95	95
Σύνολο λειτουργικών εργασιών και δαπανών προ νέων δραστηριοτήτων και αποσβέσεων		16.333	16.333	8.855	8.855
Δαπάνες επανατιμολογούμενες	5.35	925	925	910	910
Δαπάνες νέων υπηρεσιών (XNET, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληρ.)	5.36	1.098	1.098	43	43
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	5.40	365	365	584	584
Σύνολο κόστους λειτουργικών εργασιών με νέες δραστηριότητες		18.721	18.721	10.392	10.392
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		14.958	14.958	7.142	7.142
Αποσβέσεις	5.37&5.38	(2.073)	(2.073)	(1.028)	(1.028)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		12.885	12.885	6.114	6.114
Εσοδα κεφαλαίων	5.42	1.554	1.554	1.214	1.214
Εσοδα από μερίσματα	5.51&5.39			9.069	9.069
Αναπροσαρμογή Αξίας ακινήτων(Κέρδη/Ζημία)	5.37&5.38	(399)	(399)	(1.090)	(1.090)
Προβλέψεις για κάλυψη λουιτών κινδύνων	5.47	(300)	(300)	(300)	(300)
Πρόβλεψη υποτίμησης χρεογράφων	5.41	(207)	(207)	(207)	(207)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.42	(83)	(83)	(10)	(10)
Κέρδη προ φόρων (EBT)		13.450	13.450	14.790	14.790
Φόρος εισοδήματος	5.50	(4.412)	(4.412)	(1.913)	(1.913)
Κέρδη μετά από φόρους		9.038	9.038	12.877	12.877

Μεταφορά ύψους €148 χιλ. από τα έσοδα διάχυσης πληροφόρησης της δημοσιευμένης κατάστασης στους λογαριασμούς λοιπές υπηρεσίες κατά €7 χιλ., στις υπηρεσίες πληροφορικής κατά €7 χιλ. και στις υπηρεσίες Χρηματιστηρίου κατά €134 χιλ.

5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων έχουν ως εξής:

5.3.1. Βάση ενοποίησης

(α) Θυγατρικές Εταιρείες

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και των θυγατρικών του Εταιρειών. Θυγατρικές είναι όλες οι Εταιρείες (συμπεριλαμβανομένου και των εταιρειών ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε, ή έχει δικαιώματα σε, διάφορες αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή.

Οι θυγατρικές Εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της εξαγοράς για τη λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής Εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το αντίτιμο της συναλλαγής περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος.

Σε μια συνένωση επιχειρήσεων οι συναφείς με την εξαγορά δαπάνες εξοδοποιούνται. Το αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση ύπαρξης μη ελέγχουσας συμμετοχής, ο Όμιλος την αναγνωρίζει είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της καθαρής θέσης της αποκτηθείσας εταιρείας.

Στη περίπτωση που μία απόκτηση πραγματοποιείται σε επιμέρους στάδια, η λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας που αποκτάται και κατείχε ο Όμιλος την ημερομηνία της εξαγοράς, επαναπροσδιορίζεται στην εύλογη αξία της. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από τον επαναπροσδιορισμό της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Κάθε ενδεχόμενο τίμημα, που δίνεται από τον Όμιλο, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρήθηκε στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση, αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στην κατάσταση των αποτελεσμάτων, είτε ως αλλαγή των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Το ενδεχόμενο τίμημα που χαρακτηρίστηκε ως κεφάλαιο δεν επαναυπολογίζεται και οι ακόλουθοι διακανονισμοί του γίνονται εντός των ιδίων κεφαλαίων.

Η υπεραξία που αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης, είναι το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που καταβλήθηκε και του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή, έναντι των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εφόσον η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερη του συνόλου του τιμήματος, το κέρδος από τη συναλλαγή αναγνωρίζεται στην κατάσταση του Συνολικού Εισοδήματος.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που δημιουργείται από την απόκτηση εταιρειών, κατανέμεται μετά την ημερομηνία εξαγοράς σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου που αναμένεται να ωφεληθεί από την απόκτηση, ανεξαρτήτως αν τα στοιχεία του ενεργητικού ή οι υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας αποδίδονται στη μονάδα αυτή.

Στην περίπτωση που η υπεραξία κατανέμεται σε μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και μέρος της δραστηριότητας αυτής της μονάδας εκποιηθεί, η υπεραξία που σχετίζεται με το μέρος της δραστηριότητας που εκποιήθηκε συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία αυτής, όταν καθορίζεται το κέρδος ή η ζημία από την πώληση. Στην περίπτωση αυτή, η υπεραξία που εκποιήθηκε υπολογίζεται με βάση τις σχετικές αξίες της εκποιούμενης δραστηριότητας και του μέρους της μονάδας ταμειακών ροών που διατηρήθηκε.

Οι τυχόν ζημίες μερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και αν το υπόλοιπο καταστεί αρνητικό.

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Η αξία κτήσης προσαρμόζεται έτσι ώστε να ενσωματώνει τις αλλαγές στο τίμημα από τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος.

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών Εταιρειών συντάσσονται την ίδια ημερομηνία και χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές αρχές με τη Μητρική Εταιρεία. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και τα δεδουλευμένα κέρδη/ζημίες στις συναλλαγές μεταξύ των Εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.

(β) Αλλαγές του ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές Εταιρείες χωρίς μεταβολή στο καθεστώς ελέγχου

Οι συναλλαγές με τις μη ελέγχουσες συμμετοχές που έχουν ως αποτέλεσμα την διατήρηση του ελέγχου μιας θυγατρικής από τον Όμιλο θεωρούνται συναλλαγές των ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή συναλλαγές μεταξύ των ιδιοκτητών. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του καταβληθέντος τιμήματος και του μέρους της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής Εταιρείας που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται επίσης, στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση θυγατρικών Εταιρειών

Όταν ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο μιας θυγατρικής Εταιρείας και εφόσον συνεχίζει να διατηρεί οποιαδήποτε συμμετοχή σε αυτήν, τότε η συμμετοχή επαναυπολογίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία που παύει ο έλεγχος και οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλαγή στη λογιστική αξία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Για σκοπούς λογιστικής παρακολούθησης η εύλογη αξία είναι η αρχική τρέχουσα αξία της εναπομένουσας συμμετοχής στην συγγενή Εταιρεία, την κοινοπραξία ή το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού. Επιπλέον, κάθε ποσό που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σχετικά με την Εταιρεία αυτή, λογιστικοποιείται με την ίδια μέθοδο που θα εφάρμοζε ο Όμιλος στη περίπτωση που θα εκποιούσε απευθείας τα στοιχεία του ενεργητικού της ή τις υποχρεώσεις της. Το γεγονός αυτό μπορεί να σημαίνει ότι τα ποσά που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναταξινομούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

5.3.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Οικονομικών Καταστάσεων των Εταιρειών του Ομίλου επιμετρούνται στο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο κάθε Εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Μητρικής Εταιρείας.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα καθώς και από την αποτίμηση, στο τέλος της χρήσης, των νομισματικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

5.3.3. Πάγια περιουσιακά στοιχεία

Επενδύσεις σε Ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται μόνο οι εδαφικές εκτάσεις και τα κτίρια.

Επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Μετά την αρχική επιμέτρηση οι Επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Μεταφορές σε Επενδύσεις από ακίνητα γίνονται μόνο όταν μεταβληθεί ο σκοπός της χρήσης τους, που καταδεικνύεται με το πέρας της χρήσης τους, στην έναρξη μακροχρόνιας χρηματοδοτικής μίσθωσης σε τρίτους ή την ολοκλήρωση της κατασκευής ή ανάπτυξής τους. Μεταφορές από Επενδύσεις σε Ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρξει μεταβολή στο σκοπό της χρήση τους, όπως καταδεικνύεται από την έναρξη της χρήσης τους από τον Όμιλο ή την έναρξη της ανάπτυξής τους με σκοπό την πώληση.

Για μεταφορά από Επενδύσεις σε ακίνητα που απεικονίζεται στην εύλογη αξία σε ιδιοχρησιμοποιούμενο από ιδιοκτήτη ακίνητο, το κόστος του ακινήτου για τη μετέπειτα λογιστική του αντιμετώπιση (σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16), είναι το κόστος κτήσεως μείον οι συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Οι αποσβέσεις των Επενδύσεων σε Ακίνητα (πλην των εδαφικών εκτάσεων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία εκτιμάται σε 25 έτη.

Η ωφέλιμη ζωή των Επενδύσεων σε Ακίνητα και η υπολειμματική τους αξία αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των Επενδύσεων σε Ακίνητα υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Λόγω της διαφαινόμενης πτώσης της αξίας των οικοπέδων και των κτιρίων που προήλθε από την οικονομική κρίση, ο Όμιλος αποφάσισε να αναθέσει την μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας του ακινήτου του, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ 13, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Η μελέτη παραδόθηκε στις αρχές Μαρτίου 2016, ενώ ο Όμιλος προσαρμόσε την αξία του ακινήτου της 31.12.2015 σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης, προκειμένου να εμφανιστεί στον ισολογισμό το fair value του ακινήτου.

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

Τα ακίνητα (οικόπεδα - κτίρια) που ανήκουν στα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις αναπροσαρμοσμένες αξίες τους με την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ και στη συνέχεια στη εύλογη αξία.

Λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης της χώρας και της απόρροιας αυτού του γεγονότος, πτώσης της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, ο Όμιλος αποφάσισε να αναθέσει την μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας των ακινήτων του Ομίλου, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ 13, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Η μελέτη παραδόθηκε στις αρχές Μαρτίου 2016, όμως ο Όμιλος προσαρμόσε την αξία των ακινήτων της 31.12.2015 σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης, προκειμένου να εμφανίσει στον ισολογισμό το fair value των ακινήτων.

Αν και η μελέτη εκτίμησης δεν ανέδειξε σημαντική συνολική διαφορά με τη λογιστική αξία των ακινήτων σε επίπεδο Ομίλου όπως εμφανιζόταν στα λογιστικά βιβλία, εν τούτοις εμφάνισε σημαντικές αποκλίσεις σε συγκεκριμένα κτίρια καθώς και σημαντικές διαφορές αξίας μεταξύ οικοπέδων και κτισμάτων στα ίδια κτίρια. Συγκεκριμένα η εκτίμηση μειώνει σημαντικά την αξία των οικοπέδων σε επίπεδο Ομίλου, ενώ αυξάνει την αξία των κτισμάτων, με αποτέλεσμα τα επόμενα χρόνια ο Όμιλος να είναι υποχρεωμένος να καταγράφει αυξημένες αποσβέσεις.

Στις σημειώσεις 5.37 και 5.38 αναφέρονται οι εκτιμήσεις της εμπορικής αξίας των ακινήτων του Ομίλου όπως εκτιμήθηκαν από την έκθεση ανεξάρτητων εκτιμητών ακινήτων που παραδόθηκε στον Όμιλο στις αρχές Μαρτίου 2016.

Τα υπόλοιπα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία απεικονίζονται στο κόστος κτήσεως στις οικονομικές καταστάσεις μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον όμιλο και εφόσον το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων (πλην των εδαφικών εκτάσεων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία προχώρησαν σε εναρμόνιση της ωφέλιμης ζωής των ενσώματων παγίων με αυτούς του φορολογικού νόμου. Στη συνέχεια με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος Ν.4172/23.7.2013 (άρθρο 24 παρ.4) ο οποίος τίθεται σε ισχύ από 1.1.2014 οι συντελεστές απόσβεσης τροποποιήθηκαν εκ νέου. Οι ωφέλιμες ζωές των παγίων εμφανίζονται κατωτέρω:

	Ωφέλιμη Ζωή μετά την 1/1/2014
Κτίρια και τεχνικά έργα	25 χρόνια ή 4%
Μηχανολογικός εξοπλισμός	5 χρόνια ή 20%
Μεταφορικά μέσα	6,25 χρόνια ή 16%
Λοιπός εξοπλισμός	5-10 χρόνια ή 20-10%

Η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων και οι υπολειμματικές αξίες αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού, που αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, που προϋπολογίζεται σε περίπου 3 έτη. Τονίζεται ότι οι συντελεστές απόσβεσης που εφαρμόζονται από τον Όμιλο ανέρχονται σε 10% που συμφωνεί με τους φορολογικούς συντελεστές απόσβεσης του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος Ν.4172/23.7.2013 για τα άυλα στοιχεία/δικαιώματα.

5.3.5. Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Οι καταχωρημένες αξίες των περιουσιακών στοιχείων αναθεωρούνται για τυχόν απομείωση όποτε τα γεγονότα ή οι αλλαγές περιστάσεων υποδεικνύουν ότι η καταχωρημένη αξία ίσως να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η καταχωρημένη αξία ενός στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας σε χρήση.

Η εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που προκύπτει από την πώληση ενός στοιχείου σε ανεξάρτητη συναλλαγή μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών, μετά την αφαίρεση όλων των άμεσων επιπρόσθετων εξόδων πώλησης, ενώ η αξία σε χρήση είναι η τρέχουσα αξία της εκτιμώμενης μελλοντικής

ταμειακής ροής που αναμένεται να προκύψει από τη συνεχιζόμενη χρήση του στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του. Για την αξιολόγηση της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο κατώτατο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστές αναγνωρισμένες ταμειακές ροές.

Ο Όμιλος προβαίνει σε τακτά χρονικά διαστήματα σε μελέτη εκτίμησης της εύλογης αξίας των ακινήτων που έχει στην κυριότητα του. Η τελευταία έκθεση εκτίμησης των ακινήτων του Ομίλου από ανεξάρτητους εκτιμητές παρελήφθη στις 11.3.2016 με την οποία αναπροσαρμόστηκαν οι αξίες των ακινήτων στις 31.12.2015 και δεν υπήρχαν ενδείξεις απομείωσης στις 31.12.2016.

5.3.6. Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται ως απαιτήσεις, υποχρεώσεις ή στοιχεία της καθαρής θέσεως, βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν. Τόκοι, μερίσματα, κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως απαιτήσεις ή υποχρεώσεις, λογιστικοποιούνται ως έσοδα ή έξοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στην καθαρή θέση. Τα χρηματοοικονομικά μέσα συμψηφίζονται όταν η Εταιρεία, σύμφωνα με το νόμο, έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση (μεταξύ τους) ή να ανακτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να συμψηφίσει ταυτοχρόνως την υποχρέωση.

Τα χρεόγραφα είναι έγγραφα (τίτλοι) τα οποία ενσωματώνουν δικαίωμα σε ορισμένο περιουσιακό στοιχείο δυνάμενο να αποτιμηθεί σε χρήμα. Οι τίτλοι είναι είτε ονομαστικοί είτε ανώνυμοι. Τα κυριότερα είδη χρεογράφων είναι οι μετοχές, οι ομολογίες, τα ομόλογα (κρατικά, τραπεζικά ή εταιρικά), τα έντοκα γραμμάτια, τα αμοιβαία κεφάλαια κλπ.

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών μέσων αναγνωρίζονται την ημερομηνία της συναλλαγής, που είναι η ημερομηνία που δεσμεύεται η Εταιρεία να αγοράσει ή να πουλήσει το μέσο.

Τα χρεόγραφα χαρακτηρίζονταν αρχικά ως τίτλοι διαθέσιμοι προς πώληση. Τα εξ αποτιμώσεως κέρδη ή ζημιές τα οποία προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρεογράφων που κατατάσσονται στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, τα αντίστοιχα συσσωρευμένα κέρδη/ζημιές μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στους αποτελεσματικούς λογαριασμούς της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η απόφαση για την κατηγοριοποίηση λαμβάνεται από την Διοίκηση κατά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου ενεργητικού.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού συνολικού εισοδήματος (“Κατάσταση Αποτελεσμάτων”)

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού προς εμπορία και αυτά που προσδιορίστηκαν ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού συνολικού εισοδήματος, κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού καταχωρείται σε αυτή την κατηγορία, όταν αποκτάται κυρίως με το σκοπό βραχυπρόθεσμης πώλησης ή όταν προσδιορίζεται ως τέτοιο. Επίσης σε αυτή την κατηγορία καταχωρούνται τα παράγωγα μέσα για εμπορία, εκτός αν προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης.

Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και δεν υπάρχει πρόθεση εμπορίας τους. Περιλαμβάνονται στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό εκτός και εάν λήγουν σε διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών από την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα, τα διαθέσιμα τρίτων σε λογαριασμό της ATHEXClear, τα χρεόγραφα, τις λουπές απαιτήσεις, τις συμμετοχές, τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τα διακρατήσει ως τη λήξη τους. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν είχαν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία της κατάστασης της οικονομικής θέσης.

Λογιστικός χειρισμός και υπολογισμός

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αποτιμώμενων στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων, διακρατούμενων μέχρι τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση, καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν εκταμειώνονται μετρητά στους πιστούχους. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των εξόδων συναλλαγής. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης των ταμειακών ρών τους λήγουν ή όταν ο Όμιλος έχει ουσιαστικά μεταβιβάσει τους κινδύνους και τις αποδόσεις ή ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και στις μεταγενέστερες περιόδους, αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία. Τα δάνεια και προκαταβολές, και οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημίες από μεταβολές στην εύλογη αξία της κατηγορίας «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, περιλαμβάνονται, κατά την περίοδο που προκύπτουν στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Κέρδη και ζημίες από μεταβολές στην εύλογη αξία διαθέσιμων προς πώληση χρηματιστηριακών περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται απευθείας στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα, μέχρι το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να αποαναγνωριστεί ή να υποστεί απομείωση, οπότε, το συσσωρευμένο κέρδος ή η ζημία που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Οι τόκοι τους όμως που υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Μερίσματα από διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (“Κατάσταση Αποτελεσμάτων”), όταν το δικαίωμα είσπραξης μερίσματος εγκριθεί από τους Μετόχους.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, προσδιορίζεται από τις τρέχουσες χρηματιστηριακές τιμές προσφοράς. Η εύλογη αξία των μη εισηγμένων τίτλων, και άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στις περιπτώσεις όπου η αγορά δεν είναι ενεργή, προσδιορίζεται με τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές, περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, την αναφορά στην τρέχουσα τιμή συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, και τις μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ρών, αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνά στην αγορά.

Η Εταιρεία παύει να αναγνωρίζει (δηλαδή να αποσύρει από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή όπου είναι κατάλληλο, μέρος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μιας ομάδας όμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) όταν:

- εκπνέουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή
- μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή αναλαμβάνει μία συμβατική δέσμευση να πληρώσει όλες εκείνες τις ταμιακές ροές, για λογαριασμό των παρεπόμενων παραληπτών, χωρίς ουσιαστική καθυστέρηση μέσω συμφωνίας

μετακύλησης και είτε (α) η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ή (β) η Εταιρεία δεν έχει μεταβιβάσει ούτε διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

5.3.7. Επενδύσεις σε θυγατρικές Εταιρείες (Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις)

Στις Οικονομικές Καταστάσεις της Μητρικής οι θυγατρικές Εταιρείες εμφανίζονται στο κόστος απόκτησής τους μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

5.3.8. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις δύναται να περιλαμβάνουν εγγυήσεις μισθωμάτων, εγγυήσεις προς οργανισμούς κοινής ωφέλειας (ΟΤΕ, ΔΕΗ κλπ.) και λοιπά ποσά μακροπρόθεσμης διάρκειας. Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

5.3.9. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμούνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος οικονομικών καταστάσεων ώστε να αντανακλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μη διαγράφεται σχεδόν καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και χρεώστες συνήθως διακανονίζονται μέχρι 90 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ενώ σε περιπτώσεις μη έγκαιρης είσπραξης δεν καταλογίζονται τόκοι υπερημερίας στους πελάτες.

5.3.10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

Για τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

5.3.11. Διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικούς λογαριασμούς ATHEXClear

Η Εταιρεία προκειμένου να εναρμονισθεί με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που καθορίζεται από τον κανονισμό 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός EMIR) τηρεί όλες τις εξασφαλίσεις σε μετρητά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από την Εταιρεία και σχετίζονται με την αγορά αξιών και την αγορά παραγώγων, καθώς επίσης και τα ίδια ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμό της που τηρεί ως άμεσος συμμετέχων μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2-GR), στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνεπώς τα ίδια διαθέσιμα και τα διαθέσιμα τρίτων (ασφάλειες) κατατίθενται στον ίδιο λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear, στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός των ώστε οι εξασφαλίσεις που εισπράττει η ATHEXClear να απεικονίζονται ξεχωριστά στο κυκλοφορούν ενεργητικό της 31.12.2015 και 31.12.2016. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2015 και 31.12.2016 απεικονίζονται ισόποσα και στο κυκλοφορούν ενεργητικό και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως «διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικό λογαριασμό Εταιρείας» και αφορούν ασφάλειες στην αγορά αξιών και παραγώγων που ήταν κατατεθειμένα στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η AthexClear στην ΤτΕ την 31.12.2015 και την 31.12.2016 αντίστοιχα.

5.3.12. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία.

5.3.13. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζονται βάσει των Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της κάθε Εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, τους πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών και από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης και προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται όταν προκύπτει κατά την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας υποχρέωσης από συναλλαγή η οποία δεν συνιστά σε ενοποίηση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής, αυτή δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο αποτέλεσμα (κέρδος / ζημία).

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων και αναμένεται να εφαρμοστούν όταν το σχετικό στοιχείο Ενεργητικού θα ανακτηθεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση κατά την οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

5.3.14. Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κτλ).

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών του Ομίλου αφορά στη νομική υποχρέωσή του για καταβολή στο προσωπικό εφάπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για το πρόγραμμα αυτό είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή, ανάλογα με το δεδουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων και σε σχέση με τη χρονική στιγμή που αναμένεται να καταβληθεί η παροχή αυτή.

Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με την χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται το επιτόκιο από τους δείκτες ομολόγων «iBoxx rated» που εκδίδονται από την «International Index Company».

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα καταχωρούνται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (σημ.5.23).

Δικαιώματα Αγοράς Μετοχών από Προσωπικό

Ο Όμιλος είχε στο παρελθόν προγράμματα δικαιωμάτων αγοράς μετοχών για συγκεκριμένα στελέχη. Μέσω των δικαιωμάτων αυτών ένα μέρος των αμοιβών διακανονίζεται με μετοχές ή δικαιώματα επί μετοχών της ATHEX. Το κόστος των εν λόγω συναλλαγών ορίζεται ως η εύλογη αξία των μετοχών κατά την ημερομηνία έγκρισης των προγραμμάτων από τη Διοίκηση.

Η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω ενός μοντέλου αποτίμησης που ενδείκνυται σε αντίστοιχες περιπτώσεις. Το κόστος των προγραμμάτων δικαιωμάτων αγοράς μετοχών αναγνωρίζεται στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ικανοποιούνται σταδιακά οι προϋποθέσεις άσκησης των σχετικών δικαιωμάτων, η οποία και λήγει κατά την ημερομηνία που τα στελέχη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα κατοχυρώνουν τα δικαιώματά τους για την απόληψη/ εξαγορά των μετοχών (ημερομηνία κατοχύρωσης δικαιωμάτων). Για δικαιώματα τα οποία τελικά δεν κατοχυρώνονται δεν αναγνωρίζεται σχετική δαπάνη, εκτός από δικαιώματα των οποίων η κατοχύρωση εξαρτάται από την ικανοποίηση συγκεκριμένων εξωτερικών παραμέτρων αγοράς. Αυτά τα δικαιώματα τεκμαίρεται ότι κατοχυρώνονται όταν όλες οι προϋποθέσεις απόδοσης έχουν ικανοποιηθεί, ανεξάρτητα από την εκπλήρωση των εξωτερικών παραμέτρων αγοράς.

Σε περίπτωση ακύρωσης κάποιων προγραμμάτων αυτά λογίζονται σαν να είχαν κατοχυρωθεί κατά την ημερομηνία της ακύρωσης και τα μη εισέτι αναγνωρισμένα σχετικά έξοδα αναγνωρίζονται αμέσως στα αποτελέσματα. Στην περίπτωση που ένα πρόγραμμα που ακυρώνεται αντικαθίσταται από νέο πρόγραμμα αντιμετωπίζεται σαν τροποποίηση του ακυρωθέντος προγράμματος.

5.3.15. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη εξασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για την καταβολή τους. Όταν οι κρατικές επιχορηγήσεις σχετίζονται με ένα περιουσιακό στοιχείο, η εύλογη αξία πιστώνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με ετήσιες ισόποσες δόσεις με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με τη δαπάνη, αναγνωρίζεται ως έσοδο στη διάρκεια της χρήσεως που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει. Οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων εμφανίζονται στα «Λοιπά Έσοδα» στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.16. Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- η Εταιρεία έχει μια παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότος του παρελθόντος,

- πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης και είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της δέσμευσης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις.

Αν η επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση με την χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικού οφέλους είναι πιθανή.

5.3.17. Αναγνώριση Εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των συναλλαγών, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα ενδοομικά έσοδα μέσα στον Όμιλο διαγράφονται πλήρως. Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου:

Έσοδα από μετοχικές αξίες, ομόλογα, ETF's (Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση & Διακανονισμός)

Τα έσοδα από συναλλαγές μετοχών, ομολόγων κλπ. αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της συναλλαγής και τη σχετική διενέργεια της εκκαθάρισης και του διακανονισμού της στο Χρηματιστήριο.

Έσοδα από παράγωγα προϊόντα

Τα έσοδα από αγορά παραγώγων αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης της συναλλαγής στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της ATHEXClear, που αποτελεί τον βραχίονα εκκαθάρισης συναλλαγών.

Έσοδα από Μέλη (δικαιώματα)

Η είσπραξη των συναλλαγών για την αγορά αξιών γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού ή την Τρίτη εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, εφόσον το Μέλος υποβάλλει σχετικό αίτημα. Για την αγορά παραγώγων η είσπραξη γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού, ενώ και για τις άξιες και για τα παράγωγα η τιμολόγηση γίνεται σε μηνιαία βάση.

Έσοδα από εισηγμένες εταιρείες

Τα έσοδα που αναφέρονται σε συνδρομές, εφάπαξ δικαιώματα, εισαγωγές εταιρειών, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και υπηρεσίες συστήματος EPMHΣ, καταχωρούνται κατά το χρόνο έκδοσης των αντίστοιχων τιμολογίων σε συνδυασμό με το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας. Οι συνδρομές προκαταβάλλονται.

Έσοδα από παροχές πληροφόρησης (Vendors)

Τα έσοδα από την πηγή αυτή καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Υπηρεσίες τεχνολογικής υποστήριξης

Τα έσοδα από υπηρεσίες τεχνολογικής υποστήριξης καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Λοιπές υπηρεσίες

Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Έσοδα από Τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει ένδειξη για απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

5.3.18. Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στο κόστος που ταυτίζεται με την εύλογη αξία της μελλοντικής πληρωμής για τις αγορές των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται μέχρι 60 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

5.3.19. Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (“Κατάσταση Αποτελεσμάτων”), σε δεδουλευμένη βάση.

Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ’ ευθείας στα ίδια Κεφάλαια, καθαρή από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος (μέχρι την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων), ενώ καταχωρείται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

5.3.20. Κέρδη / (Ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας το μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο ως ίδιες μετοχές.

Τα απομειωμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της Μητρικής (αφού αυτό προσαρμοστεί με τις επιδράσεις όλων των δυνητικών τίτλων μετοχών που απομειώνουν τη συμμετοχή) με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση όλων των δυνητικών τίτλων μετοχών που απομειώνουν τη συμμετοχή), εξαιρώντας το μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο ως κοινές μετοχές).

5.3.21. Έρευνα και ανάπτυξη

Οι δαπάνες για ερευνητικές δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται με την προοπτική να αποκτήσει η Εταιρεία νέες τεχνικές γνώσεις και αντιλήψεις, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι αναπτυξιακές δραστηριότητες προϋποθέτουν την εκπόνηση μελέτης ή προγράμματος για την παραγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών. Τα έξοδα ανάπτυξης κεφαλαιοποιούνται μόνο αν το κόστος ανάπτυξης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, το προϊόν ή η διαδικασία είναι παραγωγικά, τεχνικά και εμπορικά υλοποιήσιμη, αναμένονται στο μέλλον οικονομικά οφέλη, και ο Όμιλος έχει την πρόθεση, έχοντας ταυτόχρονα στη διάθεση του επαρκείς πόρους, να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Η κεφαλαιοποίηση των δαπανών περιλαμβάνει το κόστος των άμεσων εξόδων συμβουλευτικών υπηρεσιών, την άμεση εργασία και κατάλληλη αναλογία των γενικών εξόδων. Λοιπές δαπάνες ανάπτυξης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Οι δαπάνες ανάπτυξης που έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης και δεν τίθεται ένδειξη απομείωσης.

Μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο στο οποίο αναφέρονται. Όλες οι άλλες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για εσωτερικώς δημιουργούμενη υπεραξία και εμπορικά σήματα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Η απόσβεση βασίζεται στο κόστος του περιουσιακού στοιχείου μείον την υπολειμματική αξία του. Η απόσβεση αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων από την ημερομηνία που είναι διαθέσιμα για χρήση. Η ωφέλιμη ζωή για την τρέχουσα και συγκριτική περίοδο στην κεφαλαιοποίηση κόστους Ανάπτυξης είναι 10 χρόνια.

Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από τη διαγραφή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Αυτό το κέρδος ή η ζημιά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

5.3.22. Ίδιες μετοχές

Είναι οι μετοχές ΕΧΑΕ που αγοράζονται, μέσω Χρηματιστηρίου, από την Εταιρεία ή θυγατρική του Ομίλου μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Η αξία κτήσης καθώς και τα έξοδα απόκτησης των Ιδίων μετοχών απεικονίζονται βάσει ΔΠΧΑ στην καθαρή θέση αφαιρετικά του μετοχικού κεφαλαίου.

5.3.23. Πολιτική μισθώσεων

Ο καθορισμός του κατά πόσο μία συναλλαγή εμπεριέχει μίσθωση ή όχι βασίζεται στην ουσία της συναλλαγής κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης, δηλαδή κατά πόσο η εκπλήρωση της συναλλαγής εξαρτάται από τη χρησιμοποίηση ενός ή περισσότερων περιουσιακών στοιχείων ή κατά πόσο η συναλλαγή εκχωρεί δικαιώματα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος ως μισθωτής:

Περιπτώσεις μισθώσεων περιουσιακών στοιχείων από τρίτους όπου ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Όλες οι μισθώσεις του Ομίλου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αναφέρονται σε μισθώσεις χώρων γραφείων κτλ.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής:

Περιπτώσεις εκμισθώσεων περιουσιακών στοιχείων σε τρίτους όπου ο Όμιλος δεν μεταβιβάζει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ενός περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έσοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα αρχικά άμεσα κόστη που επιβαρύνουν τους εκμισθωτές κατά τη διαπραγμάτευση μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με το έσοδο της μίσθωσης.

Ο Όμιλος εκμισθώνει χώρους γραφείων. Οι μισθώσεις αυτές αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

5.3.24. Προσδιορισμός εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι η τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2016 προσδιορίστηκε με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση από τη Διοίκηση. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ή είναι αυτά περιορισμένα από ενεργές χρηματαγορές οι αποτιμήσεις των εύλογων αξιών έχουν προκύψει από την εκτίμηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν.

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική επιμέτρησης:

Επίπεδο 1: Διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις,

Επίπεδο 2: Λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα,

Επίπεδο 3: Τεχνικές που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επίσης, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου δεν υπήρξε μεταβολή στο σκοπό κάποιου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που θα οδηγούσε σε διαφορετική ταξινόμηση αυτού του στοιχείου.

Τα ποσά με τα οποία εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, τα διαθέσιμα, οι απαιτήσεις και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες τους αξίες λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους. Κατά συνέπεια δεν υφίστανται διαφορές μεταξύ των εύλογων αξιών και των αντίστοιχων λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού. Η Εταιρεία δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

5.3.25. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

A) Αλλαγές λογιστικών πολιτικών και γνωστοποιήσεις

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν υιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση εκτός από τα παρακάτω πρότυπα τα οποία η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν υιοθετήσει κατά την 1 Ιανουαρίου 2016.

- **ΔΛΠ 27 Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις (τροποποίηση)**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Η τροποποίηση αυτή θα επιτρέψει στις οντότητες να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης για επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις τους και θα βοηθήσει σε ορισμένες δικαιοδοσίες τη μετάβαση

των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων στα ΔΠΧΑ μειώνοντας τα κόστη συμμόρφωσης χωρίς τον περιορισμό της πληροφόρησης που είναι διαθέσιμη στους επενδυτές. Το συγκεκριμένο πρότυπο δεν έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΛΠ 1: Πρωτοβουλία σχετικά με τις γνωστοποιήσεις (Τροποποίηση)**

Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων ενθαρρύνουν περαιτέρω τις εταιρείες να εφαρμόζουν την επαγγελματική τους κρίση στον καθορισμό των πληροφοριών που πρέπει να γνωστοποιηθούν και πώς να τις παρουσιάζουν στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016. Αυτές οι περιορισμένες έκτασης τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 διευκρινίζουν, παρά αλλάζουν σημαντικά, τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 1. Οι τροποποιήσεις αφορούν τη σημαντικότητα, τη σειρά των σημειώσεων, τα υποσύνολα και το διαχωρισμό, τις λογιστικές πολιτικές και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (OCI) που προκύπτουν από τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Το συγκεκριμένο πρότυπο δεν έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΛΠ 16 Ενσώματα πάγια και ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Τροποποιήσεις): Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Η τροποποίηση αυτή αποσαφηνίζει την αρχή του ΔΛΠ 16 *Ενσώματα Πάγια* και του ΔΛΠ 38 *Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία* ότι τα έσοδα αντανakλούν τις οικονομικές ωφέλειες που δημιουργούνται από τη λειτουργία μιας επιχείρησης (της οποίας το περιουσιακό στοιχείο αποτελεί μέρος) αντί των οικονομικών ωφελειών που καταναλώνονται μέσω χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Ως αποτέλεσμα, ο λόγος των εσόδων που δημιουργούνται προς το σύνολο των εσόδων που αναμένεται να δημιουργηθούν, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απόσβεση των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις για την απόσβεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Το συγκεκριμένο πρότυπο δεν έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Τροποποίηση): Λογιστικοποίηση απόκτησης συμμετοχικών τίτλων σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Το ΔΠΧΑ 11 αναφέρεται στο λογιστικό χειρισμό των συμμετοχών σε κοινοπραξίες και κοινές επιχειρήσεις. Η τροποποίηση προσθέτει νέες οδηγίες σχετικά με τη λογιστικοποίηση της απόκτησης συμμετοχής σε μια κοινή επιχείρηση που αποτελεί επιχείρηση σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και διευκρινίζει τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τις αποκτήσεις αυτές. Το συγκεκριμένο πρότυπο είναι εκτός πεδίου δράσης του Ομίλου.

- **ΔΛΠ 19 Παροχές σε εργαζομένους (Τροποποίηση): Εισφορές των εργαζομένων**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για εισφορές από εργαζομένους ή τρίτους σε προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο στόχος της τροποποίησης είναι η απλοποίηση του λογιστικού χειρισμού των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας των εργαζομένων, για παράδειγμα, για τις εισφορές των εργαζομένων που υπολογίζονται σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του μισθού. Η συγκεκριμένη τροποποίηση του προτύπου δεν εφαρμόζεται από τον Όμιλο και την Εταιρεία.

- **ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: Επενδυτικές επιχειρήσεις: Εφαρμογή της Εξαίρεσης Ενοποίησης (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν τρία ζητήματα που προκύπτουν στην πράξη κατά την εφαρμογή της εξαίρεσης ενοποίησης των εταιρειών επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η εξαίρεση από την παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ισχύει σε μητρική εταιρεία που είναι θυγατρική μιας εταιρείας επενδύσεων, όταν η εταιρεία επενδύσεων

επιμετρά όλες τις θυγατρικές στην εύλογη αξία. Επίσης, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μόνο μία θυγατρική, η οποία δεν αποτελεί η ίδια μία εταιρεία επενδύσεων και παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης στην εταιρεία επενδύσεων ενοποιείται. Όλες οι άλλες θυγατρικές της εταιρείας επενδύσεων επιμετρώνται σε εύλογη αξία. Τέλος, οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28 *Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες* επιτρέπουν στον επενδυτή, κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης, να διατηρήσουν η επιμέτρηση της εύλογης αξίας που εφαρμόζεται από τη συγγενή εταιρεία της εταιρείας επενδύσεων ή κοινοπραξία στις συμμετοχές της σε θυγατρικές. Το συγκεκριμένο πρότυπο είναι εκτός πεδίου δράσης του Ομίλου.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2010 -2012**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015.
 - **ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών:** Η αναβάθμιση αυτή τροποποιεί τους ορισμούς «προϋπόθεση κατοχύρωσης» και «συνθήκες αγοράς» και προσθέτει τους ορισμούς «όρος απόδοσης» και «όρος υπηρεσίας» (που προηγουμένως ήταν μέρος του ορισμού της «προϋπόθεσης κατοχύρωσης»).
 - **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων:** Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι το ενδεχόμενο αντάλλαγμα σε μία απόκτηση επιχείρησης που δεν κατατάσσεται στην καθνή θέση, μεταγενέστερα επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ανεξάρτητα από το εάν εμπύπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 *Χρηματοοικονομικά Μέσα*.
 - **ΔΠΧΑ 8 Λειτουργικοί Τομείς:** Η αναβάθμιση αυτή απαιτεί από μια οικονομική οντότητα να γνωστοποιεί τις κρίσεις της διοίκησης σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων συνάθροισης στους λειτουργικούς τομείς και διευκρινίζει ότι η οντότητα θα πρέπει να παρέχει συμφωνίες μεταξύ του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των τομέων και των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας μόνο εάν πραγματοποιείται τακτική αναφορά των περιουσιακών στοιχείων του τομέα.
 - **ΔΠΧΑ 13 Επιμέτρηση Εύλογης αξίας:** Αυτή η αναβάθμιση στην βάση συμπεράσματος του ΔΠΧΑ 13 διευκρινίζει ότι η έκδοση του ΔΠΧΑ 13 και η τροποποίηση των ΔΠΧΑ 9 και ΔΛΠ 39 δεν απομάκρυνε την δυνατότητα επιμέτρησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τα οποία δεν υπάρχει δηλωμένο επιτόκιο, στην τιμολογιακή τους αξία χωρίς προεξόφληση, εφόσον η επίπτωση της μη προεξόφλησης είναι ασήμαντη.
 - **ΔΛΠ 16 Ενσώματα Πάγια:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν ένα στοιχείο ενσώματων παγίων αναπροσαρμόζεται, η μικτή λογιστική αξία του προσαρμόζεται κατά τρόπο που να συνάδει με την αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας.
 - **ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικών διοικητικών στελεχών στην αναφέρουσα οικονομική οντότητα ή στη μητρική εταιρεία της αναφέρουσας οικονομικής οντότητας, αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της αναφέρουσας οικονομικής οντότητας.
 - **ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αναπροσαρμόζεται, η μικτή λογιστική αξία του προσαρμόζεται κατά τρόπο που να συνάδει με την αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας.
- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2012 -2014**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016.
 - **ΔΠΧΑ 5 Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπήσεις Δραστηριότητες:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μία άλλη (πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν θα πρέπει να θεωρείται ένα νέο σχέδιο πώλησης, αλλά σαν μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησης.

- **ΔΠΧΑ 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η σύμβαση εξυπηρέτησης που περιλαμβάνει αμοιβή μπορεί να αποτελέσει συνεχιζόμενη συμμετοχή σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Επίσης, η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 σχετικά με τον συμψηφισμό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν απαιτούνται στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις.
- **ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζομένους:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αξιολόγηση της ύπαρξης ενεργούς αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων αξιολογείται με βάση το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται η υποχρέωση, όχι στη χώρα όπου βρίσκεται η υποχρέωση. Όταν δεν υπάρχει ενεργή αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα σε αυτό το νόμισμα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.
- **ΔΛΠ 34 Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι απαιτούμενες ενδιάμεσες γνωστοποιήσεις πρέπει να βρίσκονται είτε στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στην ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ., στην Έκθεση Διαχείρισης ή στην Έκθεση κινδύνου). Το ΣΔΛΠ διευκρίνισε ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να είναι στη διάθεση των χρηστών με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Εάν οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

Β) Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και η Εταιρεία / Όμιλος δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα

- **ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα – Ταξινόμηση και επιμέτρηση**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 συγκεντρώνει τις φάσεις του έργου των χρηματοοικονομικών μέσων και αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση* και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

Αν και ο Όμιλος δεν έχει ακόμη προβεί σε λεπτομερή αξιολόγηση της ταξινόμησης και επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κατέχει σήμερα, εκτιμάται ότι πιθανότατα αυτά θα συνεχίσουν να επιμετρώνται στην ίδια βάση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 και, κατά συνέπεια, ο Όμιλος δεν αναμένει σημαντική επίπτωση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού του λόγω εφαρμογής του νέου ΔΠΧΑ.

- **ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 15: Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Αποσαφηνίσεις)**

Οι αποσαφηνίσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Στόχος είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, σχετικά με: (α) το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρισίμο», (β) των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και (γ) των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά ή επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Οι αποσαφηνίσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση έχει πραγματοποιήσει μια αρχική αξιολόγηση για τον αντίκτυπο στις περιοχές που ενδέχεται να επηρεαστούν από την εφαρμογή του εν λόγω προτύπου. Ο Όμιλος θεωρεί ότι η εφαρμογή των νέων κανόνων δεν θα επηρεάσει τις οικονομικές καταστάσεις του.

- **ΔΠΧΑ 16: Μισθώσεις**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή («εκμισθωτή»). Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει το πρότυπο αυτό. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του**

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος (Τροποποιήσεις): Αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017, και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Για παράδειγμα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το λογιστικό χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών στοιχείων όταν η οικονομική οντότητα δεν επιτρέπεται να εκπέσει τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές για φορολογικούς σκοπούς ή όταν έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να διακρατήσει τους χρεωστικούς τίτλους μέχρι την αντιστροφή των μη πραγματοποιηθεισών ζημιών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 7: Καταστάσεις Ταμειακών Ροών (Τροποποιήσεις): Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017, και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να επιτρέψει στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 2: Ταξινόμηση και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις παρέχουν απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό (α) των επιπτώσεων των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και των προϋποθέσεων που δε συνιστούν κατοχύρωση, στην επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, (β) παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών με δυνατότητα συμψηφισμού των υποχρεώσεων παρακρατούμενων φόρων και (γ) το λογιστικό χειρισμό των τροποποιήσεων όρων και προϋποθέσεων παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών, η οποία διαφοροποιεί την ταξινόμηση μιας συναλλαγής από διακανονισμό σε μετρητά σε συναλλαγή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 40: Μεταφορές σε Επενδύσεις σε Ακίνητα (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πότε μία οντότητα μεταφέρει ένα ακίνητο, συμπεριλαμβανομένου ακινήτου υπό κατασκευή ή αξιοποίηση, σε ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι μεταβολή της χρήσης ενός ακινήτου πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα και υπάρχει σαφής ένδειξη της μεταβολής αυτής. Απλά η αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου, δεν αποδεικνύει μεταβολή στη χρήση του. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 22: Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές**

Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό συναλλαγών που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία εξετάζει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπου η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματική υποχρέωση που προκύπτουν από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής, πριν από την αρχική αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Η διερμηνεία αναφέρει ότι η ημερομηνία συναλλαγής, για τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης ενός μη χρηματικού στοιχείου προκαταβολής ή ενός αναβαλλόμενου εσόδου. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολών, η οικονομική οντότητα πρέπει να καθορίσει την ημερομηνία συναλλαγής για κάθε μία πληρωμή και είσπραξη προκαταβολής. Η διερμηνεία δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014 -2016**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 για το ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποίηση

συμμετοχών σε άλλες οντότητες και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 για το ΔΠΧΑ 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς και το ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες για το οποίο επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι αναβαθμίσεις αυτές δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση του Ομίλου θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς:** η αναβάθμιση αυτή διαγράφει τις βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις για γνωστοποιήσεις χρηματοπιστωτικών μέσων, παροχών σε εργαζομένους και εταιρειών επενδύσεων, κατά την πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς.
- **ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες:** Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή της επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία που κατέχεται από οντότητα η οποία είναι οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων ή παρόμοια οικονομική οντότητα, δύναται να διενεργείται χωριστά για κάθε επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία, κατά την αρχική αναγνώριση.
- **ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οντότητες:** Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12, εκτός από τις γνωστοποιήσεις για συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες σχετικά με θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εφαρμόζονται για τη συμμετοχή μιας οικονομικής οντότητας σε μία θυγατρική, κοινοπραξία ή συγγενή επιχείρηση που κατατάσσεται ως κατεχόμενη προς πώληση, ως κατεχόμενη για διανομή ή ως διακοπείσα δραστηριότητα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5.

5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή του καθώς και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς.

Στον Όμιλο ανήκει και η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015. Αν και η διαχείριση κινδύνου του Ομίλου αφορά το σύνολο των εταιριών και των κατηγοριών κινδύνου, αναγνωρίζεται ότι λόγω του ρόλου της στην αγορά η ATHEXClear αντιμετωπίζει και πρέπει να διαχειριστεί το σημαντικότερο κίνδυνο.

Το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR (European Market Infrastructure Regulation).

Υπό το πρίσμα αυτών των κανονιστικών απαιτήσεων, ο Όμιλος ακολουθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την διαχείριση κινδύνου ώστε να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής

αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Εντός του 2016, συνεχίσθηκε η ενδυνάμωση της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για την ATHEXClear, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη με τον κανονισμό EMIR. Συγκεκριμένα, πέρα από ειδικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην ATHEXClear, το περιβάλλον διαχείρισης κινδύνου διαμορφώνεται με τη συμμετοχή των παρακάτω μονάδων:

Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.

Επιτροπή Κινδύνου, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.

Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.

Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης της ATHEXClear, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείρισή τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνομosύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.

Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer), προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνου, ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οργανωτικές Μονάδες, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπíπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στην διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου.

Ενιαία διαχείριση κινδύνων

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων: Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημία. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.

Έλεγχος Κινδύνων: Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.

Περιορισμός των Κινδύνων: Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που

ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.

Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων: Ο Όμιλος διαθέτει ένα πλήρες σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων. Συγκεκριμένα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear παρακολουθεί τα επίπεδα κινδύνου της εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας).
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου και από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών).

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Περιγραφή κατηγοριών και κυρίων παραγόντων κινδύνου

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο κίνδυνο αγοράς για τις δραστηριότητές του. Η ATHEXClear, ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος στην εκκαθάριση αξιών και παραγώγων προϊόντων, τοποθετεί τους χρηματοοικονομικούς πόρους της μόνο σε μετρητά στην Τράπεζα της Ελλάδος. Οι Εταιρείες ATHEX και ATHEXCSD επενδύουν τα ταμειακά διαθέσιμα τους αποκλειστικά σε προθεσμιακές καταθέσεις σε Ελληνικές συστημικές τράπεζες καθώς και ξένες τράπεζες με άριστη αξιολόγηση. Σε κάθε περίπτωση, ο Όμιλος παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να φέρει σε κίνδυνο αγοράς και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων που εφαρμόζει. Πιο συγκεκριμένα:

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία του Ομίλου, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι ελάχιστες. Ειδικότερα ο κίνδυνος που αναλαμβάνει η ATHEXClear αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο των μέτρων διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζονται για τη δραστηριότητα εκκαθάρισης. Η ATHEXClear παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να φέρει σε ξένο νόμισμα, και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι συναλλαγματικού κινδύνου.

Κίνδυνος Επιτοκίων: Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής της αξίας των χρεογράφων που κατέχει. Την 31/12/2016 ο Όμιλος κατείχε (μέσω της Εταιρείας Ελληνικά Χρηματιστήρια –Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη

Εταιρεία Συμμετοχών) μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που προήλθαν από την ανταλλαγή ομολόγων της Τράπεζας Πειραιώς ονομαστικής αξίας €4.000.000 από ίσης αξίας μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που προέκυψαν από την πρόσφατη ανακεφαλαιοποίηση της τράπεζας. Συγκεκριμένα έλαβε 13.365.316 μετοχές με ονομαστική τιμή €0,30 ανά μετοχή. Η τιμή διαπραγμάτευσης των μετοχών της την 31.12.2016 ήταν €0,209.

Η Εταιρεία σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 επιβάρυνε τα αποτελέσματα του εννεάμηνου 2016 με τη ζημιά €2,2 εκ. (30.9.2016:0,134), ενώ κατά την 31.12.2016 εμφανίζει τη θετική απόκλιση του τέταρτου τριμήνου (σε €0,209 από €0,134) ύψους €1.002 χιλ. στον πίνακα λοιπών εισοδημάτων. Σε περίπτωση που η τιμή της μετοχής διαφοροποιηθεί κατά 10 basis points από την τιμή της 31.12.2016 (από 0,209 σε 0,209209), τα έσοδα αποτίμησης διαφοροποιούνται κατά +/- €3 χιλ.

Πιστωτικός Κίνδυνος και Κίνδυνος Ρευστότητας: Ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος, όπως περιγράφεται στις επόμενες παραγράφους.

Πέραν του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου που αντιμετωπίζει η ATHEXClear, ο Όμιλος αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο που προέρχεται μόνο από την επένδυση των ταμειακών διαθεσίμων σε ελληνικά συστημικά πιστωτικά ιδρύματα καθώς και σε ξένες τράπεζες με καλή αξιολόγηση που λειτουργούν στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής, ορίζονται συγκεκριμένες αρχές για τις ρυθμίσεις τοποθέτησης των ταμειακών διαθεσίμων. Ειδικά για την ATHEXClear οι τοποθετήσεις κεφαλαίων γίνονται κατά κανόνα στην Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την έκθεσή της σε κίνδυνο.

Πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου (credit counterparty risk)

Η ATHEXClear έχει λάβει βάσει των αποφάσεων 5, 6 και 7/556/8.7.2010 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, άδειες διαχειριστή και λειτουργίας για τα συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών επί άυλων αξιών (Σύστημα Αξιών) και επί παραγώγων (Σύστημα Παραγώγων). Βάσει των ιδιοτήτων αυτών, η ATHEXClear φέρει τον κίνδυνο αθέτησης από τα Εκκαθαριστικά Μέλη των υποχρεώσεων εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών όπως αυτές περιγράφονται στους Κανονισμούς (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ή «credit counterparty risk»). Επιπλέον, η ATHEXClear από τις 22 Ιανουαρίου 2015 έχει αδειοδοτηθεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υπό τον Κανονισμό EMIR και έχει ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Η ATHEXClear έχει θεσπίσει και εφαρμόζει σειρά μηχανισμών και χρηματοπιστωτικών πόρων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνει και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος γενικότερα σε σχέση με το εύρος και την κλίμακα των συναλλαγών των οποίων έχει αναλάβει την εκκαθάριση. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζει η ATHEXClear περιγράφονται στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων», Στο «Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου» καθώς και στις σχετικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της ATHEXClear.

Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εκκαθαριστικού Μέλους, η Ε.Π.Ε.Υ. ή το Πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες ελάχιστες προϋποθέσεις χρηματοοικονομικής και λειτουργικής επάρκειας που ορίζονται στους Κανονισμούς Εκκαθάρισης και οι οποίες πρέπει να πληρούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του.

Τόσο για την Αγορά Αξιών όσο και για την Αγορά Παραγώγων, η ATHEXClear εκκαθαρίζει τις συναλλαγές αναλαμβάνοντας το ρόλο του Κεντρικού Αντισυμβαλλομένου. Για την κάλυψη του κινδύνου έναντι των εκκαθαριστικών μελών της η ATHEXClear παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση (τέλος ημέρας αλλά και ενδοημερησίως σε σχεδόν πραγματικό χρόνο) περιθώριο ασφάλισης για κάθε λογαριασμό εκκαθάρισης των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει τις αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και κινητών αξιών. Επίσης διαχειρίζεται τα Κεφάλαια Εκκαθάρισης των δύο αγορών τα οποία λειτουργούν ως κεφάλαια αλληλοασφαλιστικού χαρακτήρα («risk sharing fund») και στο οποίο εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Βάσει των περιθωρίων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε συνεχή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος των Κεφαλαίων Εκκαθάρισης επανυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο των απαιτήσεων που θέτει ο EMIR, δηλαδή την απορρόφηση ζημιών πέραν των περιθωρίων ασφάλισης σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων ομάδας εκκαθαριστικών μελών υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

Τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται εξετάζονται ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά πιθανά σενάρια (Margin/Haircut Back-Testing, Default Fund Coverage under Stress).

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης είναι χαμηλός γιατί ο κίνδυνος δεν συγκεντρώνεται σε ένα μόνο πελάτη.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνολικά για τον Όμιλο διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων.

Ειδικότερα για την ATHEXClear, στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά σε πληρωμές και διακανονισμούς σε όλα τα σχετικά νομίματα που καθίστανται πληρωτέα, στο τέλος κάθε ημέρας ή και, εφόσον απαιτείται, σε ενδοημερήσια βάση. Η εκτίμηση του ύψους των υποχρεώσεων της ATHEXClear γίνεται τόσο βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου, όσο και βάσει πιθανών, αλλά απρόβλεπτων, γεγονότων.

Η διαθέσιμη ρευστότητα της ATHEXClear εξετάζεται ως προς τα κριτήρια που θέτει ο EMIR. Σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά εύλογα σενάρια, ακραίων συνθηκών αγοράς εξετάζεται αν επαρκούν τα ρευστά διαθέσιμα που θα απαιτηθούν μετά την αθέτηση των υποχρεώσεων από δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών στα οποία η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση ρευστότητας για το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα). Επίσης παρακολουθούνται οι ανάγκες ρευστότητας στο σύνολο της ATHEXClear με ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας (liquidity gap analysis) σε καθημερινή βάση.

Ο Όμιλος δεν έχει δάνεια καθώς και λοιπές υποχρεώσεις άνω των 12 μηνών.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν επιδιώκει να αναλάβει λειτουργικό κίνδυνο, αλλά αποδέχεται ότι ο λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα την αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών ή των ανθρώπων. Πιο συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται ότι λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει, μεταξύ άλλων, λόγω: εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών (outsourcing), εποπτικής και κανονιστικής μη συμμόρφωσης, αποτυχίας της επιχειρησιακής συνέχειας, κινδύνων πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών και εκτέλεσης έργων.

Ο λειτουργικός κίνδυνος διατηρείται σε αποδεκτά επίπεδα, μέσω ενός συνδυασμού ορθής εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων, ισχυρών συστημάτων και ελέγχων και δομών ορίων ανοχής.

Κατά το 2016 υπήρξαν πολύ περιορισμένες περιπτώσεις διακοπής της λειτουργίας διαπραγμάτευσης λόγω μη διαθεσιμότητας των πληροφοριακών συστημάτων, οι οποίες διερευνήθηκαν, επιλύθηκαν οι αιτίες τους και λήφθηκαν μέτρα για την μη επανεμφάνισή τους. Δεν υπήρξε σημαντική διακοπή λειτουργίας των υπολοίπων δραστηριοτήτων (εκκαθάριση, διακανονισμός, καταχώριση) του Ομίλου οφειλόμενη σε αστοχία ή μη διαθεσιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων ή σε ανθρώπινο λάθος. Δεν προέκυψαν μείζονες ζημίες και χρηματικές απαιτήσεις οφειλόμενες σε δικαστικές διαφορές (νομικά και δικαστικά έξοδα) ή σε μη συμμόρφωση προς το εποπτικό πλαίσιο και τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Επίσης δεν αντιμετωπίστηκαν ζημίες λόγω εξωτερικών γεγονότων.

Μέτρα μείωσης λειτουργικού κινδύνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου που εμπεριέχεται στις λειτουργίες και τις δραστηριότητές του, καθώς επίσης και την ανάγκη διατήρησης επαρκών κεφαλαίων, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο τύπο κινδύνου.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για λειτουργικούς κινδύνους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του βασικού δείκτη (Basic Indicator Approach - BIA), ενώ έχει θεσπισθεί και το πλαίσιο συστηματικής παρακολούθησης του λειτουργικού κινδύνου.

Τα σημαντικότερα μέτρα μείωσης του λειτουργικού κινδύνου είναι η εφαρμογή σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για το σύνολο των κρίσιμων υπηρεσιών του Ομίλου, η σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων καθώς και μέτρα διασφάλισης της συμμόρφωσης σε νέους κανονισμούς. Ειδικά η ATHEXClear ακολουθεί συγκεκριμένη μεθοδολογία διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου σύμφωνα με το οποίο διενεργεί σε τακτική βάση RCSA1 για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων και το καθορισμό KRIs, διατηρεί βάση δεδομένων ζημιών (loss data base2), παράγει τακτικές αναφορές και προγραμματίζει δράσεις για την βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων.

Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity plan)

Ο Όμιλος έχει επεξεργασθεί και θέσει σε λειτουργία κατάλληλες υποδομές και σχέδιο έκτακτης ανάκαμψης των λειτουργιών του, που περιλαμβάνουν:

- *Λειτουργία εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου (Disaster Recovery site):* Ο Όμιλος συντηρεί εναλλακτικό μηχανογραφικό κέντρο για τα πληροφοριακά του συστήματα. Επίσης ο Όμιλος έχει λάβει πιστοποίηση κατά το διεθνές πρότυπο επιχειρησιακής συνέχειας ISO-22301.
- *Συγκρότηση ομάδων διαχείρισης κρίσεων και διαχείρισης εκτάκτων συμβάντων:* Οι ομάδες αυτές έχουν σκοπό τη διατήρηση της συνέχειας παροχής των υπηρεσιών διαπραγμάτευσης σε περίπτωση απρόβλεπτου γεγονότος. Έχουν καθορισθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες και έχουν ανατεθεί σε ειδικώς εκπαιδευμένα στελέχη του Ομίλου.
- *Υπαρξη εφεδρικών πληροφοριακών συστημάτων:* Τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν στο κέντρο δεδομένων της έδρας του Ομίλου. Το κέντρο δεδομένων αποτελείται από δύο, ανεξάρτητα ως προς τη χωροθέτηση, τις υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες τεχνολογικές υπηρεσίες, κατοπτρικά –επιμέρους- κέντρα δεδομένων, ώστε να υπάρχει πλεονασμός (redundancy) και αυξημένη διαθεσιμότητα (high availability) διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία των συστημάτων.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Λειτουργικοί κίνδυνοι τους οποίους ο Όμιλος δεν δύναται ή δεν επιθυμεί να αναλάβει, μεταφέρονται σε ασφαλιστικές εταιρείες. Η διαχείριση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων πραγματοποιείται κεντρικά για όλο τον Όμιλο ώστε να επιτυγχάνονται οι καλύτερες υπηρεσίες και οι επωφελέστεροι όροι. Συγκεκριμένα, οι καλύψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε αστική ευθύνη έναντι τρίτων και επαγγελματική ευθύνη (DFL/PI) και σε αστική ευθύνη μελών ΔΣ και στελεχών (D&O).

Κανονιστική συμμόρφωση

Με βασικούς στόχους τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, τους κανονισμούς και τις πολιτικές, τη μέτρηση και ελαχιστοποίηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη μη συμμόρφωση στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, έχει συσταθεί μονάδα κανονιστικής συμμόρφωσης που λειτουργεί ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες της Εταιρείας με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού EMIR. Βασικές αρμοδιότητες της μονάδας είναι:

- Η παρακολούθηση αλλαγών θεσμικού και εποπτικού πλαισίου και ενημέρωση Δ.Σ., Επιτροπής Ελέγχου και προσωπικού.
- Η διενέργεια συγκριτικής ανάλυσης μεταξύ υφιστάμενης και μελλοντικής κατάστασης που επιφέρουν οι θεσμικές και εποπτικές αλλαγές.
- Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης της εταιρείας στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαχείριση αιτημάτων σχετικά με θέματα συμμόρφωσης.
- Η μέτρηση και παρακολούθηση του κινδύνου συμμόρφωσης.

¹ Risk Control Self-Assessment (RCSA): σε τακτικά διαστήματα η ATHEXClear διεξάγει workshops για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας σε επίπεδο διαδικασιών και των ορισμό Key Risk Indicators (KRIs).

² Loss Database: σε καθημερινή βάση ενημερώνεται η βάση δεδομένων με γεγονότα λειτουργικού κινδύνου ανεξάρτητα από το ύψος ζημίας.

Ειδικά για την ATHEXClear, είναι σε εφαρμογή, οι πολιτικές σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων, την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, την διαχείριση παραπόνων εκκαθαριστικών μελών, τις αποδοχές του προσωπικού, των στελεχών και των μελών ΔΣ και τη διαχείριση των αρχείων της, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού EMIR.

Επιχειρηματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι εξαρτάται από τις μακροοικονομικές εξελίξεις και ότι επηρεάζεται από εξωτερικά γεγονότα όπως μεταβολές στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των αγορών κεφαλαίου, μεταβολές στη διεθνή και εγχώρια οικονομική κατάσταση, κανονιστικές και ρυθμιστικές εξελίξεις, μεταβολές στο φορολογικό καθεστώς και στη τεχνολογία κ.λπ. Τέτοια γεγονότα μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην ανάπτυξη και βιωσιμότητα του Ομίλου προκαλώντας μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, μείωση των αναμενόμενων κερδών, αδυναμία ρευστοποίησης ή και απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς και συστηματικά τις εξελίξεις και προσαρμόζεται στο διαμορφούμενο περιβάλλον.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για Επιχειρηματικούς κινδύνους.

5.5. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ATHEXClear ΣΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ EMIR

Ο Κανονισμός EMIR (European Market Infrastructure Regulation) ρυθμίζει θέματα σχετικά με εξωχρηματιστηριακά Παράγωγα, Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους και Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών. Αποτελεί τμήμα ευρύτερων ρυθμιστικών πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο (Θέσπιση Ευρωπαϊκών Εποπτικών αρχών, CSDR, CRD IV, MIFID/MIFIR, CPSS/IOSCO Principles for FM/s).

Ο κανονισμός EMIR ρυθμίζει ενιαίες απαιτήσεις για τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων των CCP (και Διαλειτουργικότητας), απαιτήσεις εκκαθάρισης και διαχείρισης διμερούς κινδύνου για τα OTC παράγωγα, υποχρεώσεις αναφοράς των παραγώγων σε Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών και ενιαίες απαιτήσεις για τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων, των Αρχείων Καταγραφής Συναλλαγών. Ο Κανονισμός EMIR αφορά τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους CCP, Εκκαθαριστικά Μέλη, Αντισυμβαλλόμενους Συμβάσεων Παραγώγων (και μη χρηματοοικονομικούς όπου προβλέπεται), αρχεία καταγραφής συναλλαγών και τόπου διαπραγμάτευσης (όπου προβλέπεται).

Οι βασικοί στόχοι του EMIR είναι:

- αύξηση διαφάνειας. Λεπτομερείς πληροφορίες για τις συναλλαγές σε παράγωγα πρέπει να αναφέρονται σε αρχείο καταγραφής συναλλαγών όπου έχουν πρόσβαση οι εποπτικές αρχές. Τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών δημοσιεύουν συγκεντρωτικά στοιχεία για τις θέσεις ανά κατηγορία παραγώγου που είναι προσβάσιμα στους συμμετέχοντες.
- μείωση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλόμενου. Υποχρέωση εκκαθάρισης σε CCP για τυποποιημένα συμβόλαια. Αυστηροί κανόνες λειτουργίας και εποπτείας για τους CCP. Κανόνες μετριασμού κινδύνου για παράγωγα που δεν εκκαθαρίζονται σε CCP.
- μείωση του λειτουργικού κινδύνου. Χρήση ηλεκτρονικών μέσων για την έγκαιρη επιβεβαίωση των όρων των συμβάσεων εξωχρηματιστηριακών παραγώγων.

Η ATHEXClear ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος στην αγορά παραγώγων έπρεπε να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις του Κανονισμού, δηλαδή έπρεπε να προσαρμόσει την χρηματοοικονομική της διάρθρωση και την οργανωτική της δομή ώστε να επαναδιοδοτηθεί από την αρμόδια αρχή, η οποία είναι υπεύθυνη για την άδεια λειτουργίας και εποπτείας CCP που είναι εγκατεστημένη στο έδαφος της.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς χορήγησε άδεια λειτουργίας στην ATHEXClear με την υπ' αριθμό 1/704/22.1.2015 απόφαση της.

Παράλληλα υπεγράφη σύμβαση με την Τράπεζα Ελλάδος λόγω της ιδιότητας της ATHEXClear ως άμεσου συμμετέχοντα μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο TARGET2-GR για την ικανοποίηση απαιτήσεων του Κανονισμού EMIR.

5.6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής του διαβάθμισης καθώς και των υγιών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των Μετόχων.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία ελέγχουν την επάρκεια των Ιδίων Κεφαλαίων αλλά και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους χρησιμοποιώντας τον δείκτη συνολικού δανεισμού προς τα Ίδια Κεφάλαια.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές και λουπές εμπορικές υποχρεώσεις	6.805	13.245	1.964	2.880
Λουπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	63	87	50	50
Λουπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	909	775	676	554
Μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(100.017)	(137.235)	(53.547)	(89.174)
Καθαρός δανεισμός (α)	(92.240)	(123.128)	(50.857)	(85.690)
Ίδια Κεφάλαια (β)	140.692	177.900	129.415	163.886
Ίδια Κεφάλαια και καθαρός δανεισμός (α+β)	48.452	54.772	78.558	78.196
Δείκτης μόχλευσης δανεισμού (α/(α+β))	(1,90)	(2,25)	(0,65)	(1,10)

5.7. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Σύμφωνα, με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 8, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στην «διοικητική προσέγγιση». Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η πληροφόρηση που θα γνωστοποιείται για τους λειτουργικούς τομείς πρέπει να είναι αυτή που βασίζεται στις εσωτερικές οργανωτικές και διοικητικές δομές του Ομίλου και της Εταιρείας και στα κυριότερα κονδύλια των εσωτερικών οικονομικών αναφορών που δίνονται στους επικεφαλείς λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων».

Ως **λειτουργικός τομέας** ορίζεται μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών, αξιοποιούμενων στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Στον Όμιλο, το κύριο ενδιαφέρον χρηματοοικονομικής πληροφόρησης επικεντρώνεται στους λειτουργικούς τομείς, εφόσον τα ηλεκτρονικά συστήματα της Εταιρείας - διευθύνονται από την έδρα της- βρίσκονται στη διάθεση των επενδυτών, ανεξάρτητα από την απόσταση που είναι εγκατεστημένοι.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, τα μεγέθη των κύριων δραστηριοτήτων του Ομίλου αναλύονταν στους παρακάτω λειτουργικούς τομείς:

ΟΜΙΛΟΣ	Ανάλυση ανά Τομέα την 31.12.2016									
	Trading	Clearing	Settlement	Data feed	IT	Υπηρεσίες Χρημ/ρίου	Υπηρεσίες Αποθετηρίου	Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	Λοιπά*	Σύνολο
Εσοδα	4.460	8.305	1.398	3.266	320	3.118	2.077	166	3.845	26.955
Εσοδα κεφαλαίων	95	178	30	70	7	67	44	4	82	577
Δαπάνες	(3.522)	(6.558)	(1.104)	(2.579)	(253)	(2.462)	(1.640)	(131)	(3.036)	(21.285)
Αποσβέσεις	(477)	(888)	(149)	(349)	(34)	(333)	(222)	(18)	(411)	(2.881)
Φόροι	(320)	(597)	(100)	(235)	(23)	(224)	(149)	(12)	(277)	(1.937)
Κέρδη μετά από φόρους	236	440	75	173	17	166	110	9	203	1.429
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	5.153	9.595	1.615	3.773	370	3.602	2.400	192	4.443	31.143
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	16.549	30.816	5.187	12.119	1.187	11.569	7.707	616	14.267	100.017
Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	37.801	70.390	11.849	27.681	2.712	26.427	17.604	1.407	32.589	228.460
Σύνολο Ενεργητικού	59.503	110.801	18.651	43.573	4.269	41.598	27.711	2.215	51.299	359.620
Σύνολο Υποχρεώσεων	36.224	67.453	11.355	26.526	2.599	25.324	16.869	1.348	31.230	218.928

Συγκεκριμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης έχουν διαφοροποιηθεί (βλέπε σημ. 5.2)

ΟΜΙΛΟΣ	Ανάλυση ανά τομέα την 31.12.2015									
	Trading	Clearing	Settlement	Data Feed	IT	Υπηρεσίες Χρημ/ρίου	Υπηρεσίες Αποθετηρίου	Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	Λοιπά*	Σύνολο
Εσοδα	5.691	11.078	1.587	3.206	313	6.026	3.211	168	3.755	35.035
Εσοδα Κεφαλαίων	252	491	70	142	14	267	142	7	169	1.554
Δαπάνες	(3.422)	(6.661)	(954)	(1.928)	(188)	(3.623)	(1.931)	(101)	(2.258)	(21.066)
Αποσβέσεις	(337)	(655)	(94)	(190)	(19)	(357)	(190)	(10)	(221)	(2.073)
Φόροι	(717)	(1.395)	(200)	(404)	(39)	(759)	(404)	(21)	(473)	(4.412)
Κέρδη μετά από φόρους	1.467	2.858	409	826	81	1.554	828	43	972	9.038
Πάγια περιουσιακά στοιχεία	5.122	9.970	1.428	2.885	282	5.423	2.890	151	3.380	31.531
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	22.292	43.393	6.216	12.558	1.226	23.604	12.578	658	14.710	137.235
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	77.333	150.536	21.565	43.565	4.253	81.886	43.633	2.283	51.027	476.081
Σύνολο ενεργητικού	104.747	203.899	29.209	59.008	5.761	110.913	59.101	3.092	69.117	644.847
Σύνολο Υποχρεώσεων	75.850	147.648	21.152	42.730	4.172	80.315	42.796	2.239	50.045	466.947

Ο μερισμός των δαπανών έγινε με βάση πάγια ποσοστά μερισμού μεταξύ των τομέων δραστηριότητας.

* Στο σκέλος των εσόδων περιλαμβάνει έσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών, έσοδα Χ-NET και λοιπές υπηρεσίες.

5.8. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

Χρηματιστηριακή αγορά

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έκλεισε την 31.12.2016 στις 643,6 μονάδες, αυξημένος κατά 1,9% από τις 631,4 μονάδες στο τέλος του 2015. Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €41,3 δις, μειωμένη κατά 5,7% σε σχέση με το 2015 (€43,8 δις).

Η συνολική αξία συναλλαγών το 2016 (€15,1 δις) είναι μειωμένη κατά 20,9% σε σχέση με το 2015 (€19,1 δις), ενώ η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών ανήλθε σε €60,5 εκ. έναντι €85,7 εκ. το 2015, εμφανίζοντας μείωση κατά 29,4%.

Σημειώνεται ότι το 2015 το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέμεινε κλειστό για 25 εργάσιμες ημέρες (τις 2 τελευταίες ημέρες του Ιουνίου και όλο τον Ιούλιο) λόγω της τραπεζικής αργίας και της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls).

Στην αγορά παραγώγων, παρόλη την αύξηση κατά 3,3% του συνολικού όγκου συναλλαγών (2016: 15,8 εκ. συμβόλαια, 2015: 15,3 εκ. συμβόλαια), η πτώση των τιμών στην υποκείμενη αγορά μετοχών οδήγησε σε μείωση κατά 40% του μέσου εσόδου ανά συμβόλαιο (2016: €0,105, 2015: €0,175). Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 7,4% (63,5 χιλιάδες συμβόλαια) σε σχέση με το 2015 (68,6 χιλιάδες συμβόλαια).

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αποτελέσματα 2016 του Ομίλου

Ο κύκλος εργασιών του 2016 για τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε €27 εκ., έναντι €35,0 εκ του 2015, σημειώνοντας μείωση της τάξης του 23%. Το 52,5% σχεδόν του κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από τα δικαιώματα από τη διαπραγμάτευση, εκκαθάριση και διακανονισμό των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σε επίπεδο EBITDA το 2016 ανήλθε σε €8,0 εκ έναντι των €15,0 εκ του αντίστοιχου περσινού διαστήματος παρουσιάζοντας μείωση κατά 46,4%.

Η μείωση στα αποτελέσματα προέρχεται κατά κύριο λόγο από τη μείωση της μέσης ημερήσιας αξίας των συναλλαγών κατά 29,4 % στα €60,5 εκ. έναντι των €85,7 εκ. πέρσι.

Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) διαμορφώθηκαν στα €5 εκ., έναντι €12,9 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, σημειώνοντας μείωση κατά 60,1%

Με την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος ύψους €1.937 χιλ. τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους διαμορφώνονται για τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών σε €1,43 εκ., έναντι €9,0 εκ., εμφανίζοντας μείωση της τάξης του 84,2%. Συμπεριλαμβανομένων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (αποτίμηση μετοχών), διαμορφώνονται σε €2,14 εκ. που αντιστοιχούν σε τρία λεπτά (€0,03) ανά μετοχή, έναντι των δεκατεσσάρων λεπτών (€0,14) ανά μετοχή το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, μειωμένα κατά 75%.

Πρέπει να τονιστεί ότι ως συντελεστής φορολογητέων κερδών χρησιμοποιήθηκε από τον Όμιλο το 29%.

Μητρική Εταιρεία του Ομίλου Χρηματιστήριο Αθηνών

Για τη μητρική Εταιρεία Χρηματιστήριο Αθηνών ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε στα €14,1 εκ. μειωμένος κατά 21,6% από το περυσινό έτος, ενώ τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε €4,2 εκ. στο 2016 έναντι των €12,9 εκ. την αντίστοιχη περσινή περίοδο εμφανίζοντας μείωση κατά 67,6%.

5.9. ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('TRADING')

Η συνολική αξία των εσόδων από διαπραγμάτευση συναλλαγών του έτους 2016, ανήλθε σε €4,46 εκ. έναντι των €5,69 εκ., του αντίστοιχου περσινού διαστήματος, παρουσιάζοντας μείωση κατά 21,6%, και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μετοχών	3.965	4.862	3.965	4.862
Παραγώγων	495	826	495	826
ETFs	0	3	0	3
Σύνολο	4.460	5.691	4.460	5.691

Τα έσοδα από τη διαπραγμάτευση των μετοχών ανήλθαν στα €4,0 εκ., έναντι €4,9 εκ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου, εμφανίζοντας μείωση κατά 18,5%. Η μείωση οφείλεται στην μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας του 2016.

Η συνολική αξία συναλλαγών στο έτος του 2016 ανήλθε σε €15,1 δις έναντι €19,1 δις του περσινού έτους παρουσιάζοντας μείωση 20,9%. Η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών στο έτος του 2016 ανήλθε στα €60,5 εκ. έναντι των €85,7 εκ του περσινού διαστήματος, μειωμένα κατά 29,4%.

Ο μέσος ημερήσιος όγκος των συναλλαγών μειώθηκε κατά 50,0% (96,4 εκ. μετοχές το έτος του 2016 έναντι 192,9 εκ. μετοχών το αντίστοιχο περυσινό διάστημα).

Ο μέσος ημερήσιος αριθμός των συμβολαίων στην αγορά παραγώγων μειώθηκε σε 63,5 χιλ. συμβόλαια έναντι 68,6 χιλ. συμβόλαια το έτος 2015, ενώ τα έσοδα από την διαπραγμάτευση των συναλλαγών στα παράγωγα ανήλθαν σε €495 χιλ. έναντι €826 χιλ. το περσινό διάστημα εμφανίζοντας μείωση κατά 40,1% λόγω της μείωσης του μέσου εσόδου ανά συμβόλαιο κατά 40,0% (σε €0,105 στο 2016 από €0,175 στο 2015).

Συγκεκριμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης έχουν διαφοροποιηθεί (βλέπε σημ. 5.2).

5.10. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('CLEARING')

Τα έσοδα από εκκαθάριση συναλλαγών για το έτος του 2016 διαμορφώθηκαν στα €8,31 εκ. έναντι €11,08 εκ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, εμφανίζοντας μείωση της τάξεως του 25,0% και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μετοχών	6.057	7.501	0	0
Ομολόγων	1	0	0	0
Παραγώγων	1.158	1.935	0	0
ETFs	1	3	0	0
Μεταθέσεις - Διασπάσεις (Ειδικών οδηγίων Διακανονισμού)	354	609	0	0
Εντολών γνωστοποίησης συναλλαγών	734	1.028	0	0
Σύνολο	8.305	11.078	0	0

Τα έσοδα από εκκαθάριση μετοχών τα οποία αποτελούνται από αυτά της οργανωμένης αγοράς και της κοινής πλατφόρμας, ανήλθαν στα €6,1 εκ. εμφανίζοντας μείωση κατά 19,3%.

Η συνολική αξία συναλλαγών στο 2016 ανήλθε σε €15,1 δις έναντι €19,1 δις του περσινού έτους παρουσιάζοντας μείωση 21%. Η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών στο 2016 ανήλθε στα €60,5 εκ. έναντι των €85,7 εκ του περσινού διαστήματος, μειωμένα κατά 29,4%. Ο μέσος ημερήσιος όγκος των συναλλαγών μειώθηκε κατά 50,0% (96,4 εκ. μετοχές το 2016 έναντι 192,9 εκ. μετοχών το αντίστοιχο περυσινό διάστημα).

Ο μέσος ημερήσιος αριθμός των συμβολαίων στην αγορά παραγώγων μειώθηκε σε 63,5 χιλ. συμβόλαια έναντι 68,6 χιλ. το 2015, ενώ τα έσοδα από την εκκαθάριση των συναλλαγών στα παράγωγα ανήλθαν σε €1,2 εκ. έναντι €1,9 εκ. το περυσινό διάστημα εμφανίζοντας μείωση κατά 40,2% λόγω της μείωσης του μέσου εσόδου ανά συμβόλαιο κατά 40,0% (σε €0,105 στο έτος του 2016 από €0,175 στο του 2015).

Τα έσοδα από μεταθέσεις – διασπάσεις ανέρχονται σε €354 χιλ. μειωμένα κατά 41,9% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, ενώ οι εντολές γνωστοποίησης συναλλαγών ανήλθαν σε €734 χιλ. εμφανίζοντας μείωση κατά 28,6%.

5.11. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('SETTLEMENT')

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής διαμορφώθηκαν στα €1,40 εκ. έναντι €1,59 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, εμφανίζοντας μείωση της τάξεως του 11,9% και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εξωχρηματιστηριακών μεταβιβάσεων ΟΤC (1)	1.298	1.547	0	0
Εξωχρηματιστηριακών μεταβιβάσεων (2)	98	37	0	0
Πακέτα αποκατάστασης	2	3	0	0
Σύνολο	1.398	1.587	0	0

(1) Συναλλαγές μέσω χειριστών.

(2) Μεταβιβάσεις, δημόσιες προτάσεις, δωρεές.

5.12. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνουν τα έσοδα από τριμηνιαίες συνδρομές και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο καθώς επίσης και τις τριμηνιαίες συνδρομές των μελών του Χρηματιστηρίου στις αγορές αξιών και παραγώγων.

Το ύψος των εσόδων αυτών για το έτος 2016 ανήλθαν σε €3,12 εκ., έναντι €6,03 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, εμφανίζοντας μείωση κατά 48,3%. Αναλύονται δε στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
A.M.K. εισηγμένων εταιρειών (1)	441	3.208	441	3.208
Τριμηνιαίες συνδρομές εισηγμένων εταιρειών(2)	1.980	2.077	1.980	2.077
Συνδρομές μελών (3)	453	582	453	582
Εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ (IPO) (4)	77	0	77	0
Συνδρομές συμβούλων εταιρειών EN.A	10	0	10	0
Λοιπές υπηρεσίες εκδοτριών (5)	157	159	157	159
Σύνολο	3.118	6.026	3.118	6.026

(1) Τα δικαιώματα από αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών ανήλθαν σε €441 χιλ. (€183 χιλ. ΑΤΤΙCΑ BANK, €166 χιλ. JUMBO, €34,0 χιλ. ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΛΑΣ, €17,5 χιλ. ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, €10,5 χιλ. ΝΕΧΑΝS, €6 χιλ. ΒΙΟΗΑLCO κ.λ.π) έναντι σε €3,2 εκ. (€681 χιλ. ΕΤΕ, €663 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩS, €653 χιλ. ΑΛΡΗΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ,€522 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK, €362 χιλ. ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ, €205 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ, €36 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ BANK, €27 χιλ. ΝΗΡΕΑΣ ,€25 χιλ. ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ, €15 χιλ. MIG κ.λπ) ήτοι μειωμένα κατά 86,3%.

- (2) Τα έσοδα από συνδρομές εισηγμένων εταιρειών, που ανήλθαν στα €2,0 εκ. το έτος του 2016 έναντι €2,1 εκ. της αντίστοιχης περιόδου του 2015, παρουσιάζοντας μείωση κατά 4,7%, λόγω της μείωσης της αξίας κεφαλαιοποίησης των εισηγμένων εταιρειών.
- (3) Τα έσοδα από συνδρομές μελών στην αγορά αξιών, που σχετίζονται με το ύψος των ετήσιων συναλλαγών τους, ανήλθαν σε €418 χιλ. το έτος του 2016 έναντι €546 χιλ. της αντίστοιχης περιόδου του 2015, μειωμένα κατά 23,4%. Τα έσοδα από συνδρομές των μελών στην αγορά παραγώγων ανήλθαν στα €35 χιλ. το έτος του 2016 έναντι €36 χιλ. της αντίστοιχης περιόδου του 2015.
- (4) Τα έσοδα από νέες εισαγωγές ανήλθαν σε €77 χιλ. και αφορούν την εισαγωγή των μετοχών της εταιρείας INTERCONTINENTAL και της εταιρείας CENERGY HOLDINGS S.A . Για το 2015 δεν υπήρξε αντίστοιχο ποσό.
- (5) Στα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες εκδοτριών περιλαμβάνονται και έσοδα από αναλογία Δείκτη ΔΑΚ ποσού €115 χιλ. για το έτος 2016 έναντι €134 χιλ. το 2015.

Συγκεκριμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης έχουν διαφοροποιηθεί (βλέπε σημ. 5.2)

5.13. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έσοδα από Α.Μ.Κ. εκδοτριών, τριμηνιαίες συνδρομές χειριστών καθώς και τα έσοδα από κληρονομίες κλπ. Το ύψος των εσόδων αυτών για το έτος του 2016 ανήλθε σε €2,08 εκ., έναντι €3,21 εκ. το έτος του 2015, εμφανίζοντας μείωση κατά 35,3%. Αναλύονται δε στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εκδοτριών (Α.Μ.Κ.-ΑΧΙΑ LINE) (1)	755	1.786	0	0
Ομόλογα - τίτλους ελληνικού δημοσίου	79	31	0	0
Επενδυτών	129	133	0	0
Εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ (IPO) (2)	41	0	0	0
Χειριστών (3)	1.073	1.261	0	0
Σύνολο	2.077	3.211	0	0

- (1) Τα δικαιώματα από αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών στο έτος του 2016 ανήλθαν σε €467 χιλ. (€180 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ BANK, €63 χιλ. ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΛΑΣ, €37 χιλ. ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, €36 χιλ. JUMBO, €30 χιλ. ΝΕΧΑΝΣ, €21,5 χιλ. ΝΗΡΕΑΣ, €14,5 χιλ. ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ, €3 χιλ. HERTZ, €3 χιλ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ & ΕΙΚΟΝΑΣ, €3 χιλ. ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ, €3 χιλ. ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, €3 χιλ. ΓΕΚ), έναντι €1,4 εκ. (€202 χιλ. ΕΤΕ, €197 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, €196 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK, €193 χιλ. ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, €180 χιλ. ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ, €107 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ, €69 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ BANK, €19 χιλ. ΝΗΡΕΑΣ, €48 χιλ. ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ, €44 χιλ. ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ, €38 χιλ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ, €19 χιλ. ΝΙΟΗΑΛCO, €14 χιλ. ΙΑΣΩ, €3 χιλ. ΛΑΜDA, €4 χιλ. HERTZ, €3 χιλ. MEDICON, €3 χιλ. ΒΑΡΑΓΚΗΣ, κλπ) ήτοι μειωμένα κατά 66,6%. Τα έσοδα από ηλεκτρονική ενημέρωση εισηγμένων εταιρειών ανήλθαν σε €201 χιλ. στο έτος του 2016 έναντι €315 χιλ. το περσινό διάστημα. Τα έσοδα από γνωστοποίηση δικαιούχων χρηματικής καταβολής ανήλθαν σε €78 χιλ. έναντι €93 χιλ. το περσινό διάστημα.
- (2) Τα έσοδα από νέες εισαγωγές ανήλθαν σε €41 χιλ. και αφορούν την εισαγωγή των μετοχών της εταιρείας INTERCONTINENTAL. Για το 2015 δεν υπήρξε αντίστοιχο ποσό
- (3) Στα έσοδα χειριστών περιλαμβάνονται έσοδα από μηνιαίες συνδρομές ποσού €802 χιλ. έναντι €866 χιλ. της αντίστοιχης περιόδου του 2015, που υπολογίζονται με βάση την αξία του Χαρτοφυλακίου των χειριστών, έσοδα από αριθμό εξουσιοδότησης χρήσης ποσού €92 χιλ. έναντι €111 χιλ., έσοδα από

άνοιγμα μερίδας επενδυτή €63 χιλ. έναντι €161 χιλ. της αντίστοιχης περιόδου του 2015, και λοιπά έσοδα χειριστών.

5.14. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής διαμορφώθηκαν σε €166 χιλ. έναντι €168 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, εμφανίζοντας μείωση της τάξεως του 1,2%.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Συνδρομές εκκαθαριστικών μελών παραγώγων	166	168	0	0
Σύνολο	166	168	0	0

5.15. ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (MARKET DATA)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα έσοδα αναμετάδοσης της χρηματιστηριακής πληροφορίας της αγοράς Χρηματιστηρίου Αθηνών, της αγοράς ΧΑΚ καθώς και έσοδα από την πώληση στατιστικών στοιχείων. Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής διαμορφώθηκαν σε €3,27 εκ. έναντι €3,21 εκ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, εμφανίζοντας, αύξηση της τάξεως του 1,9% και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα από Market Data	3.236	3.177	3.598	3.478
Έσοδα από πωλήσεις εντύπων	30	29	31	31
Σύνολο	3.266	3.206	3.628	3.509

Συγκεκριμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης έχουν διαφοροποιηθεί (βλέπε σημ. 5.2)

5.16. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής ανήλθαν σε €320 χιλ. έναντι €313 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα παρουσιάζοντας αύξηση 2,2% και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ (1)	171	187	124	136
Υπηρεσίες σε μέλη (2)	149	126	149	126
Σύνολο	320	313	273	262

- (1) Τα έσοδα από άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ ανήλθαν στα €171 χιλ., εκ των οποίων €45 χιλ. αφορούν δικαιώματα διατήρησης επιπλέον κωδικού χειριστή (έναντι €50 χιλ. το 2015) τα οποία δικαιώματα εμφανίζουν μείωση της τάξεως του 10%
- (2) Στα έσοδα από υπηρεσίες στα Μέλη συμπεριλαμβάνονται έσοδα υπηρεσιών TRS €49 χιλ. (έναντι €48 χιλ. το 2015), έσοδα από χρήση FIX PROTOCOL €40 χιλ. (έναντι €40 χιλ. το 2015) καθώς και έσοδα από χρήση πρόσθετων τερματικών ύψους €49 χιλ. (έναντι €27 χιλ. το 2015), τα οποία εμφανίζονται αυξημένα σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα κατά 18,2%.

Συγκεκριμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης έχουν διαφοροποιηθεί (βλέπε σημ. 5.2)

5.17. ΕΣΟΔΑ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Τα ποσά των δαπανών που επανατιμολογήθηκαν στους πελάτες, για το έτος του 2016 διαμορφώθηκαν σε €915 χιλ. έναντι €840 χιλ. για το έτος του 2015 αυξημένα κατά 8,9% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Δίκτυο Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Δ.Χ.Σ)	512	538	512	538
Υπηρεσίες γενικής συνέλευσης σε εισηγμένες (SODALI)	76	41	76	41
Έσοδα από χορηγίες-Road shows N.Y.-London	222	258	222	258
Έσοδα ταξιδίων	2	3	2	3
Εσοδα από ηλεκτρικό ρεύμα colocation	103	0	103	0
Σύνολο	915	840	915	840

Τα έσοδα από ΔΧΣ ύψους €512 χιλ. αφορούν επανατιμολόγηση των δαπανών του Ομίλου για τη χρήση του Δικτύου Χρηματιστηριακών Συναλλαγών στα Μέλη. Οι αντίστοιχες δαπάνες εμφανίζονται στις επανατιμολογούμενες δαπάνες (βλ. σημ. 5.35). Στο έτος 2016 συμπεριλαμβάνονται έσοδα από κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος collocation ύψους €103 χιλ που δεν υπήρχαν το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.18. ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Χnet, ΚΠ ΧΑΚ – Sibex, Υποστήριξης Πληροφορικής)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα έσοδα υποστήριξης άλλων αγορών καθώς και νέες υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος που δεν συνδέονται άμεσα με τις κύριες δραστηριότητές του (core business) όπως colocation, υπηρεσίες που αναφέρονται στην παραχώρηση της χρήσης των εγκαταστάσεων και συστημάτων του Ομίλου, καθώς και την παροχή υπηρεσιών λογισμικού σε τρίτους και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα από Χ-NET/InBroker (βλέπε πίνακα)	605	701	35	40
Υποστήριξη άλλων αγορών (ΧΑΚ-SIBEX)	279	273	237	225
Υπηρεσίες Co-location (2)	693	487	578	373
Market Suite	133	138	42	94
Υπηρεσίες σε Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς	118	122	118	123
UNAVISTA LEI - EMIR TR (1)	180	198	0	0
Σύνολο	2.008	1.919	1.010	855

(1) Κατά την αναφορά των συναλλαγών τα υπόχρεα μέρη αναγνωρίζονται με βάση τον κωδικό Legal Entity Identifier (LEI), ένα μοναδικό κωδικό για κάθε νομική οντότητα που εκδίδεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO17442 και εποπτεύονται από την εποπτική αρχή Regulatory Oversight Committee for the Global Entity Identifier System (LEIROC) που έχει οριστεί από το Financial Stability Board. Για τις ανάγκες των παραπάνω υπηρεσιών έχουν συναφθεί συμβάσεις με τα μέλη μας καθώς και με ξένο προμηθευτή. Τα έσοδα για την συγκεκριμένη υπηρεσία για το έτος 2016 ανήλθαν σε €180 χιλ. έναντι της περσινής περιόδου €198 χιλ..

(2) Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες co-location οι οποίες το έτος του 2016 διαμορφώθηκαν σε €693 χιλ. (BLOOMBERG, ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ ΧΡΗΜ. ΑΕΠΕΥ, ΑΧΙΑ VENTURES, FORTHNET, MEDNET, CITIGROUPGLOBAL

MARKETS, UBS LIMITED, DEUTSCHE BANK A.G, OBRELA SECURITY INDUSTRIES, CREDIT SUISSE SECURITIES, ΟΠΑΠ, SHARELINK, GLOBAL CAPITAL, GUARDIAN TRUST) έναντι €487 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

Inbroker/InBrokerPlus

Στο ATHEX ανήκει το σύστημα InBrokerPlus®, το οποίο διατίθεται εμπορικά στα Μέλη του ATHEX ως μία ολοκληρωμένη υπηρεσία παρακολούθησης χρηματιστηριακών τιμών σε πραγματικό χρόνο και όδευσης/διαχείρισης εντολών τελικών χρηστών (OMS), για τις υποστηριζόμενες Χρηματιστηριακές Αγορές (ATHEX ΧΑΚ και άλλες Ξένες Αγορές) στο πλαίσιο λειτουργίας του Δικτύου ΧΝΕΤ από τον Όμιλο.

Στο έτος 2016 τα έσοδα από το σύστημα InBrokerPlus® ανήλθαν σε €605 χιλ. μειωμένα κατά 13,7% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα από Χ-NET	73	107	33	40
Έσοδα από Inbroker	532	594	2	0
Σύνολο	605	701	35	40

5.19. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες παρουσίασαν μείωση κατά 7,4%, ανερχόμενα στο ποσό των €922 χιλ., έναντι των €996 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Η ανάλυση των εσόδων αυτής της κατηγορίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα :

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εκπαίδευση (1)	140	99	138	95
Ενοίκια (2)	302	294	223	250
Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε εταιρίες	0	0	107	107
Καταπτώσεις εγγυήσεων - Ποινικών ρητρών (3)	15	190	0	0
Έσοδα από αποστολή εντολών Swift	8	0	0	0
Αντιστροφή παλαιών αχρησιμοποίητων προβλέψεων (4)	249	200	115	131
Επιχορηγήσεις παγίων (απόσβεση σημ.5.46)	24	24	0	0
Λοιπά (5)	184	189	164	284
Σύνολο	922	996	747	867

- (1) Έσοδα από σεμινάρια και πιστοποιήσεις.
- (2) Τα έσοδα ενοικίων του Ομίλου εμφανίζονται αυξημένα λόγω της μίσθωσης του καταστήματος της Θεσσαλονίκης από 1.7.2015 (€5 χιλ. μηνιαίο μισθώμα) ήτοι €35.000. Αντίστοιχα, τα έσοδα ενοικίων της εταιρείας εμφανίζονται μειωμένα λόγω της μείωσης του μηνιαίου μισθώματος του κτιρίου της Μάγιερ από 1.7.2016 σε €16,4 χιλ. από €20,8 χιλ..
- (3) Στο έτος 2016 ποσό €15 χιλ., αφορά πρόστιμα μελών Χρηματιστηρίου Αθηνών για τη μη εκπλήρωση της υποχρέωσης τους στο Σύστημα Αξιών ως προς την παράδοση κινητών αξιών των συναλλαγών ως όφειλαν μέχρι το πέρας του διακανονισμού. Στο περσινό διάστημα του 2015 το αντίστοιχο ποσό ανήλθε σε €190 χιλ..
- (4) Στο έτος 2016 συμπεριλαμβάνεται ποσό €225 χιλ. που αφορά αντιλογισμό πρόβλεψης BONUS.

- (5) Στα λοιπά έσοδα της κατηγορίας αυτής συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους €118,5 χιλ που αφορά επιχορήγηση Vineyard Grant agreement N.687628 και ποσό €10 χιλ. από έκπτωση φόρου εισοδήματος της ATHEXCLEAR.

Συγκεκριμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης έχουν διαφοροποιηθεί (βλέπε σημ. 5.2)

5.20. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΜΕ ΤΟ ΧΑΚ/SIBEX

Στις 19 Ιουλίου 2012, τα Χρηματιστήρια Αθηνών και Κύπρου προχώρησαν σε υπογραφή νέας αναθεωρημένης σύμβασης, διάρκειας 5 ετών, για την υποστήριξη της λειτουργίας της αγοράς ΧΑΚ μέσω της κοινής πλατφόρμας ΧΑ- ΧΑΚ.

Το έργο της Κοινής Πλατφόρμας λειτούργησε και κατά τη διάρκεια του 2016 με επιτυχία, καλύπτοντας τους αρχικούς στόχους του με την διευκόλυνση της προσβασιμότητας και χρήσης των αγορών με μειωμένο κόστος (μέσω της διαμόρφωσης κοινών υποδομών και διαδικασιών) και την εξυπηρέτηση από κοινού της αναπτυξιακής στρατηγικής των δύο Αγορών με σεβασμό στη ανεξαρτησία των δύο χρηματιστηρίων.

Κατά τη διάρκεια του 2015 η μέχρι σήμερα περιφερειακή συνεργασία με το Χρηματιστήριο Κύπρου ενδυναμώθηκε περαιτέρω με την προσθήκη ενός ακόμα Χρηματιστηρίου, του SIBEX.

5.21. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

ΑΓΟΡΑ ΑΞΙΩΝ

Η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. (ATHEXCLEAR) διαχειρίζεται το Κεφάλαιο Εκκαθάρισης με σκοπό την προστασία του Συστήματος από πιστωτικούς κινδύνους των Εκκαθαριστικών Μελών που απορρέουν από την εκκαθάριση των συναλλαγών.

Στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Η Εταιρεία, παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση τον κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και εγγυητικών επιστολών. Βάσει των εγγυήσεων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε καθημερινή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης επαναυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο της ζημιάς κάτω από ακραίες συνθήκες αγοράς που ήθελε προκύψει σε περίπτωση υπερημερίας του Εκκαθαριστικού Μέλους στο οποίο το σύστημα έχει τη μεγαλύτερη έκθεση κινδύνου.

Η συμμετοχή κάθε Εκκαθαριστικού Μέλους στο κεφάλαιο Εκκαθάρισης προσδιορίζεται με βάση την κάθε Μερίδα του σε αυτό. Η μερίδα αποτελείται από το σύνολο των εισφορών του Εκκαθαριστικού Μέλους που έχουν καταβληθεί στο Κεφάλαιο για το σχηματισμό της, προσαυξανόμενη με τις τυχόν προσόδους που προκύπτουν από τους κανόνες διαχείρισης και επένδυσης των διαθεσίμων του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης, καθώς και με το κόστος διαχείρισης κινδύνων και ασφαλειών, όπως προσδιορίζονται με τις διαδικασίες της ATHEXCLEAR. Οι πρόσοδοι και τα έξοδα επιμερίζονται ως προς κάθε Μερίδα Εκκαθαριστικού Μέλους στο κεφάλαιο Εκκαθάρισης ανάλογα με το ύψος αυτής.

Το νέο ύψος Κεφαλαίου Εκκαθάρισης ανέρχεται σε €11.175.256.00 και ισχύει μέχρι την 31.03.2017.

ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Το Δ.Σ. της ATHEXCLEAR στην με υπ' αριθμό 109/17.11.2014 συνεδρίαση του ενέκρινε τη δημιουργία ενός συνόλου πολιτικών και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου λόγω της αλλαγής του μοντέλου εκκαθάρισης στην αγορά παραγώγων, του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων αλλά και λόγω των προσαρμογών στις απαιτήσεις του Κανονισμού EMIR.

Σύμφωνα με το νέο Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και συγκεκριμένα το Μέρος 6 της Ενότητας II, συνιστάται Κεφάλαιο Εκκαθάρισης για την Αγορά Παραγώγων, το ύψος του οποίου για το χρονικό διάστημα 01.03.2017 έως 31.03.2017 ανέρχεται σε €7.890.977,00. Ο υπολογισμός γίνεται σε μηνιαία βάση.

Η διαχείριση του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης στην αγορά παραγώγων δεν διαφέρει από εκείνη στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης στην αγορά Αξιών (βλ. ανωτέρω).

5.22. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Στα λειτουργικά αποτελέσματα του έτους του 2016 δεν υπολογίζεται ο πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο οποίος για το Όμιλο ανήλθε στα €1.088 χιλ. έναντι €1.356 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, αφού εισπράττεται για λογαριασμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην οποία και αποδίδεται εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε εξαμήνου. Η μείωση προήλθε από την αντίστοιχη μείωση των εσόδων του Ομίλου από την διαπραγματεύση, εκκαθάριση και διακανονισμό των συναλλαγών στις μετοχές και στα παράγωγα, επί των οποίων υπολογίζεται.

Για την Εταιρεία ο πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, για το έτος του 2016 ανήλθε στα €405 χιλ. έναντι €516 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.23. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το κόστος μισθοδοσίας για τον Όμιλο κατά το έτος του 2016 ανήλθε σε €9,54 εκ. έναντι €9,87 εκ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, εμφανίζοντας μείωση κατά 3,3%.

Σύμφωνα με την λογιστική αρχή που εφαρμόζεται από το Όμιλο από 01.01.2013 κεφαλαιοποιούνται δαπάνες (δημιουργία CAPEX) που αφορούν ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων του Ομίλου. Το ποσό που κεφαλαιοποιήθηκε για το 2016 ανέρχεται στις €607 χιλ. σε επίπεδο Ομίλου (2015 €798 χιλ.) ενώ για την Εταιρεία ανέρχεται στις €300 χιλ. (2015 €494 χιλ.) και έχει μεταφερθεί από τις αμοιβές και έξοδα προσωπικού στα άυλα (σημ. 5.37).

Η εξέλιξη του αριθμού των εργαζομένων στον Όμιλο και στην Εταιρεία, καθώς και η ανάλυση των δαπανών προσωπικού εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μισθωτοί	224	230	97	99
Σύνολο Προσωπικού	224	230	97	99

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αποδοχές προσωπικού	6.619	6.954	3.209	3.267
Εργοδοτικές εισφορές	1.560	1.620	723	686
Αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης προσωπικού	317	337	272	215
Καθαρή μεταβολή στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού (αναλογιστική μελέτη)	53	(7)	26	19
Λοιπές παροχές (ασφάλιστρα κλπ.)	994	965	523	473
Σύνολο	9.543	9.869	4.753	4.660

Στις αποζημιώσεις προσωπικού περιλαμβάνεται πρόβλεψη ποσού €150 χιλ. για αποχωρήσεις εργαζομένων.

Υποχρεώσεις προς εργαζομένους

Ο Όμιλος ανέθεσε σε αναλογιστή την εκπόνηση μελέτης προκειμένου να διερευνηθούν και υπολογιστούν τα αναλογιστικά μεγέθη, βάσει των προδιαγραφών που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ 19 αναθεωρημένο), που προβλέπουν την υποχρεωτική καταχώρησή τους στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Κατά την αναλογιστική αποτίμηση («actuarial valuation») ελήφθησαν υπόψη όλες οι οικονομικές και δημογραφικές παράμετροι που σχετίζονται με τους εργαζόμενους του Ομίλου.

Η αναλογιστική μελέτη διενεργείται κατά πάγια τακτική του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών στο τέλος του έτους οπότε και καθορίζονται τα μεγέθη και τα δεδομένα ώστε να υπολογιστεί η αναλογιστική υποχρέωση.

Η κίνηση της πρόβλεψης για το έτος 2016 φαίνεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Λογιστικές Απεικονίσεις σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 (ποσά σε €) Περίοδος	Όμιλος	
	31.12.2016	31.12.2015
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	1.850.253	1.790.637
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	1.850.253	1.790.637
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	35.817	65.367
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσικού στοιχείου)	47.273	41.453
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	83.090	106.820
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	99.075	348.138
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	182.165	454.958
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	1.790.637	1.964.621
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	35.817	65.367
Κόστος τόκου	47.273	41.453
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(129.236)	(462.120)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	99.075	348.138
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	28.239	(147.443)
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - δημογραφικές υποθέσεις	(21.552)	(19.379)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου (Σημ. 5.47)	1.850.253	1.790.637
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(28.239)	147.443
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	21.552	19.379
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(6.687)	166.822
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(6.687)	166.822
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	1.790.637	1.964.621
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(129.236)	(462.120)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων	182.165	454.958
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	6.687	(166.822)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους (Σημ. 5.47)	1.850.253	1.790.637

Λογιστικές Απεικονίσεις σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 (ποσά σε €) Περίοδος	Εταιρεία	
	31.12.2016	31.12.2015
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	978.992	943.403
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	978.992	943.403
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	14.179	28.790
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσικού στοιχείου)	24.906	21.353
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	39.085	50.143
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	70.982	171.382
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	110.067	221.525
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	943.403	1.011.989
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	14.179	28.790
Κόστος τόκου	24.906	21.353
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(84.083)	(202.241)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	70.982	171.382
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	9.150	(71.259)
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - δημογραφικές υποθέσεις	455	(16.611)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου (Σημ. 5.47)	978.992	943.403
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(9.150)	71.259
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(455)	16.611
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(9.605)	87.870
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(9.605)	87.870
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	943.403	1.011.989
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(84.083)	(202.241)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων	110.067	221.525
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	9.605	(87.870)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους (Σημ. 5.47)	978.992	943.403

Οι αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική μελέτη σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 είναι οι ακόλουθες:

Αναλογιστικές παραδοχές	Ημερομηνία αποτίμησης	
	31.12.2016	31.12.2015
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,78%	2,64%
Αύξηση αποδοχών (μακροχρ.)	1,00%	1,75%
Πληθωρισμός	1,00%	1,75%
Θνησιμότητα	Ε V Κ 2000 (ελβετικός πίνακας)	Ε V Κ 2000 (ελβετικός πίνακας)
Ποσοστό αποχωρήσεων (Turnover)	0,50%	0,50%
Ηλικίες κανονικής αποχώρησης	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο εργαζόμενος	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος

Παρακάτω παρατίθεται πινάκας τεστ ευαισθησίας για το επιτόκιο προεξόφλησης, του ετήσιου πληθωρισμού και της αύξησης αποδοχών για την Εταιρεία.

Χρηματοροές	Εταιρεία	
Αναμενόμενες παροχές από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση	31.12.2016	31.12.2015
Σενάρια Ευαισθησίας Χρησιμοποιούμενων Οικονομικών και Δημογραφικών Υποθέσεων		
Ευαισθησία 1 - Επιτόκιο προεξόφλησης συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(8,43)%	(8,77)%
Ευαισθησία 2 - Επιτόκιο προεξόφλησης μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	9,31%	9,71%
Ευαισθησία 3 - Ετήσιος Πληθωρισμός συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	9,34%	9,76%
Ευαισθησία 4 - Ετήσιος Πληθωρισμός μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(8,54)%	(8,89)%
Ευαισθησία 5 - Υπόθεση Αύξησης Μισθού συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	8,14%	8,49%
Ευαισθησία 6 - Υπόθεση Αύξησης Μισθού μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(7,75)%	(8,07)%

Το αναμενόμενο κανονικό κόστος της πρόβλεψης του 2017 το οποίο απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα για τον Όμιλο, ισούται με το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και τον τόκο στη υποχρέωση όπως αυτά εκτιμώνται κατά την 31.12.2016, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο τελικό έξοδο χρειάζεται να προστεθεί το κόστος από τυχόν επιπλέον παροχές που μπορεί να καταβληθούν μέσα στην περίοδο που εξετάζουμε (Κόστος επιπλέον παροχών). Αυτές οι επιπλέον παροχές μπορούν να προκύψουν, για παράδειγμα, στην περίπτωση που ο Όμιλος αποδώσει παροχές υψηλότερες από τις αναμενόμενες του νόμου 4093.

ποσα σε €	Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	Τόκος στην υποχρέωση	Κανονικό έξοδο στον Λογαριασμό Αποτελεσμάτων
ATHEXCSD	15.755	12.516	28.271
ATHEX	11.092	17.426	28.518
ATHEXCLEAR	3.279	2.993	6.272
Σύνολο	30.126	32.935	63.061

5.24. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ

Στο 2016 οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων του Ομίλου ανήλθαν σε €588 χιλ., έναντι €714 χιλ. μειωμένα κατά 17,6% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Στις αμοιβές και έξοδα τρίτων περιλαμβάνονται οι αμοιβές των μελών των Δ.Σ όλων των Εταιρειών του Ομίλου. Τα αντίστοιχα κονδύλια για την Εταιρεία ήταν €420 χιλ. (2015: €604 χιλ.).

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αμοιβές μελών Δ.Σ.	52	61	44	50
Αμοιβές και έξοδα δικηγόρων	75	60	75	60
Αμοιβές ελεγκτών (2)	93	94	39	39
Αμοιβές συμβούλων (1)	189	305	101	286
Αμοιβές FTSE (ΧΑ)	151	164	150	164
Λοιπές αμοιβές	17	25	0	0
Αμοιβές συμβούλων εκπαίδευσης	11	5	11	5
Σύνολο	588	714	420	604

- (1) Στις αμοιβές συμβούλων συμπεριλαμβάνονται αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες, αμοιβές για αναλογιστική μελέτη, φορολογικές και νομικές υπηρεσίες. Στο 2016 καταχωρήθηκαν αμοιβή για τον έλεγχο των συστημάτων της ATHEXCLEAR σύμφωνα με την EMIR ποσού €18 χιλ. καθώς και αμοιβή εκτιμητή ακινήτων €8 χιλ., ενώ δεν υπήρξαν αντίστοιχα ποσά το 2015.
- (2) Τονίζεται ότι οι αμοιβές του τακτικού ελέγχου των νομίμων ελεγκτών του Ομίλου και του φορολογικού πιστοποιητικού που συμπεριλαμβάνονται στις €93 χιλ. για τον Όμιλο και στα €39 χιλ. για την Εταιρεία είναι μεγαλύτερες από τις αμοιβές που οι ίδιοι εισπράττουν για υπηρεσίες που δεν σχετίζονται με τον τακτικό έλεγχο.

5.25. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Σταθερή - Κινητή τηλεφωνία-Internet	176	189	54	51
Μισθωμένα κυκλώματα - ΔΧΣ	133	144	40	41
ΔΕΗ	431	538	15	15
ΕΥΔΑΠ	7	6	0	0
Σύνολο	747	877	109	107

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες για ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, σταθερή και κινητή τηλεφωνία και τηλεπικοινωνιακά δίκτυα που ανήλθαν συνολικά σε €747 χιλ. έναντι €877 χιλ. του 2015 μειωμένα κατά 14,8%.

5.26. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ο λογαριασμός συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη περιλαμβάνει τη συντήρηση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού του Ομίλου, καθώς και τη μηχανογραφική υποστήριξη των συστημάτων πληροφορικής (τεχνική υποστήριξη συστήματος συναλλαγών, βάσεων δεδομένων, Σ.Α.Τ. κλπ) και αποτελούν συμβατικές δεσμεύσεις. Τα έξοδα αυτής της κατηγορίας διαμορφώθηκαν για τον Όμιλο στα €1.148 χιλ. στο έτος 2016 (2015: €1.191 χιλ.), μειωμένα κατά 3,8% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ για την Εταιρεία ανήλθαν σε €769 χιλ. το 2016 μειωμένα κατά 7,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο (2015: €828 χιλ.).

5.27. ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ

Ο μη εκπιπτόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας και οι λοιποί φόροι (φόροι ακινήτων) που επιβαρύνουν το κόστος εργασιών ανήλθαν σε €1.079 χιλ. εκ. έναντι €1.557 χιλ. το έτος 2015. Στο ποσό των φόρων της περσινής περιόδου περιλαμβάνεται ποσό €438 χιλ. φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου. Αντίστοιχα στην φετινή

περίοδο το ποσό των φόρων επιβαρύνθηκε με την αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ από 23% σε 24% από 1/4/2016. Για την Εταιρεία οι λοιποί φόροι ανήλθαν σε €617 χιλ. έναντι €1.051 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.28. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έξοδα όπως: ασφάλιστρα εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, φυλάξεις και καθαρισμός εγκαταστάσεων, επισκευές και συντηρήσεις κ.λπ.

Τα έξοδα διαχείρισης κτηρίων και εξοπλισμού του Ομίλου το έτος 2016 ανήλθαν σε €556 χιλ. έναντι του περσινού €621 χιλ. και εμφανίζονται μειωμένα κατά 10,5% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Τα έξοδα διαχείρισης κτηρίων και εξοπλισμού της Εταιρείας ανήλθαν σε €109 χιλ. το έτος 2016 έναντι €103 χιλ. το 2015.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υπηρεσίες καθαρισμού και φύλαξης	358	361	101	98
Επισκευές & συντηρήσεις κτιρίων-λοιπού εξοπλισμού	165	232	8	5
Καύσιμα και λοιπά υλικά γεννήτριας	15	9	0	0
Κοινόχρηστα	18	19	0	0
Σύνολο	556	621	109	103

5.29. ΕΞΟΔΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

Τα έξοδα marketing & διαφήμισης το έτος 2016 ανήλθαν για τον Όμιλο στο ποσό των €271 χιλ. έναντι €213 χιλ. εμφανίζοντας αύξηση 27,2% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Για την Εταιρεία το ποσό της κατηγορίας αυτής ανήλθε σε €242 χιλ. για το 2016 έναντι €187 χιλ. το 2015.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Έξοδα προβολής, υποδοχής και φιλοξενίας	195	133	190	125
Έξοδα εκδηλώσεων	76	80	52	62
Σύνολο	271	213	242	187

Η αύξηση στα έξοδα προβολής οφείλεται σε συχνές εκδηλώσεις προώθησης που διοργανώθηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών στη διάρκεια του 2016.

5.30. ΕΞΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Συνδρομές σε επαγγελματικές οργανώσεις και εισφορές	297	263	272	239
Συνδρομή Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	14	19	14	19
Σύνολο	311	282	286	258

Οι συνδρομές σε επαγγελματικές οργανώσεις περιλαμβάνουν συμμετοχή σε WFE, FESE, SIIA, EACH, Reuters, Bloomberg, περιοδικά, εφημερίδες κλπ. Η απόκλιση των συνδρομών σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό

διάστημα οφείλεται στην καταχώρηση της συνδρομής Gartner €26,5 χιλ στο έτος του 2016, ενώ στο 2015 η εν λόγω συνδρομή καταχωρήθηκε μόνο για ένα μήνα, καθώς η συνδρομή ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2015.

5.31. ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ασφάλιστρα Η/Υ	16	16	16	16
Ασφάλιστρα μεταφορικών μέσων	5	2	4	2
Ασφάλιστρα πυρός κτηρίων	21	19	4	5
Ασφάλιστρα αστ ευθύνης μελών ΔΣ (D&O, DFL&PI)	379	383	379	384
Σύνολο	421	420	403	407

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διευθυντικά στελέχη του Ομίλου έχουν ασφαλιστεί έναντι των κινδύνων της επαγγελματικής ευθύνης, απιστίας υπαλλήλων, ευθύνης μελών Δ.Σ. και στελεχών, νομικής ευθύνης και ηλεκτρονικής απάτης με το ασφάλιστρο για το έτος 2016 να ανέρχεται σε €379 χιλ. μειωμένο κατά €4 χιλ. έναντι του αντίστοιχου του 2015.

5.32. ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Τα έξοδα λειτουργίας του Ομίλου το 2016 ανήλθαν σε €385 χιλ. έναντι €388 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα μειωμένα κατά 0,8%, ενώ για την Εταιρεία το 2016 ανήλθαν σε €529 χιλ. έναντι €555 χιλ του αντίστοιχου περσινού διαστήματος.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Έντυπα και γραφική ύλη	7	7	6	7
Υλικά άμεσης ανάλωσης	39	41	38	40
Έξοδα ταξιδίων	159	166	108	112
Ταχυδρομικά	3	6	1	3
Έξοδα μεταφορών	52	53	42	43
Αποθήκευτρα	13	11	9	8
Υπηρεσίες υποστηρικτικής λειτουργίας	0	0	102	102
Μισθώματα αυτοκινήτων	20	22	20	22
Δαπάνες Ενοικίων	61	58	187	184
Λοιπά έξοδα	31	24	16	34
Σύνολο	385	388	529	555

Τα έξοδα ταξιδίων αφορούν συμμετοχή σε συνέδρια και ημερίδες στο εξωτερικό καθώς και σε εκπαιδευτικά προγράμματα.

5.33. ΤΤΕ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Στο 2016 καταβλήθηκαν προμήθειες ύψους €61 χιλ. για τον Όμιλο στην Τράπεζα της Ελλάδος για το χρηματικό διακανονισμό επί συναλλαγών αξιών και επί συναλλαγών παραγώγων, σύμφωνα με τη σύμβαση που έχει υπογραφεί μεταξύ της ΤτΕ και ATHEX, ATHEXCLEAR και ATHEXCSD. Το αντίστοιχο ποσό για το 2015 ήταν €62 χιλ.

5.34. ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ

Τα λοιπά έξοδα του Ομίλου στο 2016 ανήλθαν στο ποσό των €146 χιλ., έναντι €139 χιλ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, αυξημένα κατά 4,3% και αφορούν διαχειριστικό κόστος συνταξιοδοτικού προγράμματος, αμοιβές καταλληλότητας μελών Δ.Σ., παράβολα και λοιπά έξοδα. Για την Εταιρεία τα λοιπά έξοδα για το 2016 ανήλθαν σε €73 χιλ. έναντι €95 χιλ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.

5.35. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ

Τα έξοδα της κατηγορίας αυτής για το 2016 στον Όμιλο ανήλθαν στα €866 χιλ. έναντι €925 χιλ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, μειωμένα κατά 6,4%, ενώ για την Εταιρεία ανήλθαν στα €752 χιλ. έναντι €910 χιλ. για το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μισθωμένα κυκλώματα (ΔΧΣ)	449	506	441	496
Δαπάνες Sodali (Γενικές συνελεύσεις)	57	31	57	31
ΦΠΑ Επανατιμολογούμενων Δαπανών	88	161	88	160
Έξοδα προβολής, υποδοχής και φιλοξενίας-Roadshows N.Y.-London	168	225	165	221
Κατανάλωση Ηλεκτρικού Ρεύματος Collocation	103	0	0	0
Λοιπές	1	2	1	2
Σύνολο	866	925	752	910

5.36. ΔΑΠΑΝΕΣ ΝΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Τα έξοδα της κατηγορίας αυτής για τον Όμιλο διαμορφώθηκαν στα €901 χιλ. έναντι €1,1 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, ενώ για την Εταιρεία τα έξοδα της κατηγορίας αυτής ανήλθαν στα €90 χιλ. έναντι €43 χιλ. για το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Οι δαπάνες της συγκεκριμένης κατηγορίας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Δαπάνες από νέες δραστηριότητες	19	0	18	0
Δαπάνες X-NET	565	515	60	26
Δαπάνες Υπηρεσιών Πληροφορικής προς τρίτους	187	382	12	14
ΦΠΑ νέων δραστηριοτήτων	130	201	0	3
Σύνολο	901	1.098	90	43

Τα έξοδα του InBroker Plus για το Xnet, (τα αντίστοιχα έσοδα περιγράφονται στη σημ. 5.18) αφορούν market data που αγοράζονται από τα ξένα χρηματιστήρια προκειμένου να γίνει ελκυστικότερο το προϊόν σε ευρύτερο φάσμα πελατών και vendors. Συγκεκριμένα αγοράζονται data feed από τα χρηματιστήρια του Λονδίνου, Euronext, Deutsche Borse και άλλα, στοχεύοντας στη διεύρυνση του επενδυτικού ορίζοντα των επενδυτών.

Οι δαπάνες υπηρεσιών πληροφορικής περιλαμβάνουν κυρίως τις δαπάνες της υπηρεσίας UNAVISTA LEI και ανήλθαν στα €169 χιλ., έναντι €350 χιλ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα (τα αντίστοιχα έσοδα UNAVISTA LEI εμφανίζονται στο 5.18). Επίσης στην ίδια κατηγορία δαπανών περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες Singular Securities ERP €7 χιλ. και οι υπηρεσίες Oracle ποσού €12 χιλ..

Οι δαπάνες ΧΝΕΤ αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Έξοδα που αφορούν σε αλλοδαπές αξίες	84	73	56	25
Έξοδα data feed για Inbroker Plus	481	442	4	1
Σύνολο	565	515	60	26

5.37. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης της χώρας και της απόρριιας αυτού του γεγονότος, πτώσης της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, ο Όμιλος αποφάσισε να αναθέσει την μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας των ακινήτων του Ομίλου, σύμφωνα με τα IFRS, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Η μελέτη ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε στις αρχές Μαρτίου 2016, ενώ ο Όμιλος προσάρμοσε την αξία των ακινήτων της 31.12.2015 σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης, προκειμένου να εμφανίσει στον ισολογισμό της 31.12.2015 την εύλογη αξία (fair value) των ακινήτων.

Αν και η μελέτη εκτίμησης δεν ανέδειξε σημαντική συνολική διαφορά με τη λογιστική αξία των ακινήτων σε επίπεδο Ομίλου όπως εμφανιζόταν στα λογιστικά βιβλία, εμφάνισε εν τούτοις σημαντικές αποκλίσεις σε εταιρικό επίπεδο, σε συγκεκριμένα κτίρια, καθώς και σημαντικές διαφορές αξίας μεταξύ οικοπέδων και κτισμάτων στα ίδια κτίρια. Ως συμπέρασμα μπορεί να σημειωθεί ότι η εκτίμηση μειώνει σημαντικά την αξία των οικοπέδων σε επίπεδο Ομίλου ενώ αυξάνει την αξία των κτισμάτων, με αποτέλεσμα τα επόμενα χρόνια ο Όμιλος να είναι υποχρεωμένος να καταγράφει αυξημένες αποσβέσεις.

Η αναπόσβεστη αξία των παγίων του Ομίλου ανά κτήριο κατά την 31.12.2016 παρουσιάζεται συνοπτικά στο παρακάτω πίνακα:

Ανάλυση παγίων Ομίλου ανά κατηγορία παρουσίασης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2016				
	Ιδιοχρησιμοποιούμενα			Επενδύσεις σε ακίνητα
	Κτήριο Λ.Αθηνών	Κτήριο Κατούνη (Θεσ/νίκη)	Σύνολο	Κτήριο Μάγερ (σημ.5.38)
Εδαφικές εκτάσεις	3.000	1.500	4.500	1.000
Κτίρια-Τεχνικά έργα	16.537	454	16.991	1.996
Μεταφορικά μέσα	17		17	
Ηλεκτρονικά συστήματα	935		935	
Τηλεπ/κος και λοιπός εξοπλισμός	264		264	
Αυλα	5.440		5.440	
Σύνολο	26.193	1.954	28.147	2.996

Ανάλυση παγίων Ομίλου ανά κατηγορία παρουσίασης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2015				
	Ιδιοχρησιμοποιούμενα			Επενδύσεις σε ακίνητα
	Κτήριο Λ.Αθηνών	Κτήριο Κατούνη (Θεσ/νίκη)	Σύνολο	Κτήριο Μάγερ (σημ.5.38)
Εδαφικές εκτάσεις	3.000	1.500	4.500	1.000
Κτίρια-Τεχνικά έργα	17.500	550	18.050	2.200
Μεταφορικά μέσα	29		29	
Ηλεκτρονικά συστήματα	268		268	
Τηλεπ/κος και λοιπός εξοπλισμός	275		275	
Αυλα	5.209		5.209	
Σύνολο	26.281	2.050	28.331	3.200

Τα ενσώματα και τα ασώματα πάγια του Ομίλου κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015 αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ ΑΤΗΕΧ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2014	11.800	18.993	800	165	7.048	5.709	44.515
Προσθήκες περιόδου 2015	0	7	0	0	269	2.157	2.433
Μειώσεις περιόδου 2015	0	0	0	0	0	0	0
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2015	11.800	19.000	800	165	7.317	7.866	46.948
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2014	0	8.187	800	120	6.428	1.904	17.439
Αποσβέσεις περιόδου 2015	0	754	0	16	346	753	1.869
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2015	0	0	0	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2015	0	8.941	800	136	6.774	2.657	19.308
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31/12/2014	11.800	10.806	0	45	620	3.805	27.076
κατά την 31/12/2015	11.800	10.059	0	29	543	5.209	27.640
Αναπροσαρμογή αξίας λόγω εκτίμησης ανεξάρτητου εκτιμητή	(7.300)	7.991	0	0	0	0	691
Αναπόσβεστη αξία μετά την αναπροσαρμογή αξίας κατά την 31/12/2015	4.500	18.050	0	29	543	5.209	28.331

ΟΜΙΛΟΣ ΑΤΗΕΧ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2015	4.500	26.991	800	165	7.317	7.866	47.639
Προσθήκες περιόδου 2016	0	15	0	5	1.050	1.423	2.493
Μειώσεις περιόδου 2016	0	(132)	(673)	(2)	(652)	(818)	(2.277)
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2016	4.500	26.874	127	168	7.715	8.471	47.855
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2015	0	8.941	800	136	6.774	2.657	19.308
Αποσβέσεις περιόδου 2016	0	1.074	0	17	394	1.192	2.677
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2016	0	(132)	(673)	(2)	(652)	(818)	(2.277)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2016	0	9.883	127	151	6.516	3.031	19.708
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31/12/2015	4.500	18.050	0	29	543	5.209	28.331
κατά την 31/12/2016	4.500	16.991	0	17	1.199	5.440	28.147

Τα ενσώματα και τα ασώματα πάγια της Εταιρείας κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015 αναλύονται ως εξής:

ΑΤΗΕΧ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2014	0	0	103	154	5.056	4.102	9.415
Προσθήκες περιόδου 2015	0	0	0	0	187	1.739	1.926
Μειώσεις περιόδου 2015	0	0	0	0	0	0	0
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2015	0	0	103	154	5.243	5.841	11.341
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2014	0	0	103	115	4.627	1.091	5.936
Αποσβέσεις περιόδου 2015	0	0	0	15	227	582	824
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2015	0	0	0	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2015	0	0	103	130	4.854	1.673	6.760
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31/12/2014	0	0	0	39	429	3.011	3.479
κατά την 31/12/2015	0	0	0	24	389	4.168	4.581
Αναπόσβεστη αξία μετά την αναπροσαρμογή αξίας κατά την 31/12/2015	0	0	0	24	389	4.168	4.581

ΑΤΗΕΧ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2015	0	0	103	154	5.243	5.841	11.341
Προσθήκες περιόδου 2016	0	15	0	5	817	901	1.738
Μειώσεις περιόδου 2016	0	0	0	0	(290)	(162)	(452)
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2016	0	15	103	159	5.770	6.580	12.627
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2015	0	0	103	130	4.854	1.673	6.760
Αποσβέσεις περιόδου 2016	0	0	0	16	306	956	1.278
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2016	0	0	0	0	(290)	(162)	(452)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2016	0	0	103	146	4.870	2.467	7.586
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31/12/2015	0	0	0	24	389	4.168	4.581
κατά την 31/12/2016	0	15	0	13	900	4.113	5.041

Στα ποσά των ασώματων παγίων συμπεριλαμβάνονται ποσά €607 χιλ. για τον όμιλο και €300 χιλ. για την Εταιρεία που αφορούν κεφαλαιοποίηση δαπανών (δημιουργία CAPEX) που αφορούν ανάπτυξη συστημάτων του Ομίλου (σημ. 5.23) για το 2016.

Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια και για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Κατά την 31.12.2016 δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων των Εταιρειών του Ομίλου. Η αξία κτήσης των παγίων στοιχείων που ήταν πλήρως αποσβεσμένα κατά την 31.12.2016 στον Όμιλο και στην Εταιρεία απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

(σε €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12..2016	31.12.2015
Κτίρια - Τεχνικά έργα	132.088,04	132.088,04	0	0
Μηχ/τα & λοιπός εξοπλισμός	799.827,79	799.827,79	102.845,18	102.845,18
Μεταφορικά μέσα	2.760,19	2.218,00	665,19	123,00
Ηλεκτρονικά συστήματα	6.548.520,18	6.158.624,50	4.781.340,35	4.424.236,93
Σύνολο	7.483.196,20	7.092.758,33	4.884.850,72	4.527.205,11

5.38. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Κτίριο (Αχαρνών και Μάγερ)

Ο Όμιλος ανέθεσε την μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας (fair value) των ακινήτων του Ομίλου, σύμφωνα με τα IFRS, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Αν και η μελέτη εκτίμησης δεν ανέδειξε σημαντική συνολική διαφορά με τη λογιστική αξία των ακινήτων σε επίπεδο Ομίλου όπως εμφανιζόταν στα λογιστικά βιβλία, εμφάνισε εν τούτοις σημαντικές αποκλίσεις σε εταιρικό επίπεδο, σε συγκεκριμένα κτίρια, καθώς και σημαντικές διαφορές αξίας μεταξύ οικοπέδων και κτισμάτων στα ίδια κτίρια. Ως συμπέρασμα μπορεί να σημειωθεί ότι η εκτίμηση μειώνει σημαντικά την αξία των οικοπέδων σε επίπεδο Ομίλου ενώ αυξάνει την αξία των κτισμάτων.

Η αξία τους εκτιμήθηκε ως ο μέσος όρος που προέκυψε από την εφαρμογή των μεθόδων προσόδου και συγκριτικών στοιχείων. Δεν υπήρχαν ενδείξεις απομείωσης κατά την 31.12.2016 καθώς η αναπόσβεστη αξία τους δεν διαφέρει σημαντικά από την εύλογη αξία τους.

Η αναπόσβεστη αξία των Επενδύσεων σε ακίνητα για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΜΙΛΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ			Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2014	2.100	5.100	88	7.288
Προσθήκες περιόδου 2015	0	0	0	0
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2015	2.100	5.100	88	7.288
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2014	0	2.706	88	2.794
Αποσβέσεις περιόδου 2015	0	204	0	204
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2015	0	2.910	88	2.998
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31/12/2014	2.100	2.394	0	4.494
κατά την 31/12/2015	2.100	2.190	0	4.290
Αναπόσβεστη αξία Αναπροσαρμογή αξίας λόγω εκτίμησης ανεξάρτητου εκτιμητή	(1.100)	10	0	(1.090)
Αναπόσβεστη αξία μετά την αναπροσαρμογή αξίας κατά την 31/12/2015	1.000	2.200	0	3.200

ΟΜΙΛΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ			Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Επιπλα και λοιπος εξοπλισμός	
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2015	1.000	5.110	88	6.198
Προσθήκες περιόδου 2016	0	0	0	0
Μειώσεις περιόδου 2016	0	0	0	0
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2016	1.000	5.110	88	6.198
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2015	0	2.910	88	2.998
Αποσβέσεις περιόδου 2016	0	204	0	204
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2016	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2016	0	3.114	88	3.202
Αναπόσβεστη αξία				
κατά την 31/12/2015	1.000	2.200	0	3.200
κατά την 31/12/2016	1.000	1.996	0	2.996

Απαιτήσεις από λειτουργικές μισθώσεις – Ως εκμισθωτής

Τα ελάχιστα μελλοντικά εισπρακτέα μισθώματα βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31η Δεκεμβρίου 2016 και 2015 έχουν ως ακολούθως:

Μελλοντικά εισπρακτέα μισθώματα λειτουργικών μισθώσεων (Ως εκμισθωτής)	31.12.2016	31.12.2015
Εντός 1 έτους	265.395	265.395
Από 2 μέχρι 5 έτη	835.675	1.002.578
Πάνω από 5 έτη	0	98.491
Σύνολο μελλοντικών εισπρακτέων μισθωμάτων λειτουργικών μισθώσεων	1.101.069	1.366.464

5.39. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Συμμετοχή σε Α.Ν.Ν.Α.	1	1	1	1
Συμμετοχή σε θυγατρικές	0	0	57.880	57.880
Αποθεματικό διαχειριστικής επιτροπής	11	11	0	0
Αποτίμηση από θυγατρικές λόγω stock options	0	0	227	227
Εγγυήσεις μισθώσεων	56	56	10	10
Σύνολο	68	68	58.118	58.118

Η ανάλυση των συμμετοχών της μητρικής Εταιρείας σε θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου την 31.12.2016 εμφανίζεται παρακάτω:

	% άμεσης συμμετοχής	Αριθμός μετοχών επί του συνόλου	Αποτίμηση	
			31.12.2016	31.12.2015
ATHEXCSD (πρώην ΧΚΘ)	100	802.600 / 802.600	32.380	32.380
ATHEXClear	100	8.500.000 / 8.500.000	25.500	25.500
		ΣΥΝΟΛΟ	57.880	57.880

Η Εταιρεία από τη συμμετοχή της στη θυγατρική ATHEXCSD εισέπραξε μερίσματα στη χρήση 2016 ύψους €4.013.000 (802.600 μετοχές χ € 5,00 ανά μετοχή), που αφορούν τη χρήση 2015 ενώ στην αντίστοιχη περσινή περίοδο εισέπραξε αντίστοιχα € 9.069.380 (802.600 μετοχές χ €11,30 ανά μετοχή), που αφορούν τη χρήση 2014.

Παρά την επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα και λαμβανομένου υπόψη των τελευταίων θετικών εξελίξεων εκτιμάται ότι η δύσκολη οικονομική κατάσταση θα ξεπεραστεί και λόγω της συνεχιζόμενης κερδοφορίας της ATHEX και των θυγατρικών της δεν προκύπτει ζημιά απομείωσης. Η σταδιακή αποκατάσταση του οικονομικού περιβάλλοντος μετά την αναμενόμενη θετική αξιολόγηση της εκτέλεσης των μνημονιακών υποχρεώσεων θα άρει όλους τους υφιστάμενους περιορισμούς που δυσχεραίνουν την οικονομική δραστηριότητα.

5.40. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Όλες οι απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και, ως εκ τούτου, δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία της κατάστασης της οικονομικής θέσης. Η ανάλυση των πελατών και των λοιπών απαιτήσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Πελάτες	8.089	8.668	4.545	4.360
Μείον: προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(2.972)	(2.148)	(1.694)	(1.694)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	5.117	6.520	2.851	2.666
Λοιπές απαιτήσεις				
Παρακρατούμενος φόρος μερισμάτων προς συμψηφισμό (1)	4.721	4.721	4.421	4.421
Φόρος (0,2%) (2)	2.444	6.671	0	0
Απαίτηση Πόρου ΕΚ	453	453	453	453
Παρακρατηθέντες φόροι καταθέσεων	103	262	72	202
Δεδουλευμένα έσοδα (τόκοι τοποθετήσεων)	13	46	8	36
Εγγυητική επιστολή επιμορφ. σεμιναρίων ΕΣΠΑ	185	185	185	185
Λοιποί παρακρ/ντες φόροι	21	12	13	10
Προπληρωμένα μη δεδουλευμένα έξοδα	193	144	116	43
Λογ/σμοι διαχ. Προκαταβολών & Πιστώσεων	0	0	2	0
Προκαταβολή Διαφορών Φορολογικού Ελεγχου (σημ. 5.50)	1.559	0	1.559	0
Χρεώστες διάφοροι (3)	415	437	392	408
Σύνολο	10.107	12.931	7.221	5.758
Απαίτηση Φόρου Εισοδήματος (4)	3.312	3.715	1.052	1.155

- (1) Αφορά τον παρακρατηθέντα φόρο μερισματος που μεταφέρθηκε στην Εταιρεία από την πρώτη θυγατρική του Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε.
- (2) Η απαίτηση φόρου πωλήσεων επί των συναλλαγών που από 1/4/2011 διαμορφώθηκε σε 0,20%. Αποδίδεται από τα μέλη στο T+2, ενώ ορισμένα μέλη εκμεταλλεύονται το δικαίωμα να αποδίδουν το

φόρο εφάπαξ στην ATHEXCSD την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τη λήξη του μήνα που έγιναν οι συναλλαγές. Η μείωση του φόρου οφείλεται στην σημαντική μείωση των χρηματιστηριακών συναλλαγών.

- (3) Στους λοιπούς χρεώστες περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και η απαίτηση χρηματικού διακανονισμού ΧΝΕΤ ποσού €330 χιλ. και απαιτήσεις από ενοίκιο κτηρίου Μάγερ €49 χιλ.
- (4) Ο Όμιλος εμφανίζει απαίτηση φόρου €3.312 χιλ. το οποίο προέρχεται κατά €1.254 χιλ. από την ATHEXClear, €1.006 χιλ. από την ATHEXCSD και €1.052 χιλ. από την μητρική ATHEX. Με 31.12.2015 η απαίτηση φόρου ανερχόταν σε €3.715 χιλ. και αφορούσε κατά €1.332 χιλ. την ATHEXClear, €1.228 χιλ. την ATHEXCSD και €1.155 χιλ. την μητρική.

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	Όμιλος	Εταιρεία
Υπόλοιπο 31.12.2014	2.297	1.394
Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων	(514)	(284)
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις	(219)	0
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2015	584	584
Υπόλοιπο 31.12.2015	2.148	1.694
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2016	824	0
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.972	1.694

Οι προβλέψεις που έχουν διενεργηθεί στη χρήση 2016 καλύπτουν μέρος των απαιτήσεων που έχει ο Όμιλος από το Ελληνικό Δημόσιο, που συμπεριλαμβάνονται στο υπόλοιπο των πελατών της 31.12.2016.

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις κατατάσσονται στο Επίπεδο 3.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1,2,3.

5.41. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στην κατηγορία των διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχεία ανήκουν οι μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που αποκτήθηκαν σε αντικατάσταση των ομολόγων της ίδιας Τράπεζας που διατηρούσε στην κατοχή του ο Όμιλος. Συγκεκριμένα αποκτήθηκαν 13.365.316 μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς με ονομαστική τιμή €0,30 ανά μετοχή και συνολική αξία €4.009.594,8.

Η σημαντική μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με την αξία κτήσης της τιμής της μετοχής που σημειώθηκε στο πρώτο εννεάμηνο του 2016 (τιμή 30.9.2016 €0,134), αποτελεί ένδειξη απομείωσης. Για αυτό το λόγο η Εταιρεία/ο Όμιλος σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 επιβάρυνε τα αποτελέσματα της περιόδου και συγκεκριμένα τον λογαριασμό Προβλέψεις για υποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων με το ποσό €2.219 χιλ. που αφορά την πρόβλεψη απομείωσης χρεογράφων των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς από την ημερομηνία της αρχικής κτήσης. Δηλαδή στο ποσό των €2.219 χιλ. περιλαμβάνεται και το ποσό της ζημίας ύψους € 294 χιλ. που είχε καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την 31.12.2015

Κατά την 31.12.2016 η τιμή της μετοχής ανέκαμψε στα €0,209, όμως η θετική διαφορά των €1.002 χιλ δεν μείωσε τη ζημιά, αλλά σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 μεταφέρθηκε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν η Εταιρεία να επιβαρύνει τα αποτελέσματα με τη ζημιά των €2.219 χιλ. κατά την 31.12.2016, ενώ στον πίνακα λοιπών εισοδημάτων να εμφανίζει τη θετική απόκλιση της τιμής της μετοχής στο τελευταίο τρίμηνο του 2016 ύψους €1.002 χιλ.

5.42. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

Τα διαθέσιμα του Ομίλου τοποθετούνται σε βραχυχρόνιες τοκοφόρες επενδύσεις με σκοπό να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη, σύμφωνα πάντα με την πολιτική που χαράσσεται από την Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων της Εταιρείας και του Ομίλου. Από τις τοποθετήσεις των διαθεσίμων σε βραχύχρονες τοκοφόρες επενδύσεις, ο Όμιλος είχε έσοδα €577 χιλ. το έτος του 2016 (έτος 2015: €1.554 χιλ.), ενώ για την Εταιρεία τα αντίστοιχα έσοδα ήταν €407 χιλ. (έτος 2015: €1.214 χιλ.).

Σημαντικό μέρος (28%) των διαθεσίμων Ομίλου λόγω της προσαρμογής της ATHEXClear στον κανονισμό EMIR τοποθετούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Οι καταθέσεις του Ομίλου στην ΤτΕ έχουν αρνητικό επιτόκιο 0,3% από την 9/12/2015 και αρνητικό 0,4% από την 16/3/2016 και έπειτα.

Τα έξοδα και οι προμήθειες των τραπεζών για το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε €131 χιλ. (31.12.2015: €83 χιλ.) για τον Όμιλο, ενώ για την Εταιρεία ήταν €20 χιλ. (31.12.2015: €10 χιλ.). Η ανάλυση των διαθεσίμων του Ομίλου έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος	28.101	29.598	0	0
Καταθέσεις όψεως σε εμπορικές Τράπεζες	31.092	31.443	30.505	30.759
Προθεσμιακές Καταθέσεις < 3Μηνών	40.806	76.161	23.037	58.406
Ταμείο	18	33	5	9
Σύνολο	100.017	137.235	53.547	89.174

Από το συνολικό το ποσό των διαθεσίμων του Ομίλου ποσό €5,7 εκ. ή 20,1% επί των διαθεσίμων της ATHEXClear (€28,2 εκ. σύνολο) είναι δεσμευμένο ως ποσό κεφαλαιακών απαιτήσεων (ίδιοι πόροι), για να χρησιμοποιηθούν σε γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης απέναντι στην Εταιρεία ATHEXClear, όπως αναφέρεται στη συνέχεια (σύμφωνα με το άρθρο 35 των τεχνικών προτύπων και το άρθρο 45 του κανονισμού ΕΕ αριθμ.648/2012). Ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων περιγράφεται στη σημείωση 5.45 δ).

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα κατατάσσονται στο Επίπεδο 1.

Κατά τη διάρκεια του έτους του 2016 δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1,2,3.

5.43. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥ

Αποτελεί ουσιαστικά έναν λογαριασμό πληροφόρησης των ασφαλειών που λαμβάνει από τα Μέλη της η ATHEXClear για την αγορά των παραγώγων και από την 16.2.2015 και μετά και στην αγορά των αξιών. Η ATHEXClear διαχειρίζεται τις ασφάλειες των Μελών οι οποίες σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική καταθέσεων τοποθετούνται στην ΤτΕ.

Το ποσό απεικονίζεται και στο ενεργητικό και στο παθητικό της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της ATHEXClear και του Ομίλου της 31.12.2016 και αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ασφάλειες Κεφ.Εκκαθάρισης Αγοράς Αξιών	15.726	12.918	0	0
Πρόσθετες Ασφάλειες Κεφ.Εκκαθάρισης Αγοράς Αξιών	145.202	380.517	0	0
Ασφάλειες Κεφ.Εκκαθάρισης Αγοράς Παραγώγων	8.207	7.616	0	0
Πρόσθετες Ασφάλειες Κεφ.Εκκαθάρισης Αγοράς Παραγώγων	35.717	45.757	0	0
Εγγυοδοσία μελών σε μετρητά Χ-NET (1)	1.228	1.008	1.228	1.008
Διαθέσιμα Τρίτων Σε Τρ.Λογαριασμό Athexclear	206.080	447.816	1.228	1.008

(1) Αναφέρεται στην εγγυοδοσία μελών σε μετρητά για την αγορά του Χ-NET στην ALPHA BANK και ισχύει από 16/2/2015.

Τα ταμειακά διαθέσιμα της ATHEXClear που αφορούν σε Ασφάλειες υπό μορφή μετρητών των Εκκαθαριστικών Μελών καθώς και τα διαθέσιμα του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική της ATHEXClear, τηρούνται από την ATHEXClear σε λογαριασμό της που τηρεί ως Άμεσος Συμμετέχων στο Target2 στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Η εφαρμογή της επενδυτικής πολιτικής της ATHEXClear ξεκίνησε άμεσα με την εκκίνηση του νέου μοντέλου εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου της αγοράς παραγώγων, την 1.12.2014. Τα ποσά των €206.080 χιλ. της 31.12.2016 και €447.816 χιλ. της 31.12.2015 που εμφανίζονται ανωτέρω και απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αφορούν αποκλειστικά σε ασφάλειες της αγοράς αξιών, παραγώγων και Χ-NET αντίστοιχα.

5.44. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Οι λογαριασμοί των αναβαλλόμενων φόρων αναλύονται ως εξής:

Αναβαλλόμενη Φορολογία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	983	1.315	915	1.245
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(1.711)	(1.873)	0	0
Σύνολο	(728)	(558)	915	1.245

Κίνηση αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο έναρξης	1.315	2.929	1.245	802
Επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(332)	(1.614)	(330)	443
Ποσό από αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	983	1.315	915	1.245
Υπόλοιπο έναρξης	(1.873)	(3.603)	0	0
(Χρέωση) / Πίστωση στα αποτελέσματα	162	1.730	0	0
Ποσό από αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(1.711)	(1.873)	0	0
Υπόλοιπο	(728)	(558)	915	1.245

Πίνακας Ανάλυσης Αναβαλλόμενου Φορου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Κίνηση αναβαλλόμενης φορολογίας αναλογιστικής μελέτης - Αποτελέσματα	(51)	(8)	(53)	(10)
Κίνηση αναβαλλόμενης φορολογίας OCI αναλογιστικής	3	(48)	3	(26)
Κίνηση αναβαλλόμενης φορολογίας-Λοιπές προσωρινές διαφορές	(155)	(188)	7	(510)
Σύνολο (σημ. 5.50)	(203)	(244)	(43)	(546)

Τα λοιπά στοιχεία αφορούν στον αναλογούντα φόρο που προκύπτει από την αποτίμηση και πώληση συμμετοχών και χρεογράφων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Η χρέωση για αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος (αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση) στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (OCI) περιέχει τις προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν κυρίως από λογισθέντα έσοδα-κέρδη τα οποία θα φορολογηθούν σε μελλοντικό χρόνο. Η πίστωση για αναβαλλόμενους φόρους (αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση) περιέχει κυρίως προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από συγκεκριμένες προβλέψεις, οι οποίες είναι φορολογικά εκπεστέες κατά την πραγματοποίησή τους. Χρεωστικά και πιστωτικά υπόλοιπα αναβαλλόμενης φορολογίας συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος εισηραττόμενους από την φορολογική αρχή.

5.45. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

α) Μετοχικό κεφάλαιο

Η Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 9.6.2016 αποφάσισε την εκ νέου επιστροφή μέρους του μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους με ισόποση μείωση της ονομαστικής τιμής της μετοχής. Συγκεκριμένα αποφάσισε την επιστροφή κεφαλαίου ποσού €14.381.083,86 ή €0,22 ανά μετοχή για τις 65.368.563 μετοχές. Έτσι, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα €70.598.048,04 διαιρούμενο σε 65.368.563 μετοχές ονομαστικής τιμής €1,08 ανά μετοχή.

	Αριθμός Μετοχών	Ονομαστική τιμή (€)	Μετοχικό Κεφάλαιο (€)	Υπέρ το άρτιο (€)
31.12.2013	65.368.563	0,76	49.680.107,88	94.333.685,47
Μείωση/Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου (Ιούνιος 14)	-	(0,20)	(13.073.712,60)	
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου / Κεφαλ. Αφορ. Αποθεματικών (Δεκέμβριος 14)	-		55.702.157,60	
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου / Κεφαλ. Υπερ το Άρτιο (Δεκέμβριος 14)	-	1,62	50.379.637,11	(50.379.637,11)
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου (Δεκέμβριος 14)	-	(1,44)	(94.315.453,37)	
ΣΥΝΟΛΟ 31.12.2014	65.368.563	0,74	48.372.736,62	43.954.048,36
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου / Κεφαλ. Υπερ το Άρτιο (Ιούνιος 15)	-	0,67	43.796.937,21	(43.796.937,21)
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου (Ιούνιος 15)	-	(0,11)	(7.190.541,93)	
ΣΥΝΟΛΟ 31.12.2015	65.368.563	1,30	84.979.131,90	157.111,15
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου (Ιούνιος 16)	-	(0,22)	(14.381.083,86)	
Σύνολο 31.12.2016	65.368.563	1,08	70.598.048,04	157.111,15

Σε συνέχεια της από 20.5.2015 απόφασης Γ.Σ. των μετόχων της Εταιρείας ξεκίνησε η έναρξη του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών της Εταιρείας. (βλ. παρακάτω σημ. γ)

β) Αποθεματικά

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Τακτικό αποθεματικό (1)	29.336	28.418	28.116	27.472
Αφορολόγητα και ειδικά φορολογηθέντα αποθεματικά	10.141	10.141	10.141	10.141
Αποθεματικό ιδίων μετοχών	6.396	6.396	6.396	6.396
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας ακινήτων	15.819	15.819	14.383	14.383
Λουπά (3)	6.330	634	5.873	179
Ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων (2)	712	(209)	712	(209)
Αποθεματικό από δικ. προαίρεσης επί μτχ. στο προσωπικό	1.385	1.385	1.337	1.337
Σύνολο	70.119	62.584	66.958	59.699

- (1) Τακτικό αποθεματικό της ATHEXClear €217 χιλ. ενώ της AthexCSD €1.003 χιλ.
- (2) Ο Όμιλος έχει επενδύσει μέρος των διαθέσιμων του σε μετοχές εισηγμένης Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών τις οποίες έχει κατατάξει σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 στο Χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων διαθέσιμων για πώληση. Το αποτέλεσμα της αποτίμησης των μετοχών της 30.09.2016 που λογιστικοποιήθηκε ως δαπάνη πρόβλεψης αποτίμησης χρεογράφων ανήλθε σε €2.219 χιλ., ενώ στο ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων λογιστικοποιήθηκε ποσό €1.002.398,67 που αφορά θετική διαφορά μεταξύ αποτίμησης 30.09.2016-31.12.2016 από το οποίο αφαιρέθηκε ποσό € 290.695,61 (που αφορά αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση 29%Χ 1.002.398,67) και μεταφέρθηκε στην αναβαλλόμενη φορολογία. Έτσι το τελικό υπόλοιπο που εμφανίζεται ανέρχεται σε €711.703,06.
- (3) Αφορά ειδικό αποθεματικό μερίσματος του 2015 €5.696 χιλ., αποθεματικά φορολογημένα 595 χιλ. και αποθεματικά φορολογημένα με ειδικό τρόπο €39 χιλ.

γ) Πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών

Από την Εταιρεία βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (share buyback). Το προτεινόμενο πρόγραμμα έχει εγκριθεί από τους μετόχους κατά την 14η Τακτική Γενική Συνέλευση στις 20 Μαΐου 2015, με τους εξής όρους:

- Αγορά μετοχών μέχρι του 10% του μετοχικού κεφαλαίου
- Εύρος τιμών αγοράς ιδίων μετοχών: από €1,50 έως €7,00
- Διάρκεια προγράμματος: 2 έτη (έως τέλος Μαΐου 2017)
- Σκοπός προγράμματος: ακύρωση τουλάχιστον του 95% των μετοχών που θα αποκτηθούν – το υπόλοιπο 5% δύναται να διανεμηθεί στους εργαζόμενους του Ομίλου

Με απόφαση του Δ.Σ. δόθηκε εντολή για την έναρξη του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών της Εταιρείας από 9.2.2016 και επελέγησαν οι χρηματιστηριακές εταιρείες που θα προβούν στην αγορά ιδίων μετοχών. Μέχρι και την 31.12.2016 αγοράστηκαν 4.035.813 μετοχές (6,17% του συνολικού αριθμού των μετοχών της Εταιρείας 31.12.2015) με μέση τιμή κτήσης τα €4,62 ανά μετοχή και συνολικό κόστος €18,63 εκ. Η Εταιρεία εμφανίζει την αξία αγοράς ιδίων μετοχών αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων (treasury stock). Η αγορά ιδίων μετοχών συνεχίζεται και μετά την 31.12.2016 (σημείωση 5.57).

δ) Κεφαλαιακές απαιτήσεις

Σύμφωνα με τον Κανονισμό EMIR (άρθρο 45 του κανονισμού ΕΕ ΑΡΙΘ. 648/2012) ένας οίκος εκκαθάρισης πρέπει να διατηρεί γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης μέλους (default waterfall).

Σύμφωνα με το άρθρο 35 των τεχνικών προτύπων για τους οίκους εκκαθάρισης υπολογίζεται το ποσό των ιδίων πόρων των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που χρησιμοποιούνται στις γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης, συγκεκριμένα:

- Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος διατηρεί και επισημαίνει χωριστά στον ισολογισμό του, ποσό ειδικών ιδίων πόρων για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.
- Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος υπολογίζει το ελάχιστο ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πολλαπλασιάζοντας το ελάχιστο κεφάλαιο, περιλαμβανομένων των αδιανέμητων κερδών και αποθεματικών για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 152/2013 της Επιτροπής (1), με το 25%.

Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος αναθεωρεί το εν λόγω ελάχιστο ποσό σε ετήσια βάση.

Με βάση τα ανωτέρω η Atheclear ως αναγνωρισμένος οίκος εκκαθάρισης εκπόνησε έκθεση «Μεθοδολογία Υπολογισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων» σε συνεργασία με συμβούλους, όπου αναλύεται η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε προκειμένου να εκτιμηθούν οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνο τερματισμού, λειτουργικό κίνδυνο και επιχειρηματικό κίνδυνο. Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε βασίζεται στα εξής:

- Κανονισμός (ΕΕ) 648/2012 και (ΕΕ) 152/2013 και (ΕΕ) 153/2013
- Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013
- FSA: Prudential sourcebook for Banks, Building Societies and Investment Firms
 - BIRBU 13,4 CCR mark to market method
 - BIRBU 5,4 Financial collateral
 - BIRBU 3 Standardized credit risk

Η ATHEXClear με βάση τα ανωτέρω υπολογίζει τακτικά σε τριμηνιαία βάση και εμφανίζει στις οικονομικές της καταστάσεις τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που είναι απαραίτητες προκειμένου να ανταποκρίνεται στις κανονιστικές υποχρεώσεις της.

Εάν το ποσόν των ιδίων κεφαλαίων της ATHEXClear είναι χαμηλότερο από το 110% των κεφαλαιακών απαιτήσεων, όπως προσδιορίζεται ανωτέρω, ή χαμηλότερο από το 110% των €7,5 εκ. «κατώφλι κοινοποίησης» (threshold notification) η ATHEXClear θα αποστέλλει αμέσως κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς) και θα τηρεί ενήμερη τουλάχιστον σε εβδομαδιαία βάση, μέχρι ότου το ποσό του κεφαλαίου που κατέχει να υπερβεί πάλι το κατώφλι κοινοποίησης.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις της ATHEXClear με ημερομηνία 31.12.2016 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (Ευρώ '000) Είδος Κινδύνου	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις της 31.12.2016
	Πιστωτικός κίνδυνος (σύνολο)
Αγορά Παραγώγων	0
Αγορά Αξιών	0
Τοποθέτηση Ιδίων Κεφαλαίων	199
Κίνδυνος Αγοράς	0
Κίνδυνος Συναλλάγματος	0
Λειτουργικός Κίνδυνος	100
Τερματισμού Λειτουργίας	3.585
Επιχειρηματικός Κίνδυνος	1.793
Σύνολο Κεφαλαιακών Απαιτήσεων	5.677
Notification Threshold (110% των ανωτέρω Κεφαλαιακών Απαιτήσεων)	6.245
Πρόσθετοι Ειδικοί Πόροι (25% των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων της 31.12.2016)	1.419

Τα ίδια κεφάλαια της ATHEXClear ύψους €29,6 εκ. που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης της ATHEXClear της 31.12.2016 υπερκαλύπτουν το ύψος των κεφαλαιακών απαιτήσεων όπως υπολογίζεται ανωτέρω.

Οι πρόσθετοι ειδικοί πόροι ύψους €1.419 χιλ. που υπολογίζονται ως 25% επί των κεφαλαιακών απαιτήσεων κατανέμονται σε €932 χιλ. στην αγορά αξιών και σε €487 χιλ. στην αγορά παραγώγων την 31.12.2016.

5.46. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο όμιλος εμφανίζει ποσό €63 χιλ. στο έτος 2016 έναντι €87 χιλ. της προηγούμενης χρήσης του 2015 ή μείωση 27,5% και αφορά επιχορηγήσεις α) από το Υπουργείο Βορείου Ελλάδος ποσού €13 χιλ. για την αγορά πάγιου εξοπλισμού με στόχο την προώθηση της δραστηριότητας του ATHEXCSD (πρώην ΧΚΘ) στη Βόρειο Ελλάδα και β) κράτηση για αποζημίωση (Ν.103/75) ποσού €50 χιλ. που προέρχεται από την εταιρεία.

5.47. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 5.23)	1.850	1.791	979	943
Προβλέψεις Αποζημίωσης	150	0	150	0
Λοιπές προβλέψεις	1.360	1.360	1.300	1.300
Σύνολο	3.360	3.151	2.429	2.243

Ακολουθεί η κίνηση των προβλέψεων της 31.12.2016 και 31.12.2015 του Ομίλου και της Εταιρείας αντίστοιχα.

ΟΜΙΛΟΣ	Υπόλοιπο την 31.12.2015	Αναπροσαρ μογή αναδιοργάν ωση ομίλου	Κόστος τρέχουσας απασχόλη σης	Κόστος τόκου	Παροχές που πληρώθηκ αν από τον εργοδότη	Κόστος περικοπών / διακανονισ μών/ τερματισμ ού υπηρεσίας	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - οικονομικές υποθέσεις	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - εμπειρία περιόδου	Άλλο έσοδο / έξοδο	Πρόσθετη πρόβλεψη στην περίοδο	Εσοδο από αχρησιμοπο ιήτες προβλέψεις	Υπόλοιπο την 31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	1.791		36	47	(129)	99	28	(22)				1.850
Προβλέψεις Αποζημίωσης										150		150
Προβλέψεις για λουτούς κινδύνους	1.360											1.360
Σύνολο	3.151	0	36	47	(129)	99	28	(22)	0	150	0	3.360
ΟΜΙΛΟΣ	Υπόλοιπο την 31.12.2014	Αναπροσαρ μογή αναδιοργάν ωση ομίλου	Κόστος τρέχουσας απασχόλη σης	Κόστος τόκου	Παροχές που πληρώθηκ αν από τον εργοδότη	Κόστος περικοπών / διακανονισ μών/ τερματισμ ού υπηρεσίας	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - οικονομικές υποθέσεις	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - εμπειρία περιόδου	Άλλο έσοδο / έξοδο	Πρόσθετη πρόβλεψη στην περίοδο	Εσοδο από αχρησιμοπο ιήτες προβλέψεις	Υπόλοιπο την 31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	1.965		65	41	(462)	348	(146)	(20)				1.791
Προβλέψεις για λουτούς κινδύνους	1.060									300		1.360
Σύνολο	3.025	0	65	41	(462)	348	(146)	(20)	0	300	0	3.151

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Υπόλοιπο την 31.12.2015	Αναπροσαρ μογή αναδιοργάν ωση ομίλου	Κόστος τρέχουσας απασχόλη σης	Κόστος τόκου	Παροχές που πληρώθηκ αν από τον εργοδότη	Κόστος περικοπών / διακανονισ μών/ τερματισμ ού υπηρεσίας	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - οικονομικές υποθέσεις	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - εμπειρία περιόδου	Άλλο έσοδο / έξοδο	Πρόσθετ η πρόβλεψ η στην περίοδο	Εσοδο από αχρησιμοπ οίητες προβλέψει ς	Υπόλοιπο την 31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία Προβλέψεις Αποζημίωσης Προβλέψεις για λουτούς κινδύνους	943 1.300		14	25	(84)	71	9	1		150 0		979 150 1.300
Σύνολο	2.243	0	14	25	(84)	71	9	1	0	150	0	2.429
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Υπόλοιπο την 31.12.2014	Αναπροσαρ μογή αναδιοργάν ωση ομίλου	Κόστος τρέχουσας απασχόλη σης	Κόστος τόκου	Παροχές που πληρώθηκ αν από τον εργοδότη	Κόστος περικοπών / διακανονισ μών/ τερματισμ ού υπηρεσίας	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - οικονομικές υποθέσεις	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - εμπειρία περιόδου	Άλλο έσοδο / έξοδο	Πρόσθετ η πρόβλεψ η στην περίοδο	Εσοδο από αχρησιμοπ οίητες προβλέψει ς	Υπόλοιπο την 31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία Προβλέψεις για λουτούς κινδύνους	1.012 1.000		29	21	(202)	171	(71)	(17)		300		943 1.300
Σύνολο	2.012	0	29	21	(202)	171	(71)	(17)	0	300	0	2.243

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μέσω της διενέργειας των προβλέψεων προσπαθούν να διασφαλιστούν έναντι μελλοντικών κινδύνων.

5.48. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Όλες οι υποχρεώσεις είναι βραχυπρόθεσμες και ως εκ τούτου δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων. Η ανάλυση των προμηθευτών και των λοιπών υποχρεώσεων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές	2.189	2.210	1.166	1.460
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (1)	440	499	155	183
Φόρος επί των πωλήσεων μετοχών 0,2% (2)	3.125	8.713	0	0
Μερίσματα πληρωτέα	31	23	31	23
Δεδουλευμένες παροχές τρίτων	368	644	254	604
Καταβλητέες εισφορές	45	342	26	148
Απόδοση κεφαλαίου στους μετόχους (3)	77	49	77	49
Φόρος μισθωτών υπηρεσιών	255	278	140	148
Φόρος ελεύθερων επαγγελματιών	4	1	2	1
ΦΠΑ-Λοιποί φόροι	198	314	113	223
Πιστωτές διάφοροι	73	172	0	41
Σύνολο	6.805	13.245	1.964	2.880

- (1) Ο Πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς €440 χιλ. (έναντι €499 χιλ. το 2015) υπολογίζεται επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών στην αγορά αξιών και παραγώγων και αποδίδεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε εξαμήνου. Το ποσό αφορά το δεύτερο εξάμηνο του 2016.
- (2) Η ATHEXCSD ως καθολικός διάδοχος το Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών με βάση την παρ.2 του άρθρου 9 του Ν2579/88 όπως τροποποιήθηκε από τον Ν2742/99 μεσολαβεί στην είσπραξη από τα Μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και την απόδοση στο Ελληνικό Δημόσιο του Φόρου (0,20%) επί των πωλήσεων μετοχών που πραγματοποιούνται στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το ποσό των €3,1 εκ. αντιπροσωπεύει τον φόρο (0,20%) επί των πωλήσεων μετοχών για τον μήνα Δεκέμβριο του 2016 και αποδόθηκε στο Δημόσιο εντός του Ιανουαρίου 2017. Από την 1/4/2011 ο συντελεστής του φόρου επί των πωλήσεων μετοχών έχει αυξηθεί σε 0,20% (από 0,15%).
- (3) Περιλαμβάνει την υποχρέωση καταβολής επιστροφών κεφαλαίων στους μετόχους.

Οι προμηθευτές και λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις κατατάσσονται στο Επίπεδο 3.

Κατά τη διάρκεια του έτους του 2016 δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1, 2, 3.

5.49. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥ

Ουσιαστικά αποτελεί έναν λογαριασμό πληροφόρησης των ασφαλειών που λαμβάνει από τα Μέλη της η ATHEXCclear για την αγορά των παραγώγων και από την 16.2.2015 και μετά και των αξιών. Η ATHEXCclear διαχειρίζεται τις ασφάλειες των Μελών οι οποίες σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική καταθέσεων τοποθετούνται στην ΤτΕ.

Η εφαρμογή της επενδυτικής πολιτικής της ATHEXCclear ξεκίνησε άμεσα με την εκκίνηση του νέου μοντέλου εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου της αγοράς παραγώγων, την 1.12.2014. Το ποσό των €206.080 χιλ. που εμφανίζεται ανωτέρω για την 31.12.2016 και €447.816 χιλ. για την 31.12.2015 απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2016 και της 31.12.2015 αντίστοιχα και αφορούν αποκλειστικά σε ασφάλειες της αγοράς αξιών και παραγώγων και X-NET (βλ. σημ. 5.43)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μερίδες Κεφ.Εκκαθάρισης Αγορας Αξιων	15.726	12.918	0	0
Προσθετες Ασφαλειες Κεφ.Εκκαθαρισης Αγορας Αξιων	145.202	380.517	0	0
Μερίδες Κεφ.Εκκαθαρισης Αγορας Παραγωγων	8.207	7.616	0	0
Προσθετες Ασφαλειες Κεφ.Εκκαθαρισης Αγορας Παραγωγων	35.717	45.757	0	0
Εγγυοδοσία μελών σε μετρητά Χ-NET (1)	1.228	1.008	1.228	1.008
Διαθέσιμα Τρίτων	206.080	447.816	1.228	1.008

(1) Οι ληφθείσες ασφάλειες στην Εταιρεία για την αγορά του ΧNET στις 31.12.2016 τηρούνταν σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών.

Η εφαρμογή του νέου μοντέλου στην αγορά αξιών σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 648/12 που αφορά το κεφάλαιο Εκκαθάρισης και εγγυήσεων Μελών για την αγορά αξιών τέθηκε σε ισχύ την 16.2.2015.

5.50. ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ

Η Διοίκηση του Ομίλου – στηριζόμενη στις δυνατότητες που παρέχει η φορολογική νομοθεσία - σχεδιάζει την πολιτική της με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιεί τη φορολογική της επιβάρυνση.

Οι μη εκπιπτόμενες δαπάνες περιλαμβάνουν, κυρίως προβλέψεις, διάφορα έξοδα, καθώς επίσης ποσά τα οποία θεωρούνται από την Εταιρεία ως μη δυνάμενα να δικαιολογηθούν ως παραγωγικές δαπάνες σε ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο και οι οποίες αναμορφώνονται από τη διοίκηση κατά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος.

Υποχρεώσεις από φόρους	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις 31.12.	0	2.531	(1.155)	(808)
Απαιτήσεις 31.12	(3.715)	(1.677)	0	0
Εξοδο φόρου εισοδήματος	2.140	4.657	1.168	2.460
Φόροι καταβληθέντες	(1.737)	(9.226)	(1.065)	(2.807)
Υποχρεώσεις / (απαιτήσεις)	(3.312)	(3.715)	(1.052)	(1.155)

Το ποσό €3.312 χιλ. που παρουσιάζεται στον Όμιλο ως απαίτηση φόρου εισοδήματος την 31.12.2016 προέρχεται κατά €1.254 χιλ. από την ATHEXClear, €1.006 χιλ. από την ATHEXCSD και €1.052 χιλ από την μητρική Εταιρεία.

Για το 2016 η κίνηση της υποχρέωσης του φόρου εισοδήματος κατέληξε σε χρεωστικό υπόλοιπο (απαίτηση) και ως εκ τούτου μεταφέρθηκε στο ενεργητικό στο λογαριασμό φόρος εισοδήματος απαιτητός (σημ. 5.40).

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Φόρος Εισοδήματος	2.140	4.656	1.168	2.459
Αναβαλλόμενος Φόρος (σημ.5.44)	(203)	(244)	(43)	(546)
Εξοδο φόρου εισοδήματος	1.937	4.412	1.125	1.913

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος με τα κέρδη προ φόρων, με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου της φορολογίας, έχει ως εξής:

Φόρος Εισοδήματος	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Κέρδη προ φόρων	3.367	13.450	5.293	14.790
Συντελεστής φόρου εισοδήματος	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενο έξοδο φόρου	976	3.901	1.535	4.289
Φορολογική επίδραση μη φορολογητέων εσόδων			(410)	(2.376)
Φορολογική επίδραση μη εκπιπτόμενων δαπανών	961	511		
Έξοδο φόρου εισοδήματος	1.937	4.412	1.125	1.913

Τα έσοδα που δεν φορολογούνται αναφέρονται κυρίως σε έσοδα από μερίσματα θυγατρικών που απαλείφονται σε ενοποιημένη βάση. Έτσι, ο συντελεστής φόρου - μετρούμενος επί των λογιστικών κερδών - γίνεται μεγαλύτερος, αφού τα αντίστοιχα φορολογητέα κέρδη είναι μεγαλύτερα. Επίσης, ο προκύπτων πραγματικός συντελεστής φόρου των ενοποιημένων κερδών είναι μεγαλύτερος του ονομαστικού συντελεστή που ισχύει, επειδή – στη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης – υπήρξαν ενδοεταιρικές τιμολογήσεις.

Οι ζημιές των τραπεζικών ομολόγων αντιμετωπίζονται λογιστικά διαφορετικά στα ΔΠΧΑ από ότι στα φορολογικά βιβλία και αποτελούν το βασικό παράγοντα δημιουργίας αναβαλλόμενου φόρου.

Τα ανωτέρω έχουν σαν αποτέλεσμα το αθροιστικό (όπως προκύπτει από τις επιμέρους Εταιρείες) ποσό του φόρου να είναι μεγαλύτερο, από εκείνο που θα προέκυπτε αν εφαρμοζόταν ο ονομαστικός συντελεστής επί των ενοποιημένων κερδών (29%), αφού αντικείμενο φορολόγησης είναι τα κέρδη κάθε μιας Εταιρείας χωριστά και όχι τα ενοποιημένα.

Φορολογικός έλεγχος της Εταιρείας για τις χρήσεις 2008,2009 και 2010

Στις 11.7.2016 κοινοποιήθηκαν στην Εταιρεία πράξεις προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρων και σχετικό σημείωμα διαπιστώσεων ελέγχου από το Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) Ο συγκεκριμένος φορολογικός έλεγχος διενεργήθηκε για τα φορολογικά έτη 2008, 2009 και 2010 σύμφωνα με την υπ' αριθ. 760/4/1118/22.12.2015 εντολή ελέγχου. Σύμφωνα με το σημείωμα διαπιστώσεων του ελέγχου και τις προσωρινές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, ο έλεγχος απέρριψε συγκεκριμένες δαπάνες ως μη φορολογικά εκπιπόμενες (λογιστικές διαφορές), επαναυπολόγισε τον φόρο επί μερισμάτων που απέδωσε η Εταιρεία και επέβαλε αυξημένο ποσό έκτακτης εισφοράς στα κέρδη των χρήσεων 2008 και 2009. Επιπλέον, καταλόγισε Ειδικό Τέλος Ακινήτων (ΕΤΑΚ) και πρόστιμα ΚΒΣ. Συνολικά ο έλεγχος καταλόγισε στην Εταιρεία φόρους και πρόσθετους φόρους λόγω υποβολής ανακριβούς δήλωσης ύψους €1.689 χιλ. εκ των οποίων €603 χιλ. πρόσθετοι φόροι.

Στη συνέχεια την 29.7.2016 η Εταιρεία κατέθεσε έκθεση απόψεων –υπόμνημα προς το ΚΕΜΕΕΠ εκφράζοντας την αντίθετη άποψη της στο ανωτέρω Σημείωμα. Το ΚΕΜΕΕΠ στην απάντηση του μείωσε το φόρο επί των λογιστικών διαφορών κατά €127 χιλ. περιορίζοντας το συνολικό ποσό στα €1.562 χιλ.

Εντός των προθεσμιών του νόμου η Εταιρεία την 30.9.2016 κατέθεσε ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 63 Ν. 4174/2013 ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της ΓΓΔΕ έναντι του πορίσματος του φορολογικού ελέγχου, καταβάλλοντας ταυτόχρονα το 100% της οφειλής ήτοι συνολικό ποσό €1.562 χιλ., το οποίο εμφανίζεται στις λοιπές απαιτήσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης της 31.12.2016, προκειμένου να αποφευχθεί η συσσώρευση, υπολογισμός και βεβαίωση τόκων για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή της οφειλής (άρθρο 53 παρ. 1 του ν.4174/2013).

Το πόρισμα της ΔΕΔ, το οποίο παρελήφθη την 15.2.2017 και μειώνει τη συνολική οφειλή κατά 573 χιλ. στις €988 χιλ. Η διαφορά θα εισπραχθεί από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Η εταιρεία θα προσφύγει περαιτέρω στα Διοικητικά Δικαστήρια προκειμένου να περιορίσει σημαντικά το καταλογισθέν ποσό του φορολογικού ελέγχου.

Η κατάσταση των Εταιρειών του Ομίλου από πλευράς φορολογικού ελέγχου έχει, κατά χρήση, ως ακολούθως:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΧΑ μέχρι 30.06.2014	x	x	-	x	x	x	x	x	x
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ	+	+	+	x	x	x	x	x	+
ΑΘΗΝΩΝ (ATHEX)									
ATHEXCSD (πρώην ΧΚΘ)	x	x	x	x	x	x	x	x	+
ATHEXClear	x	x	x	x	x	x	x	x	+

(-) Δεν έχει ξεκινήσει ο φορολογικός έλεγχος

(x) Φορολογικά περαιωθείσες χρήσεις

(+) φορολογικός έλεγχος σε εξέλιξη

ΧΑ: έχουμε λάβει εντολή ελέγχου από το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. για το 2010, την μοναδική ανέλεγκτη φορολογικά χρήση

ΑΤΗΕΧ: Δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα ο φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2008, 2009 και 2010 (βλ. ανωτέρω σχετικά με τον διενεργηθέντα φορολογικό έλεγχο).

Ο φορολογικός έλεγχος των Εταιρειών του Ομίλου για τη χρήση του 2015 σύμφωνα με το άρθρο 65α του Νόμου 4174/2013 και την Απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ1124/2015 ολοκληρώθηκε και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό χορηγήθηκε εντός του Ιουλίου 2016 από τους νόμιμους ελεγκτές.

Ο έλεγχος για τη χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσεως 2016. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

5.51. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Η αξία των συναλλαγών & τα υπόλοιπα του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών & μελών της διοίκησης	1.411	1.490	1.009	1.013

Στη συνέχεια αναλύονται τα ενδοομιλικά υπόλοιπα, καθώς και οι διεταιρικές συναλλαγές των Εταιρειών του Ομίλου, κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015 αντίστοιχα.

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2016				
		ΑΤΗΕΧ	ΑΤΗΕΧCSD	ΑΤΗΕΧCLEAR
ΑΤΗΕΧ	Απαιτήσεις	0	154.864,00	16.532,92
	Υποχρεώσεις	0	44.399,84	0
ΑΤΗΕΧCSD	Απαιτήσεις	44.399,84	0	33.784,53
	Υποχρεώσεις	154.864,00	0	1.600,00
ΑΤΗΕΧCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600,00	0
	Υποχρεώσεις	16.532,92	33.784,53	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2015				
		ΑΤΗΕΧ	ΑΤΗΕΧCSD	ΑΤΗΕΧCLEAR
ΑΤΗΕΧ	Απαιτήσεις	0	16.709,79	16.399,59
	Υποχρεώσεις	0	34.404,09	0
ΑΤΗΕΧCSD	Απαιτήσεις	34.404,09	0	2.151.295,25
	Υποχρεώσεις	16.709,79	0	1.600,00
ΑΤΗΕΧCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600,00	0
	Υποχρεώσεις	16.399,59	2.151.295,25	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2016				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	415.113,68	53.332,00
	Έξοδα	0	289.867,12	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	4.013.000,00	0
ATHEXCSD	Εσοδα	289.867,12	0	6.227.402,36
	Έξοδα	415.113,68	0	0
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	0	0
	Έξοδα	53.332,00	6.227.402,36	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2015				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	358.289,69	53.332,00
	Έξοδα	0	274.938,62	0
	Έσοδα από μερίσματα		9.069.380,00	
ATHEXCSD	Εσοδα	274.938,62	0	9.284.271,75
	Έξοδα	358.289,69	0	0
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	0	0
	Έξοδα	53.332,00	9.284.271,75	0

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν, πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών, (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων), εντολές διακανονισμού (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων), υποστηρικτικές υπηρεσίες (λογιστήριο, ασφάλεια, διοικητικές υπηρεσίες, κλπ), μηχανογραφικές υπηρεσίες, καθώς και υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών Η/Υ, που τιμολογούνται σε τιμές παρόμοιες με αυτές που διενεργούνται μεταξύ τρίτων.

5.52. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Οι υποχρεώσεις για ασφαλιστικούς οργανισμούς του Ομίλου περιλαμβάνουν οφειλόμενες εισφορές ΙΚΑ, οφειλόμενες εισφορές ΤΣΜΕΔΕ και πρόβλεψη για το υπό δημιουργία Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης. Για το 2016 το ποσό αυτό ανήλθε σε €909 χιλ. έναντι €775 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, αυξημένα κατά 17,3%. Η αύξηση οφείλεται στην πρόβλεψη ποσού €100 χιλ. για το Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης καθώς και των αυξημένων εισφορών του ΤΣΜΕΔΕ κατά €40 χιλ. Για την Εταιρεία τα αντίστοιχα ποσά ανήλθαν σε €676 χιλ. το 2016 έναντι €554 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.53. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΕΣΕΔ)

Κατά το 2016, το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) μετά από την εκπόνηση του «Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες» προχώρησε ένα βήμα παραπέρα στην ανάπτυξη, προώθηση και διάδοση της καλής εταιρικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα: Εκπόνησε «Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες» που απευθύνονται σε όλες τις μορφές των μη εισηγμένων εταιρειών, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι νεοφυείς επιχειρήσεις (start-up), εταιρείες με έναν μόνο μέτοχο που ταυτοχρόνως ασκεί και τη διοίκηση (μονομετοχικές), οικογενειακές

επιχειρήσεις, κοινοπραξίες, καθώς και θυγατρικές εισηγμένων εταιρειών. Οι τομείς που καλύπτουν οι Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι: το ΔΣ και τα μέλη του, Αμοιβές, Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, Διαχείριση Κινδύνου, Κανονιστική Συμμόρφωση, Σχέσεις με τους Μετόχους, Σχέσεις με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, Πληροφοριακά Συστήματα και Οικογενειακές Εταιρείες.

Με σκοπό να παρουσιάσει το Σχέδιο των «Ειδικών Πρακτικών Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες», το ΕΣΕΔ διοργάνωσε ειδική εκδήλωση την 23η Μαρτίου 2016 στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Μετά το πέρας της εκδήλωσης, τα Σχέδια τέθηκαν σε ανοικτή διαβούλευση για διάστημα δέκα (10) εβδομάδων. Αφού ληφθούν υπόψη και συζητηθούν από την Ομάδα Εργασίας τα σχόλια που ελήφθησαν, και μετά τη συνάντηση του 15μελούς Συμβουλίου του ΕΣΕΔ τον Οκτώβριο του 2016, οι «Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες» αναμένεται να εκδοθούν εντός του 1ου τριμήνου του 2017.

Με σκοπό την ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των νέων στα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, το ΕΣΕΔ διοργάνωσε τον Μάιο ειδικό διήμερο σεμινάριο σε Φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Ελεγκτική και Φορολογία» του Παντείου Πανεπιστημίου με θέμα τον «Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης».

Το ΕΣΕΔ, ως μέλος του European Corporate Governance Codes Network, συμμετέχει στο έργο “European wide Corporate Governance Study” του European Confederation of Directors Associations (ecoDa) σε συνεργασία με την Mazars Greece. Σκοπός του έργου είναι να συνδράμει στην πρόκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ενημερώσουν τα κράτη μέλη της ΕΕ για τα μέτρα που έχουν λάβει για την υιοθέτηση της Οδηγίας 2014/208/ΕΕ σχετικά με την ποιότητα της υποβολής εκθέσεων σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση («συμμόρφωση ή αιτιολόγηση»).

Παράλληλα, το ΕΣΕΔ σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αθηνών συνεχίζει την ανάπτυξη της διαδικτυακής πλατφόρμας παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης από τις εισηγμένες εταιρείες και συνεργάζεται με την ΕΥ Ελλάδος, για τη σύνταξη εγχειριδίου με τίτλο «Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων» που θα αντικαταστήσει το Παράρτημα IV του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Τέλος, τον Νοέμβριο το ΕΣΕΔ υπέγραψε σύμβαση για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης με εταιρεία λειτουργούσα χάριν του δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα τη συγγραφή Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, κανόνες που αφορούν στο πλαίσιο παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων (monitoring and reporting framework), καθώς και στο πλαίσιο ελέγχου (audit framework) και εκπαίδευση επί αυτών. Το έργο αυτό έχει δοθεί από το Structural Reform Support Service (SRSS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

5.54. ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

Τα εν ενεργεία Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Εταιρειών του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	
Όνομα	Θέση
Ιάκωβος Γεωργιάνας	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βασιλείου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Εμίρης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Δημήτριος Καραϊσκάκης	Εκτελεστικό μέλος
Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Κυριακόπουλος (*)	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αδαμαντίνη Λάζαρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Μυλωνάς	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξιος Πιλάβιος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Νικόλαος Χρυσοχοϊδης

Μη Εκτελεστικό Μέλος

(*) Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 22.02.2016 ο κ. Ιωάννης Κυριακόπουλος αντικατέστησε την κα. Πόλα Χατζησωτηρίου, ως μη εκτελεστικό Μέλος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Όνομα	Θέση
Αλέξιος Πιλάβιος	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γκίκας Μάναλης	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ανδρέας Μηταφίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Όνομα	Θέση
Ιάκωβος Γεωργάνας	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Νικόλαος Πιμπλής	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πορφύρης	Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος

5.55. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ

Το Δ.Σ του Χρηματιστηρίου Αθηνών πρότεινε τη διανομή μερίσματος €0,10 ανά μετοχή ήτοι ποσό €6.536.856,30 από τα κέρδη της χρήσης 2015 καθώς και την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους €0,22 ανά μετοχή. Τα ποσά ανά μετοχή διαμορφώθηκαν σε €0,1026 και €0,2275 αντίστοιχα λόγω της ύπαρξης ιδίων μετοχών (οι οποίες εξαιρούνται από την είσπραξη χρηματικών διανομών). Οι προτάσεις του Δ.Σ. για τη διανομή μερίσματος και την επιστροφή κεφαλαίου εγκρίθηκαν από τους μετόχους στην 15η Τακτική Γενική Συνέλευση την 25.5.2016 και την Α' Επαναληπτική Γ.Σ. την 9.6.2016 αντίστοιχα.

Τα καθαρά κέρδη του Ομίλου για το δωδεκάμηνο του 2016 ανήλθαν σε €1,43 εκ. ή €0,02 ανά μετοχή ενώ συμπεριλαμβανομένων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων διαμορφώνεται σε €2,14 εκ. ή €0,03 ανά μετοχή. Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών την 31.12.2016 διαμορφώθηκε σε 63.340.793 μετοχές.

5.56. ΕΠΙΔΙΚΕΣ Ή ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει εμπλακεί σε δικαστικές υποθέσεις με εργαζόμενους, με μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, με εισηγμένες εταιρείες, καθώς και με τρίτους. Η Διοίκηση του Ομίλου καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι από την έκβαση των υποθέσεων αυτών ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν θα έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση, τη χρηματοοικονομική θέση ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις – Ως μισθωτής

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31η Δεκεμβρίου 2016 και 2015 έχουν ως ακολούθως:

(Ποσά σε ευρώ)	31.12.2016	31.12.2015
Εντός 1 έτους	6.600,00	6.600,00
Από 2 μέχρι 5 έτη	15.675,00	22.275,00
Πάνω από 5 έτη	0	0
Σύνολο	22.275,00	28.875,00

5.57. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι αγορές ιδίων μετόχων της Εταιρείας συνεχίστηκαν και μετά την 31.12.2016 με αποτέλεσμα μέχρι την 24.3.2017 να έχουν αγοραστεί 4.745.730 μετοχές ή το 7,26% του συνολικού αριθμού των μετοχών, με μέση τιμή κτήσης €4,62 ανά μετοχή και το συνολικό κόστος να έχει διαμορφωθεί στα €21.921.801,98. Οι αγορές ιδίων μετοχών αναμένεται να συνεχιστούν και μετά τη δημοσίευση των οικονομικών αποτελεσμάτων του 2016.

Την 15.2.2017 κοινοποιήθηκε η απόφαση 936/30.1.2017 της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) στην ενδικοφανή προσφυγή που είχε υποβληθεί την 30.9.2016 με αριθμό πρωτοκόλλου 25621 από το Χρηματιστήριο Αθηνών, προκειμένου να προσβάλλει τον καταλογισμό φόρων και προσαυξήσεων συνολικού ύψους €1.561.543,58 που έχουν επιβληθεί για τον φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2008, 2009 και 2010 της ΕΧΑΕ.

Στην απόφασή της η ΔΕΔ κάνει αποδεκτούς τους ισχυρισμούς της Εταιρείας σχετικά με την έκτακτη εισφορά των χρήσεων 2008 και 2009 (ύψους €328.438,28 και €217.252,82 αντίστοιχα) και την απαλλάσσει από την καταβολή των φόρων. Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι τα συνολικά καταλογισθέντα πρόστιμα και προσαυξήσεις για τις φορολογικές χρήσεις 2008, 2009 και 2010 να μειωθούν κατά €573.191,11 και η συνολική υποχρέωση της Εταιρείας να μειωθεί σε €988.352,48. Η Εταιρεία υπέβαλε προσφυγή την 16.3.2017 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ζητώντας την μερική ακύρωση της υπ' αριθ.936/30-01-2017 απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ως προς το τμήμα αυτής που δεν κάνει δεκτή την ενδικοφανή προσφυγή μας.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2016, ημερομηνία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του 2016 και μέχρι την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του 2016 από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 27.3.2017.

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

ΙΑΚΩΒΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Ο ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΚΟΒΑΡΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΙΟΓΛΟΥ

Ο ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ, ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΣΧΕΣΕΩΝ
ΜΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΝΤΩΝΑΤΟΣ
